

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1994 Nr. 16

A. TITEL

*Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens, enerzijds, en Roemenië, anderzijds, met Protocollen en bijlagen;
Brussel, 1 februari 1993*

B. TEKST¹⁾

Europa-Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen Roemenië, enerzijds, en de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Statens, anderzijds

Het Koninkrijk België,
het Koninkrijk Denemarken,
de Bondsrepubliek Duitsland,
de Helleense Republiek,
het Koninkrijk Spanje,
de Franse Republiek,
Ierland,
de Italiaanse Republiek,
het Groothertogdom Luxemburg,
het Koninkrijk der Nederlanden,
de Portugese Republiek,
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

hierna „Lid-Statens” te noemen, en

de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

¹⁾ De Deense, de Duitse, de Engelse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Portugese, de Roemeense en de Spaanse tekst zijn niet afgedrukt.

hierna „de Gemeenschap” te noemen,
enerzijds,
en Roemenië
anderzijds,

Gelet op het belang van de traditionele banden tussen de Gemeenschap, haar Lid-Staten en Roemenië, en hun gemeenschappelijke waarden,

Erkennende dat de Gemeenschap en Roemenië deze banden wensen te versterken en nauwe, duurzame betrekkingen tot stand willen brengen op grond van wederkerigheid, waardoor Roemenië zal kunnen deelnemen aan het proces van Europese integratie, en aldus de betrekkingen versterken en uitbreiden die in het verleden tot stand zijn gebracht, met name door de op 22 oktober 1990 ondertekende Overeenkomst inzake handel en commerciële en economische samenwerking,

Gelet op de mogelijkheden die het ontstaan van een nieuwe democratie in Roemenië biedt voor betrekkingen van een nieuw gehalte,

Gelet op de verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van Roemenië tot versterking van de politieke en economische vrijheden, die de grondslag van de associatie vormen,

Erkennende de noodzaak om met bijstand van de Gemeenschap voort te gaan met, en te zorgen voor de voltooiing van de overgang van Roemenië naar een nieuw politiek en economisch bestel dat de regels van de rechtsstaat en de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren, eerbiedigt, en dat voorziet in een meerpartijensstelsel met vrije, democratische verkiezingen en in economische liberalisering om een markteconomie tot stand te brengen,

Gelet op de vaste verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van Roemenië tot volledige uitvoering van alle beginselen en bepalingen die vervat zijn in de Slotakte van de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE), de slotdocumenten van Wenen en Madrid, het Handvest van Parijs voor een nieuw Europa, het CVSE-document van Helsinki „Uitdagingen van het veranderingsproces” en het Europees Energiehandvest,

Zich bewust zijnde van het belang van deze Overeenkomst om in Europa een systeem van stabiliteit op grond van samenwerking tot stand te brengen en op te bouwen, waarbij de Gemeenschap één van de hoekstenen is,

Van oordeel zijnde dat een verband dient te worden gelegd tussen de volledige uitvoering van de associatie, enerzijds, en voortzetting van de concrete verwezenlijking van hervormingen in Roemenië op politiek, economisch en juridisch vlak, anderzijds, en de invoering van de factoren die vereist zijn voor samenwerking en het werkelijk nader tot elkaar brengen van de systemen van de Partijen, met name op grond van de conclusies van de CVSE-Conferentie van Bonn,

Verlangende regelmatige politieke dialoog over bilaterale en internationale vraagstukken van wederzijds belang tot stand te brengen en te bevorderen,

Rekening houdende met het feit dat de Gemeenschap bereid is om doorslaggevende steun te verlenen voor de uitvoering van hervormingen en bereid is Roemenië te helpen om de economische en sociale gevolgen van structurele aanpassing op te vangen,

Rekening houdende bovendien met het feit dat de Gemeenschap bereid is tot het instellen van instrumenten voor samenwerking en economische, technische en financiële bijstand op veelomvattende en meerjarige basis,

Gelet op de verbintenis van de Gemeenschap en Roemenië ten aanzien van vrijhandel, en met name ten aanzien van de inachtneming van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel,

Zich bewust zijnde van de noodzaak de nodige maatregelen te treffen voor de vrijheid van vestiging, de vrijheid van dienstverlening en een vrij kapitaalverkeer,

Gelet op de economische en sociale verschillen tussen de Gemeenschap en Roemenië en daarbij erkennende dat de doeleinden van deze associatie dienen te worden verwezenlijkt door middel van de passende bepalingen waarin deze Overeenkomst voorziet,

Ervan overtuigd zijnde dat deze Overeenkomst een nieuw klimaat zal scheppen voor hun economische betrekkingen, en vooral voor de ontwikkeling van handel en investeringen, instrumenten die onontbeerlijk zijn voor economische herstructurering en technologische modernisering,

Verlangende culturele samenwerking tot stand te brengen en de uitwisseling van informatie te bevorderen,

Erkennende dat het lidmaatschap van de Gemeenschap het uiteindelijke doel van Roemenië is en dat deze associatie, naar het oordeel van de Partijen, Roemenië zal helpen dit doel te verwezenlijken,

Hebben besloten deze Overeenkomst te sluiten en hebben te dien einde als hun gevolmachtigden aangewezen:

het Koninkrijk België:

Willy Claes,

Minister van Buitenlandse Zaken;

het Koninkrijk Denemarken:

Niels Helveg Petersen,

Minister van Buitenlandse Zaken;

- de Bondsrepubliek Duitsland:
Klaus Kinkel,
Bondsminister van Buitenlandse Zaken;
- de Helleense Republiek:
Michel Papaconstantinou,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- het Koninkrijk Spanje:
Javier Solana,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- de Franse Republiek:
Roland Dumas,
Minister van Staat,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- Ierland:
Dick Spring,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- de Italiaanse Republiek:
Emilio Colombo,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- het Groothertogdom Luxemburg:
Jacques Poos,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- het Koninkrijk der Nederlanden:
P. Kooijmans,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- de Portugese Republiek:
J. M. Durao Barroso,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland:
Douglas Hurd,
Minister van Buitenlandse Zaken;
- de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap
voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en
Staal:
Niels Helveg Petersen,
Minister van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk Denemarken,
Fungerend Voorzitter van de Raad van de Europese Gemeenschap-
pen;

Léon Brittan,
Lid van de Commissie;

H. van den Broek,
Lid van de Commissie;

Roemenië:
Nicolae Vacaroiu,
Eerste Minister;

Teodor Viorel Melescanu,
Minister van Staat,
Minister van Buitenlandse Zaken,

Die, na overlegging van hun in goede en behoorlijke vorm bevonden volmachten,

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel 1

Er wordt een associatie tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten, enerzijds, en Roemenië, anderzijds. Deze associatie heeft ten doel:

– een passend kader tot stand te brengen voor de politieke dialoog tussen de Partijen met het oog op het onderhouden van nauwe politieke betrekkingen;

– uitbreiding van de handel en harmonische economische betrekkingen tussen de Partijen te bevorderen en aldus de economische ontwikkeling van Roemenië te stimuleren;

– de grondslag te leggen voor economische, sociale, financiële en culturele samenwerking;

– steun te verlenen voor de inspanningen van Roemenië om zich economisch te ontwikkelen, de overschakeling naar een markteconomie te voltooien en zijn democratie te consolideren;

– instellingen in het leven te roepen die ervoor kunnen zorgen dat de associatie doelmatig verloopt;

– een kader tot stand te brengen voor de geleidelijke integratie van Roemenië in de Gemeenschap; daartoe zal Roemenië zich inzetten om aan de nodige voorwaarden te voldoen.

TITEL I

POLITIEKE DIALOOG

Artikel 2

De Partijen brengen een regelmatige politieke dialoog tot stand, die zal worden ontwikkeld en geïntensiveerd. Deze dialoog begeleidt en

consolideert het proces waarbij de Gemeenschap en Roemenië nader tot elkaar komen, ondersteunt de politieke en economische veranderingen die in Roemenië aan de gang zijn en draagt bij tot het tot stand brengen van nieuwe banden van solidariteit en nieuwe vormen van samenwerking. De politieke dialoog:

– zal ertoe bijdragen dat Roemenië gemakkelijker volledig wordt opgenomen in de gemeenschap van democratische naties en geleidelijk nader tot de Gemeenschap komt; de in deze Overeenkomst bedoelde economische toenadering zal leiden tot grotere politieke convergentie;

– zal leiden tot grotere convergentie van standpunten over internationale vraagstukken, met name over aangelegenheden die belangrijke gevolgen voor één van de Partijen kunnen hebben;

– zal ertoe bijdragen dat de standpunten van de Partijen over veiligheidsvraagstukken nader tot elkaar komen en dat er meer veiligheid en stabiliteit in heel Europa is.

Artikel 3

1. Het nodige overleg tussen de Partijen vindt plaats op het hoogste politiek niveau.

2. Op ministerieel niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van de Associatieraad, die de algemene verantwoordelijkheid draagt voor alle aangelegenheden die de Partijen de Associatieraad voorleggen.

Artikel 4

De Partijen voorzien in andere procedures en regelingen voor politieke dialoog, met name in de volgende vormen:

– vergaderingen op hoog officieel niveau (hoge politieke ambtsdragers) tussen Roemeense functionarissen, enerzijds, en het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Gemeenschappen en de Commissie van de Europese Gemeenschappen, anderzijds;

– het optimaal gebruik maken van diplomatieke kanalen;

– het opnemen van Roemenië in de groep van landen die regelmatig worden geïnformeerd over vraagstukken die zijn behandeld in het kader van de Europese Politieke Samenwerking, en het uitwisselen van informatie met het oog op het verwezenlijken van de in artikel 2 gestelde doeleinden;

– alle andere middelen die bijdragen tot het consolideren, ontwikkelen en opvoeren van deze dialoog.

Artikel 5

Op parlementair niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van het Parlementair Associatiecomité.

TITEL II

ALGEMENE BEGINSLEN

Artikel 6

Eerbiediging van de democratische beginselen en de mensenrechten, als vastgelegd in de Slotakte van Helsinki en het Handvest van Parijs voor een nieuw Europa, en de beginselen van de markteconomie vormen de grondslag van het binnen- en buitenlands beleid van de Partijen en zijn een essentieel onderdeel van deze associatie.

Artikel 7

1. De associatie omvat een overgangperiode van ten hoogste tien jaar, verdeeld in twee opeenvolgende fasen, die elk in beginsel vijf jaar duren. De eerste fase begint wanneer de Overeenkomst in werking treedt.

2. De Associatieraad, die er steeds rekening mee houdt dat de beginselen van de markteconomie en de steun van de Gemeenschap uit hoofde van deze Overeenkomst van essentieel belang zijn voor deze associatie, onderzoekt regelmatig hoe de Overeenkomst wordt toegepast en welke resultaten Roemenië heeft bereikt bij de economische hervormingen op grond van de in de preambule bedoelde beginselen.

3. In de periode van twaalf maanden vóór het verstrijken van de eerste fase komt de Associatieraad bijeen om te beslissen over de overgang naar de tweede fase en over eventuele veranderingen in de bepalingen die gelden voor de tweede fase. Daarbij wordt rekening gehouden met de resultaten van het in lid 2 bedoelde onderzoek.

4. De twee fasen als bedoeld in lid 1 en lid 3 zijn niet van toepassing op titel III.

TITEL III

VRIJ VERKEER VAN GOEDEREN

Artikel 8

1. De Gemeenschap en Roemenië verbinden zich ertoe in de loop van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode geleidelijk een op wederzijdse en evenwichtige verplichtingen gebaseerde vrijhandelszone in te stellen op grond van deze Overeenkomst en overeenkomstig de bepalingen van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT).

2. In het handelsverkeer tussen de Partijen worden de goederen ingedeeld overeenkomstig de gecombineerde nomenclatuur.

3. Het basisrecht waarop de in de Overeenkomst vastgestelde achtereenvolgende verlagingen worden toegepast is voor elk produkt het recht dat erga omnes feitelijk wordt toegepast op de dag voorafgaande aan de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst.

4. Indien na de inwerkingtreding van de Overeenkomst enige tariefverlaging op erga omnes grondslag wordt toegepast, treden deze verlaagde rechten in de plaats van de in lid 3 bedoelde basisrechten, met ingang van de datum waarop de verlagingen toepassing vinden.

5. De Gemeenschap en Roemenië delen elkaar hun respectieve basisrechten mede.

HOOFDSTUK I

INDUSTRIEPRODUKTEN

Artikel 9

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de in de hoofdstukken 25 tot en met 97 van de gecombineerde nomenclatuur bedoelde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap en Roemenië, met uitzondering van de in bijlage I genoemde produkten.

2. De bepalingen van de artikelen 10 tot en met 14 zijn niet van toepassing op de in de artikelen 16 en 17 genoemde produkten.

Artikel 10

1. De douanerechten bij invoer die in de Gemeenschap van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit Roemenië, andere dan die bedoeld in de bijlagen IIa), IIb) en III, worden afgeschaft bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst.

2. De douanerechten bij invoer die in de Gemeenschap van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit Roemenië vermeld in bijlage IIa) worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig het hierna volgende tijdschema:

- op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht teruggebracht tot 50% van het basisrecht;
- een jaar na de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst worden de resterende rechten afgeschaft.

De douanerechten bij invoer die in de Gemeenschap van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit Roemenië vermeld in bijlage II b) worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst jaarlijks met 20% van het basisrecht verlaagd, in dier voege dat zij aan het einde van het vierde jaar na de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst geheel zijn afgeschaft.

3. Voor de produkten van oorsprong uit Roemenië vermeld in bijlage III worden de douanerechten bij invoer geschorst binnen de grenzen van jaarlijkse communautaire tariefcontingenten of plafonds die geleide-

lijk worden verhoogd overeenkomstig het bepaalde in de genoemde bijlage, in dier voege dat de op de betrokken produkten rustende douanerechten bij invoer uiterlijk aan het einde van het vijfde jaar volledig zijn afgeschaft.

Terzelfder tijd worden de douanerechten bij invoer die van toepassing worden wanneer de contingenten uitgeput zijn of de douanerechten ten aanzien van onder tariefplafonds vallende goederen wederingesteld worden, met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst jaarlijks met 15% van het basisrecht verlaagd. Aan het einde van het vijfde jaar worden de resterende rechten afgeschaft.

4. De kwantitatieve beperkingen bij invoer in de Gemeenschap en de maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen waaraan produkten van oorsprong uit Roemenië onderworpen zijn, op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst worden ingetrokken.

Artikel 11

1. De douanerechten bij invoer welke in Roemenië van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap vermeld in bijlage IV worden afgeschaft op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst.

2. De douanerechten bij invoer die in Roemenië van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap vermeld in bijlage V worden geleidelijk verlaagd overeenkomstig het hiernavolgende tijdschema:

- op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 80% van het basisrecht;
- drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 40% van het basisrecht;
- vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 0% van het basisrecht.

3. De douanerechten bij invoer die in Roemenië van toepassing zijn op de in bijlage VI opgenomen produkten van oorsprong uit de Gemeenschap worden afgeschaft volgens het in deze bijlage vermelde tijdschema.

4. De douanerechten bij invoer welke in Roemenië van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap, andere dan die vermeld in de bijlagen IV, V en VI worden geleidelijk verlaagd volgens het onderstaande tijdschema:

- drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 80% van het basisrecht;
- vijf jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 60% van het basisrecht;
- zes jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 50% van het basisrecht;

- zeven jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 35% van het basisrecht;
- acht jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 20% van het basisrecht;
- negen jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot 0% van het basisrecht.

5. De douanerechten welke van toepassing zijn op de in bijlage VII vermelde produkten van oorsprong uit de Gemeenschap worden bij invoer in Roemenië geschorst binnen de grenzen van jaarlijkse contingenten die geleidelijk worden verhoogd overeenkomstig het bepaalde in deze bijlage. De douanerechten bij invoer die van toepassing zijn op de hoeveelheden welke de vorengenoemde contingenten overschrijden, worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig het in lid 4, neergelegde tijdschema.

6. De kwantitatieve beperkingen welke bij invoer in Roemenië van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap worden bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

7. De maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen welke bij invoer in Roemenië van toepassing zijn op produkten van oorsprong uit de Gemeenschap worden bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft, met uitzondering van de in bijlage VIII vermelde maatregelen die volgens het daarin vastgestelde tijdschema zullen worden afgeschaft.

Artikel 12

De bepalingen betreffende de afschaffing van de douanerechten bij invoer zijn eveneens van toepassing op de douanerechten van fiscale aard.

Artikel 13

1. De Gemeenschap verbindt zich ertoe ten aanzien van haar invoer uit Roemenië alle heffingen van gelijke werking als douanerechten bij invoer op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst af te schaffen.

2. Roemenië verbindt zich ertoe ten aanzien van zijn invoer uit de Gemeenschap alle heffingen van gelijke werking als douanerechten bij invoer op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst af te schaffen, met uitzondering van de heffing van 0,5% ad valorem die als retributie voor de douaneformaliteiten wordt opgelegd en die zal worden afgeschaft volgens het onderstaande tijdschema:

- verlaging tot 0,25% ad valorem aan het einde van het derde jaar;
- afschaffing uiterlijk aan het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst.

Artikel 14

1. De Gemeenschap en Roemenië verbinden zich ertoe uiterlijk tegen het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst in hun onderlinge handelsverkeer geleidelijk alle douanerechten bij uitvoer en heffingen van gelijke werking af te schaffen.

2. De kwantitatieve beperkingen bij uitvoer naar Roemenië en alle maatregelen van gelijke werking worden door de Gemeenschap bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

3. Roemenië verbindt zich ertoe de kwantitatieve beperkingen bij uitvoer naar de Gemeenschap en alle maatregelen van gelijke werking af te schaffen bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst, met uitzondering van de kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking bedoeld in bijlage IX die geleidelijk worden ingetrokken en die uiterlijk aan het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst geheel worden afgeschaft.

Artikel 15

Elke Partij verklaart zich bereid haar douanerechten in het handelsverkeer met de andere Partij te verlagen in een sneller tempo dan datgene waarin de artikelen 10 en 11 voorzien, mits haar algemene economische situatie en de situatie in de betrokken sector van de economie zulks toelaten.

De Associatieraad kan daartoe strekkende aanbevelingen doen.

Artikel 16

Protocol nr. 1 bevat de regelingen welke op de daarin genoemde textielproducten van toepassing zijn.

Artikel 17

In Protocol nr. 2 zijn de regelingen neergelegd die van toepassing zijn op producten welke onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallen.

Artikel 18

1. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor de handhaving door de Gemeenschap van een landbouwelement in de rechten welke op de in bijlage X genoemde producten van oorsprong uit Roemenië van toepassing zijn.

2. De bepalingen van dit hoofdstuk vormen geen beletsel voor de invoering door Roemenië van een landbouwelement in de rechten welke op de in bijlage X genoemde producten van oorsprong uit de Gemeenschap van toepassing zijn.

HOOFDSTUK II

LANDBOUW

Artikel 19

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap en Roemenië.

2. Met „landbouwprodukten” worden bedoeld de produkten vermeld in de hoofdstukken 1 tot en met 24 van de Gecombineerde Nomenclatuur en de produkten vermeld in bijlage I, met uitzondering van de visserijprodukten zoals deze in Verordening (EEG) nr. 3687/91 zijn omschreven.

Artikel 20

Protocol nr. 3 bevat de handelsregelingen voor de daarin vermelde verwerkte landbouwprodukten.

Artikel 21

1. Op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst heft de Gemeenschap de bij Verordening (EEG) nr. 3420/83 van de Raad gehandhaafde kwantitatieve beperkingen op de invoer van landbouwprodukten van oorsprong uit Roemenië op, zoals deze op de datum van ondertekening van toepassing zijn.

2. De in de bijlagen XI a) en b) vermelde landbouwprodukten van oorsprong uit Roemenië komen op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst in aanmerking voor een verlaging van de heffingen in het kader van communautaire contingenten of voor een verlaging van de douanerechten overeenkomstig het bepaalde in de genoemde bijlage.

3. Roemenië verbindt zich ertoe de kwantitatieve beperkingen op de invoer van landbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst af te schaffen.

4. De Gemeenschap en Roemenië verlenen elkaar, op harmonische wijze en op basis van wederkerigheid, de in de bijlagen XII a), XII b) en XIII bedoelde concessies, overeenkomstig de daarin bepaalde voorwaarden.

5. Rekening houdend met de omvang van hun onderlinge handelsverkeer in landbouwprodukten, de bijzondere gevoeligheid van deze produkten, de regels van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Gemeenschap, het aandeel van de landbouw in de Roemeense economie en de gevolgen van de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel, onderzoeken de Gemeenschap en Roemenië in de Associatieraad, produkt per

produkt, systematisch en op basis van wederkerigheid, de mogelijkheden die er zijn om elkaar verdere concessies te verlenen.

6. Rekening houdend met de noodzaak van een verdere harmonisatie van het landbouwbeleid in de Gemeenschap en Roemenië en met de wens van dit land om lid te worden van de Gemeenschap, plegen de Partijen in de Associatieraad op gezette tijden overleg over de strategie en de praktische modaliteiten van hun respectieve beleid.

Artikel 22

Onverminderd de andere bepalingen van deze Overeenkomst, met name die van artikel 31, komen de Partijen overeen, indien de bijzondere gevoeligheid van de markten voor landbouwprodukten ten gevolge heeft dat de invoer van produkten van oorsprong uit een Partij bij de Overeenkomst waarvoor de in artikel 21 bedoelde concessies werden verleend ernstige problemen veroorzaakt op de markt van de andere Partij, onverwijld overleg te plegen ten einde een passende oplossing te vinden voor het probleem. In afwachting van een dergelijke oplossing kan de betrokken Partij de maatregelen nemen die zij noodzakelijk acht.

HOOFDSTUK III

VISSERIJ

Artikel 23

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de visserijprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap en Roemenië waarop Verordening (EEG) nr. 3687/91 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector visserijprodukten van toepassing is.

Artikel 24

1. De Gemeenschap en Roemenië verlenen elkaar, op harmonische wijze en op basis van wederkerigheid, de in de bijlagen XIV en XV bedoelde concessies, overeenkomstig de in deze bijlagen vastgestelde voorwaarden. De bepalingen van artikel 21, lid 5, zijn van overeenkomstige toepassing op visserijprodukten.

2. De Associatieraad onderzoekt de mogelijkheid tot het sluiten van een visserijovereenkomst tussen de Partijen wanneer de omstandigheden zulks toelaten.

HOOFDSTUK IV

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 25

Behoudens andersluidende bepalingen in dit hoofdstuk of in de Protocollen 1, 2 of 3 zijn de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing op de handel in alle produkten.

Artikel 26

1. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Roemenië worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen nieuwe douanerechten bij invoer of bij uitvoer of heffingen van gelijke werking ingesteld, noch worden rechten of heffingen welke reeds van toepassing zijn verhoogd.

2. In het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Roemenië worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen nieuwe kwantitatieve beperkingen bij invoer of bij uitvoer of maatregelen van gelijke werking ingesteld, noch worden de bestaande beperkingen of maatregelen verscherpt.

3. Alle nieuwe douanerechten bij invoer of bij uitvoer of heffingen van gelijke werking dan wel verhogingen daarvan en alle nieuwe kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking of verhogingen daarvan die door Roemenië worden ingesteld nadat de onderhandelingen zijn geopend, worden uiterlijk bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

4. Onverminderd de overeenkomstig artikel 21 gedane concessies vormen de bepalingen van de leden 1 en 2 van dit artikel in geen enkel opzicht een beletsel voor de tenuitvoerlegging van het landbouwbeleid van Roemenië en van de Gemeenschap, noch voor het nemen van enige maatregel in het kader van dit beleid.

Artikel 27

1. Beide Partijen onthouden zich van alle binnenlandse maatregelen of praktijken van intern fiscale aard die, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, discrimineren tussen de produkten van de ene Partij en soortgelijke produkten van oorsprong uit de andere Partij.

2. Voor produkten die naar een der Partijen worden uitgevoerd mogen de terugbetaalde bedragen aan binnenlandse belastingen niet hoger zijn dan de bedragen van de op deze produkten rustende directe of indirecte belastingen.

Artikel 28

1. Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor de handhaving of de oprichting van douane-unies, vrijhandelszones of regelingen voor grensverkeer, mits de in deze Overeenkomst neergelegde handelsregelingen daardoor niet worden gewijzigd.

2. De Partijen plegen in de Associatieraad overleg over de overeenkomsten tot oprichting van douane-unies of vrijhandelszones en, desgewenst, over andere belangrijke onderwerpen in verband met hun handelspolitiek ten aanzien van derde landen. Dergelijk overleg vindt met

name plaats bij de toetreding van een derde land tot de Gemeenschap, ten einde rekening te kunnen houden met de onderlinge belangen van de Gemeenschap en Roemenië als omschreven in deze Overeenkomst.

Artikel 29

Roemenië mag uitzonderingsmaatregelen van beperkte duur in de vorm van verhoogde douanerechten nemen die afwijken van het bepaalde in de artikelen 11 en 26, lid 1.

Deze maatregelen mogen uitsluitend worden genomen ten behoeve van jonge industrieën of van bepaalde sectoren waarin herstructureringen plaatsvinden of die met grote moeilijkheden te kampen hebben, vooral wanneer deze moeilijkheden ernstige sociale gevolgen hebben.

De douanerechten bij invoer die krachtens deze maatregelen door Roemenië worden toegepast ten aanzien van produkten van oorsprong uit de Gemeenschap mogen niet meer dan 25% ad valorem bedragen en dienen een preferentie voor produkten van oorsprong uit de Gemeenschap in te houden. De totale waarde van de ingevoerde produkten waarop dergelijke maatregelen van toepassing zijn mag niet meer bedragen dan 15% van de totale invoer van industrieprodukten uit de Gemeenschap als omschreven in hoofdstuk I gedurende het laatste jaar waarvoor statistische gegevens beschikbaar zijn.

Deze maatregelen gelden voor een periode van ten hoogste vijf jaar, tenzij de Associatieraad de toepassing ervan over een langere periode toestaat. Zij treden uiterlijk bij het verstrijken van de overgangperiode buiten werking.

Deze maatregelen kunnen voor een bepaald produkt niet worden getroffen indien meer dan drie jaren zijn verstreken sedert de afschaffing van alle rechten en kwantitatieve beperkingen of heffingen en maatregelen van gelijke werking die op het betrokken produkt van toepassing waren.

Roemenië stelt de Associatieraad in kennis van alle buitengewone maatregelen die het voornemens is te treffen. Op verzoek van de Gemeenschap vindt in de Associatieraad vooraf overleg plaats over deze maatregelen en de sectoren waarop zij betrekking hebben. Indien Roemenië dergelijke maatregelen neemt, is het gehouden de Associatieraad een tijdschema voor de afschaffing van de overeenkomstig dit artikel ingestelde douanerechten voor te leggen. Dit tijdschema dient te voorzien in de geleidelijke afschaffing van deze rechten in gelijke jaarlijkse percentages, beginnende uiterlijk twee jaar nadat zij werden ingesteld. De Associatieraad kan een ander tijdschema vaststellen.

Artikel 30

Indien een der Partijen constateert dat in het handelsverkeer met de andere Partij dumping in de zin van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel plaatsvindt, kan zij passende maat-

regelen nemen tegen deze praktijk op grond van de Overeenkomst betreffende de toepassing van artikel VI van de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel en haar wetgeving ter zake, en overeenkomstig de voorwaarden en procedures van artikel 34.

Artikel 31

Indien de invoer van een produkt toeneemt tot hoeveelheden en plaatsvindt onder omstandigheden die:

– ernstige moeilijkheden veroorzaken of dreigen te veroorzaken voor binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende produkten op het grondgebied van een der Partijen, of

– in enige sector van de economie aanleiding geven of kunnen geven tot moeilijkheden die ernstige gevolgen kunnen hebben voor de economische situatie in een bepaald gebied, kan de benadeelde Partij – de Gemeenschap of Roemenië – passende maatregelen nemen overeenkomstig de bepalingen en procedures van artikel 34.

Artikel 32

Wanneer de naleving van de artikelen 14 en 26:

i. ertoe leidt dat goederen wederuitgevoerd worden naar een derde land ten aanzien waarvan de exporterende Partij, voor het betrokken produkt, kwantitatieve uitvoerbepalingen, uitvoerrechten of maatregelen van gelijke werking toepast,

of

ii. ernstige tekorten aan produkten die van wezenlijk belang zijn voor de exporterende Partij doet ontstaan of dreigt te doen ontstaan,

en de bovenbedoelde situaties aanleiding geven of vermoedelijk zullen geven tot ernstige moeilijkheden voor de exporterende Partij, kan deze Partij passende maatregelen nemen overeenkomstig de bepalingen en procedures van artikel 34. Deze maatregelen mogen geen discriminerend karakter hebben en dienen te worden ingetrokken zodra zij niet meer gerechtvaardigd zijn.

Artikel 33

De Lid-Staten en Roemenië passen alle staatsmonopolies van commerciële aard geleidelijk aan, in dier voege dat tegen het einde van het vijfde jaar volgende op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst tussen onderdanen van de Lid-Staten en van Roemenië geen discriminatie meer bestaat ten aanzien van de omstandigheden waaronder goederen worden verworven en op de markt gebracht. De Associatieraad wordt in kennis gesteld van de maatregelen welke te dien einde worden genomen.

Artikel 34

1. Indien de Gemeenschap of Roemenië de invoer van produkten die de in artikel 31 bedoelde moeilijkheden zouden kunnen geven, aan een administratieve procedure onderwerpen die ten doel heeft snel informatie te verschaffen over de ontwikkeling van de handelsstromen, stelt de betrokken Partij de andere Partij hiervan in kennis.

2. In de in de artikelen 30, 31 en 32 bedoelde gevallen verstrekken de Gemeenschap of Roemenië, naargelang van het geval, voor zij de in de genoemde artikelen bedoelde maatregelen nemen of, in de gevallen waarop lid 3, onder d), van toepassing is, zo spoedig mogelijk, de Associatieraad alle ter zake dienende informatie ten einde deze in staat te stellen een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de werking van de Overeenkomst het minst verstoren.

De vrijwaringsmaatregelen worden onverwijld ter kennis gebracht van de Associatieraad die hiervoor periodiek overleg pleegt, meer bepaald met het oog op de vaststelling van een tijdschema voor de afschaffing ervan zodra de omstandigheden zulks toelaten.

3. Voor de toepassing van lid 2 geldt het hierna volgende:

a. de moeilijkheden welke voortvloeien uit de omstandigheden bedoeld in artikel 31 worden ter bespreking voorgelegd aan de Associatieraad die alle noodzakelijke beslissingen kan nemen om een einde te maken aan deze moeilijkheden.

Indien de Associatieraad of de uitvoerende Partij geen beslissing heeft genomen die een einde maakt aan de moeilijkheden of geen andere bevredigende oplossing wordt gevonden binnen 30 dagen nadat de kwestie aan de Associatieraad is voorgelegd, kan de invoerende Partij passende maatregelen nemen om het probleem op te lossen. Deze maatregelen mogen niet verder strekken dan hetgeen noodzakelijk is om een oplossing te vinden voor de gerezen moeilijkheden.

b. De Associatieraad wordt van de in artikel 30 bedoelde dumping in kennis gesteld zodra de autoriteiten van de invoerende Partij een onderzoek hebben geopend. Indien de dumping niet is beëindigd of geen andere bevredigende oplossing is gevonden binnen 30 dagen nadat de zaak aan de Associatieraad is voorgelegd, kan de invoerende Partij passende maatregelen nemen.

c. De moeilijkheden die voortvloeien uit de in artikel 32 bedoelde omstandigheden worden aan de Associatieraad voorgelegd.

De Associatieraad kan elke beslissing nemen die nodig is om een einde te maken aan de moeilijkheden. Indien de Associatieraad geen beslissing heeft genomen binnen 30 dagen nadat de zaak hem is voorgelegd, kan de exporterende Partij passende maatregelen nemen ten aanzien van de uitvoer van het betrokken produkt.

d. Wanneer uitzonderlijke omstandigheden die tot onmiddellijk optreden nopen, voorafgaande kennisgeving of onderzoek, al naargelang

van het geval, onmogelijk maken, kunnen de Gemeenschap of Roemenië, al naargelang van het geval, in de artikelen 30, 31 en 32 bedoelde omstandigheden, onverwijld de tijdelijke vrijwaringsmaatregelen toepassen die strikt noodzakelijk zijn om het probleem op te lossen. De Associatieraad wordt hiervan onmiddellijk in kennis gesteld.

Artikel 35

In Protocol nr. 4 zijn de regels van oorsprong voor de toepassing van de in deze Overeenkomst vastgestelde tariefpreferenties neergelegd.

Artikel 36

Deze Overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen op de invoer, de uitvoer of de doorvoer van goederen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde en veiligheid, de gezondheid en het leven van personen en dieren of het behoud van planten, de bescherming van natuurlijke hulpbronnen, de bescherming van het nationaal artistiek, historisch of archeologisch erfgoed of uit hoofde van de bescherming van de intellectuele, industriële of commerciële eigendom, noch voor voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie, noch een verkapte beperking van de handel tussen de Partijen bij de Overeenkomst vormen.

Artikel 37

Protocol nr. 5 bevat de specifieke bepalingen betreffende het handelsverkeer tussen Roemenië, enerzijds, en Spanje en Portugal, anderzijds.

TITEL IV

HET VERKEER VAN WERKNEMERS, DE VESTIGING, HET VERRICHTEN VAN DIENSTEN

HOOFDSTUK I

HET VERKEER VAN WERKNEMERS

Artikel 38

1. Met inachtneming van de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten:

– is de behandeling van werknemers van Roemeense nationaliteit die legaal op het grondgebied van een Lid-Staat zijn tewerkgesteld vrij van elke vorm van discriminatie op grond van nationaliteit wat betreft de

arbeidsvoorwaarden, de beloning of ontslag in vergelijking met de nationale onderdanen;

– hebben de legaal op het grondgebied van een Lid-Staat verblijvende echtgenoot en kinderen van een legaal op het grondgebied van een Lid-Staat tewerkgestelde werknemer, met uitzondering van seizoenwerknemers en werknemers die onder bilaterale overeenkomsten in de zin van artikel 42 vallen, tenzij in dergelijke overeenkomsten anders is bepaald, gedurende de periode van het toegestane tewerkstellingsverblijf van die werknemer toegang tot de arbeidsmarkt van die Lid-Staat.

2. Roemenië verlcen, met inachtneming van de in dat land geldende voorwaarden en modaliteiten, aan werknemers die onderdaan zijn van een Lid-Staat en die legaal op zijn grondgebied zijn tewerkgesteld alsmede aan hun echtgenoot en kinderen die aldaar legaal verblijven de in lid 1 vermelde behandeling.

Artikel 39

1. Met het oog op de coördinatie van de sociale zekerheidsregelingen voor legaal op het grondgebied van een Lid-Staat tewerkgestelde werknemers van Roemeense nationaliteit en hun aldaar legaal verblijvende gezinsleden en met inachtneming van de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten,

– worden alle door dergelijke werknemers in de verschillende Lid-Statcn vervulde tijdvakken van verzekering, tewerkstelling of woonplaats bijcengcteld voor pensioenen en jaargelden uit hoofde van ouderdom, invaliditeit en overlijden, en voor de medische verzorging van dergelijke werknemers en dergelijke gezinsleden;

– zijn alle pensioenen of jaargelden uit hoofde van ouderdom, overlijden, een arbeidsongeval of een beroepsziekte dan wel wegens invaliditeit als gevolg daarvan, met uitzondering van uitkeringen waarvoor geen premie is betaald, vrij overdraagbaar tegen de krachtens de wetgeving van de debiteuren-Lid-Staat of -Lid-Statcn toegepaste koers;

– ontvangen bedoelde werknemers kinderbijslag voor hun in het voorgaande omschreven gezinsleden.

2. Roemenië kent aan legaal op zijn grondgebied tewerkgestelde werknemers die onderdaan van een Lid-Staat zijn en aan hun aldaar legaal verblijvende gezinsleden een soortgelijke behandeling toe als die welke in het tweede en derde streepje van lid 1 wordt omschreven.

Artikel 40

1. De Associatieraad stelt bij besluit de passende bepalingen vast ter uitvoering van het in artikel 39 vermelde oogmerk.

2. De Associatieraad stelt bij besluit gedetailleerde regels vast voor administratieve samenwerking waarbij hij voorziet in de nodige beheer- en controlegaranties voor de toepassing van de in lid 1 bedoelde bepalingen.

Artikel 41

De door de Associatieraad overeenkomstig artikel 40 vastgestelde bepalingen doen geen afbreuk aan eventuele rechten of verplichtingen voortvloeiende uit bilaterale overeenkomsten tussen Roemenië en de Lid-Staten, wanneer deze overeenkomsten in een gunstiger behandeling van Roemeense onderdanen of onderdanen van de Lid-Staten voorzien.

Artikel 42

1. Met inachtneming van de arbeidsmarktsituatie in een Lid-Staat zijn wetgeving en de naleving van de in die Lid-Staat op het gebied van de mobiliteit van werknemers geldende regels,

– dienen de bestaande faciliteiten op het gebied van toegang tot tewerkstelling voor Roemeense werknemers door de Lid-Staten in het kader van bilaterale overeenkomsten toegekend, behouden te blijven en, zo mogelijk, te worden verbeterd;

– dienen de overige Lid-Staten de mogelijkheid van het sluiten van soortgelijke overeenkomsten te overwegen.

2. De Associatieraad onderzoekt de toekenning van andere verbeteringen, zoals bijvoorbeeld toegang tot beroepsopleiding, overeenkomstig de in de Lid-Staten geldende regels en procedures en met inachtneming van de arbeidsmarktsituatie in de Lid-Staten en de Gemeenschap.

Artikel 43

De Associatieraad onderzoekt in de in artikel 7 bedoelde tweede etappe, of eerder, indien aldus wordt besloten, verdere mogelijkheden tot verbetering van het verkeer van werknemers, met inachtneming van onder andere de sociale en economische situatie in Roemenië en de werkgelegenheidssituatie in de Gemeenschap. Hij doet met het oog hierop aanbevelingen.

Artikel 44

Ten einde de herschikking van de arbeidskrachten als gevolg van de economische herstructurering in Roemenië te vergemakkelijken, verleent de Gemeenschap technische bijstand voor de totstandbrenging van een passende sociale zekerheidsregeling in Roemenië, zoals in artikel 89 uiteengezet.

HOOFDSTUK II

DE VESTIGING

Artikel 45

1. Elke Lid-Staat verleent vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor de vestiging van Roemeense vennootschappen en onderdanen en voor de exploitatie van op zijn grondgebied gevestigde Roe-

meense vennootschappen en onderdanen een niet minder gunstige behandeling dan die welke aan zijn nationale vennootschappen en onderdanen wordt verleend, behalve voor wat betreft het in bijlage XVI vermelde.

2. Onverminderd lid 3 verleent Roemenië vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst voor de vestiging van communautaire vennootschappen en onderdanen en voor de exploitatie van op zijn grondgebied gevestigde communautaire vennootschappen en onderdanen een niet minder gunstige behandeling dan die welke aan de nationale vennootschappen en onderdanen wordt verleend, behalve voor de in bijlage XVII vermelde sectoren. Mochten de bestaande wetgevingen en regelingen een dergelijke behandeling van communautaire vennootschappen, en onderdanen voor bepaalde economische activiteiten in Roemenië bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst niet toekennen, dan dient Roemenië deze wetgevingen en regelingen te wijzigen om deze behandeling op zijn laatst aan het einde van het vijfde jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst te verzekeren.

3. Voor de in bijlage XVIII vermelde sectoren en zaken, met uitzondering van bankactiviteiten als bedoeld in Wet nr. 33 van 1991, verleent Roemenië geleidelijk en op zijn laatst aan het einde van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode voor de vestiging van communautaire vennootschappen en onderdanen een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke aan de nationale onderdanen en vennootschappen wordt verleend. Voor wat voornoemde bankactiviteiten betreft, wordt de nationale behandeling op zijn laatst aan het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst verleend.

4. Roemenië voert tijdens de in de leden 2 en 3 bedoelde overgangperiodes geen nieuwe wettelijke regelingen of maatregelen in die de vestiging en de exploitatie van communautaire vennootschappen en onderdanen op zijn grondgebied discrimineren in vergelijking met de nationale vennootschappen en onderdanen.

5. In de zin van deze Overeenkomst wordt verstaan onder:

a. „vestiging”:

- i) voor onderdanen, het recht op toegang tot economische activiteiten anders dan in loondienst en de uitoefening daarvan alsmede het recht op de oprichting en het beheer van ondernemingen, met name vennootschappen die zij daadwerkelijk besturen. De toegang tot werkzaamheden anders dan in loondienst en de oprichting en het beheer van ondernemingen door onderdanen strekt zich niet uit tot het zoeken naar of het aannemen van werk op de arbeidsmarkt van een andere Partij en geeft evenmin recht op toegang tot de arbeidsmarkt van de andere Partij. Het bepaalde in dit hoofdstuk is niet van toepassing op hen die niet uitsluitend zelfstandig zijn;
- ii) voor vennootschappen, het recht op toegang tot en de uitoefening

van economische activiteiten door middel van de oprichting en het beheer van dochterondernemingen, filialen en agentschappen;

b. „dochterondernemingen” van een vennootschap: een vennootschap die daadwerkelijk door de eerste vennootschap wordt bestuurd;

c. „economische activiteiten”: met name activiteiten van industriële aard, activiteiten van commerciële aard, activiteiten van het ambacht en activiteiten van de vrije beroepen.

6. De Associatieraad onderzoekt regelmatig de mogelijkheid van bespoediging van de verlening van nationale behandeling in de in bijlage XVIII vermelde sectoren en het onder de werkingssfeer van het bepaalde in de leden 1, 2, 3 en 4 van dit artikel brengen van de in de bijlagen XVI en XVII vermelde gebieden en zaken. Er kunnen bij besluit van de Associatieraad wijzigingen op deze bijlagen worden aangebracht.

Na het verstrijken van de in de leden 2 en 3 bedoelde overgangsperioden kan de Associatieraad bij uitzondering, op verzoek van Roemenië, en indien zulks noodzakelijk is, besluiten om de duur van deze overgangsperiode voor bepaalde gebieden of zaken voor een beperkte periode te verlengen.

7. In afwijking van het bepaalde in dit artikel hebben op het grondgebied van Roemenië gevestigde communautaire vennootschappen vanaf de inwerkingtreding van deze Overeenkomst het recht onroerend goed aan te kopen, te gebruiken, te huren en te verkopen en wat staatseigendom, landbouwgrond en bossen betreft, het recht om te pachten, wanneer zulks direct noodzakelijk is voor de uitoefening van de economische activiteiten waarvoor zij gevestigd zijn. Dit recht omvat niet-vestiging met het oog op het verhandelen van onroerend goed en natuurlijke rijkdommen of het bemiddelen hierbij.

Roemenië kent deze rechten uiterlijk aan het einde van de eerste vijf jaar na de inwerkingtreding van deze Overeenkomst toe aan in Roemenië gevestigde filialen en agentschappen van communautaire vennootschappen.

Roemenië kent deze rechten uiterlijk aan het einde van de in artikel 7 bedoelde overgangsperiode toe aan als zelfstandige in Roemenië gevestigde communautaire onderdanen.

Artikel 46

1. Met inachtneming van het bepaalde in artikel 45 en uitgezonderd de in bijlage XVIII beschreven financiële diensten kan elke Partij de vestiging van en de exploitatie door vennootschappen en onderdanen op haar grondgebied regelen, voor zover deze regelingen vennootschappen en onderdanen van de andere Partij niet discrimineren in vergelijking met de eigen vennootschappen en onderdanen.

2. Ten aanzien van de in bijlage XVIII beschreven financiële diensten doet deze Overeenkomst geen afbreuk aan het recht van de Partijen om de maatregelen te treffen die nodig zijn voor het voeren van het mone-

taire beleid van een Partij of die op beleidsgronden nodig zijn ten einde investeerders, depositohouders, verzekeringsnemers of diegenen jegens wie een fiduciaire verplichting is aangegaan te beschermen of de integriteit en stabiliteit van het financiële systeem te verzekeren. Deze maatregelen mogen de vennootschappen en onderdanen van de andere Partij niet op grond van hun nationaliteit discrimineren ten opzichte van de nationale vennootschappen en onderdanen.

Artikel 47

Ten einde de toegang tot en de uitoefening van gereguleerde activiteiten van de vrije beroepen in respectievelijk Roemenië en de Gemeenschap voor communautaire en Roemeense onderdanen te vergemakkelijken, onderzoekt de Associatieraad welke maatregelen moeten worden getroffen met het oog op de onderlinge erkenning van diploma's. Hij kan daartoe alle noodzakelijke maatregelen nemen.

Artikel 48

Het bepaalde in artikel 46 vormt geen beletsel voor de toepassing door een Partij van bijzondere regels met betrekking tot de vestiging en exploitatie op haar grondgebied van filialen en agentschappen van vennootschappen van een andere Partij die op het grondgebied van de eerste Partij niet als rechtspersoon zijn erkend; bijzondere regels die op grond van juridische of technische verschillen tussen bedoelde filialen en agentschappen en wel op het grondgebied van de eerste Partij als rechtspersoon erkende filialen en agentschappen van vennootschappen of, voor wat financiële diensten betreft, om beleidsredenen gerechtvaardigd zijn. Het verschil in behandeling blijft beperkt tot hetgeen als gevolg van dergelijke juridische of technische verschillen strikt noodzakelijk is of, voor wat de in bijlage XVIII beschreven financiële diensten betreft, tot hetgeen om beleidsredenen noodzakelijk is.

Artikel 49

1. In de zin van deze Overeenkomst wordt respectievelijk onder een „communautaire vennootschap” en een „Roemeense vennootschap” verstaan een vennootschap welke in overeenstemming met de wetgevingen van respectievelijk een Lid-Staat of Roemenië is opgericht en die haar statutaire zetel, haar hoofdbestuur of haar hoofdvestiging op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of Roemenië heeft. Indien de in overeenstemming met de wetgevingen van respectievelijk een Lid-Staat of Roemenië opgerichte vennootschap enkel haar statutaire zetel op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of Roemenië heeft dan moet er een reële en voortdurende band tussen haar activiteiten en de economie van respectievelijk een van de Lid-Staten of Roemenië bestaan.

2. Wat het internationale zeevervoer betreft, komt eveneens in aanmerking voor het bepaalde in dit hoofdstuk en hoofdstuk III van deze titel een onderdaan of een scheepvaartmaatschappij van respectievelijk de Lid-Staten of Roemenië die buiten respectievelijk de Gemeenschap of Roemenië is gevestigd en wordt bestuurd door respectievelijk onderdanen van een Lid-Staat of Roemeense onderdanen, indien hun schepen in respectievelijk die Lid-Staat of Roemenië in overeenstemming met de respectieve wetgevingen zijn ingeschreven.

3. In de zin van deze Overeenkomst wordt respectievelijk onder een communautair en een Roemeens onderdaan verstaan een natuurlijk persoon die onderdaan is van respectievelijk één van de Lid-Staten of Roemenië.

4. De bepalingen van deze Overeenkomst doen geen afbreuk aan de uitvoering door elke Partij van alle maatregelen die nodig zijn ter voorkoming van onduiking van de door haar getroffen maatregelen ten aanzien van toegang van derde landen tot haar markt via de bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 50

In de zin van deze Overeenkomst wordt onder „financiële diensten” verstaan de in bijlage XVIII beschreven activiteiten. De Associatieraad kan de werkingssfeer van bijlage XVIII uitbreiden of wijzigen.

Artikel 51

Roemenië kan in de eerste vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst ten aanzien van de vestiging van communautaire vennootschappen en onderdanen maatregelen invoeren die van de bepalingen van dit hoofdstuk afwijken, indien bepaalde industrieën:

- worden geherstructureerd of
- in grote moeilijkheden verkeren, met name wanneer deze ernstige sociale problemen in Roemenië tot gevolg hebben of
- de uitschakeling van Roemeense vennootschappen of onderdanen in een bepaalde sector of bedrijfstak in Roemenië betekenen dan wel een forse daling van hun totale marktaandeel of
- voor Roemenië nieuwe industrieën zijn.

Dergelijke maatregelen:

- i) gelden tot ten hoogste twee jaar na het verstrijken van het vijfde jaar na de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst;
- ii) zijn redelijk en afgestemd op het oplossen van de situatie;
- iii) hebben slechts betrekking op na de inwerkingtreding van dergelijke maatregelen in Roemenië op te richten ondernemingen en mogen geen discriminatie betekenen voor de activiteiten van ten tijde van de invoering van een bepaalde maatregel reeds in Roemenië gevestigde vennootschappen of onderdanen in vergelijking met Roemeense vennootschappen of onderdanen.

De Associatieraad kan bij uitzondering, op verzoek van Roemenië, en indien de noodzaak zich voordoet, besluiten de onder i) bedoelde periode voor een bepaalde sector gedurende een beperkte termijn, die de duur van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode niet overschrijdt, te verlengen.

Bij het ontwerpen en uitvoeren van dergelijke maatregelen verleent Roemenië, wanneer zulks mogelijk is, een voorkeursbehandeling aan communautaire vennootschappen en onderdanen en in geen geval een behandeling die minder gunstig is dan die welke aan vennootschappen of onderdanen uit een derde land wordt verleend.

Roemenië raadpleegt de Associatieraad vóór de invoering van deze maatregelen en legt deze pas ten uitvoer nadat één maand is verstreken na de kennisgeving aan de Associatieraad van de concrete door Roemenië in te voeren maatregelen, behalve wanneer de dreiging van onherstelbare schade het treffen van urgente maatregelen vereist in welk geval Roemenië de Associatieraad onmiddellijk na de invoering hiervan raadpleegt.

Bij het verstrijken van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst kan Roemenië dergelijke maatregelen slechts met toestemming van de Associatieraad en op de door de Associatieraad vastgestelde voorwaarden invoeren.

Artikel 52

1. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op diensten in het kader van het luchtverkeer, het vervoer over de binnenwateren en cabotage in het zeevervoer.

2. De Associatieraad kan aanbevelingen doen voor verbetering van de vestiging en het uitoefenen van activiteiten op de in lid 1 vermelde gebieden.

Artikel 53

1. In afwijking van de bepalingen van hoofdstuk I van deze titel hebben de begunstigden van de respectievelijk door Roemenië en de Gemeenschap toegekende rechten van vestiging recht op indienstneming, in overeenstemming met de in het gastland van vestiging geldende wetgeving, door henzelf of door één van hun dochterondernemingen, op het grondgebied van respectievelijk Roemenië en de Gemeenschap, van werknemers die onderdaan zijn van respectievelijk Lid-Staten van de Gemeenschap en Roemenië, mits dergelijke werknemers personeel met een sleutelpositie zijn, zoals in lid 2 van dit artikel omschreven, en zij uitsluitend door dergelijke begunstigden of hun dochterondernemingen worden tewerkgesteld. De verblijfs- en werkvergunningen van dergelijke werknemers bestrijken slechts het tijdvak van een dergelijke tewerkstelling.

2. Personeel met een sleutelpositie van de begunstigden van de rechten van vestiging, hierna „organisatie” genoemd, zijn:

a. hooggeplaatste werknemers van een organisatie die in de eerste plaats leiding geven aan het management van de organisatie, waarbij zij voornamelijk worden gecontroleerd door of aanwijzingen krijgen van de raad van bestuur of aandeelhouders van het bedrijf; hun taken omvatten:

– het leiding geven aan de organisatie of een afdeling of onderafdeling daarvan;

– het toezicht houden op en controleren van de werkzaamheden van andere toezichthoudende, deskundige of leidinggevende werknemers;

– het op grond van hun bevoegdheid persoonlijk mensen in dienst nemen en ontslaan of aanbevelingen doen tot het in dienst nemen, ontslaan of het uitvoeren van andere op het personeel betrekking hebbende maatregelen;

b. door een organisatie tewerkgestelden die in het bezit zijn van hoge of ongewone:

– kwalificaties voor een soort werkzaamheden of een vak dat specifieke technische kennis vereist;

– kennis die van essentieel belang is voor de dienstverlening, de onderzoeksuitrusting, de technieken of het management van de organisatie.

Deze personen kunnen leden zijn van de erkende vrije beroepen, maar dit behoeft niet het geval te zijn.

Elk van deze werknemers moet vóór de detachering door de organisatie sinds ten minste één jaar bij de betrokken organisatie in dienst zijn.

Artikel 54

1. De bepalingen van dit hoofdstuk worden toegepast behoudens beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid.

2. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op de werkzaamheden die op het grondgebied van elke Partij verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag, zelfs indien deze slechts voor een bepaalde gelegenheid geschieden.

Artikel 55

Vennootschappen die gezamenlijk door Roemeense vennootschappen of onderdanen en communautaire vennootschappen of onderdanen worden bestuurd en hun exclusieve eigendom zijn, komen eveneens in aanmerking voor de bepalingen van dit hoofdstuk en hoofdstuk III van deze titel.

HOOFDSTUK III

DIENSTENVERKEER TUSSEN DE GEMEENSCHAP EN ROEMENIË

Artikel 56

1. De Partijen verbinden zich overeenkomstig de bepalingen van dit hoofdstuk ertoe de nodige stappen te ondernemen om geleidelijk het verlenen van diensten mogelijk te maken door ondernemingen of onderdanen van de Gemeenschap of van Roemenië welke zijn gevestigd op het grondgebied van een andere Partij dan die van de persoon voor wie de diensten worden verricht, met inachtneming van de ontwikkeling van de dienstverlenende sectoren op het grondgebied van de Partijen.

2. Naargelang de in lid 1 bedoelde liberalisering tot stand komt en behoudens het bepaalde in artikel 59, lid 1, staan de Partijen de tijdelijke verplaatsing toe van natuurlijke personen welke de dienst verlenen of als werknemer voor de dienstverlener een belangrijke functie vervullen zoals omschreven in artikel 53, lid 2, met inbegrip van de natuurlijke personen welke vertegenwoordigers zijn van een onderneming of onderdaan van de Gemeenschap of Roemenië en tijdelijke toegang wensen te krijgen voor onderhandelingen over de verkoop van diensten of voor het aangaan van overeenkomsten over de verkoop van diensten namens de dienstverlener, voor zover deze vertegenwoordigers niet zelf betrokken zijn bij de openbare directe verkoop of bij de eigenlijke dienstverlening.

3. De Associatieraad neemt de maatregelen die nodig zijn om geleidelijk uitvoering te geven aan lid 1 van dit artikel.

Artikel 57

Met betrekking tot de vervoerdiensten tussen de Gemeenschap en Roemenië komen de volgende bepalingen in de plaats van artikel 56:

1. ten aanzien van het internationaal maritiem vervoer verbinden de Partijen zich tot het daadwerkelijk toepassen van het beginsel van onbeperkte toegang tot de markt en vervoer op commerciële basis.

a. bovenstaande bepaling doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen in het kader van de gedragscode van de Verenigde Naties voor lijnvaartconferenties welke voor de ene of de andere van de Partijen bij deze Overeenkomst van toepassing zijn.

De niet bij conferenties aangesloten lijnvaartmaatschappijen kunnen vrij met een conference concurreren zolang zij zich aan het beginsel van eerlijke concurrentie op commerciële basis houden.

b. de Partijen bevestigen dat zij vrije concurrentie beschouwen als een fundamentele noodzaak voor het vervoer van droge en vloeibare bulkgoederen;

2. bij de toepassing van de beginselen van punt 1) verbinden de Partijen zich tot:

a. het niet opnemen van bepalingen inzake vrachtverdeling in toekomstige bilaterale overeenkomsten met derde landen, tenzij in die uitzonderlijke gevallen waarin de lijnvaartmaatschappijen van de ene of de andere Partij bij deze Overeenkomst anders geen reële kans zouden krijgen om aan het vervoer van en naar het betrokken land deel te nemen;

b. het opnemen van vrachtverdelingsregelingen in toekomstige bilaterale overeenkomsten betreffende het vervoer van droge en vloeibare bulkloadingen niet toe te staan;

c. het bij het in werking treden van deze Overeenkomst opheffen van alle unilaterale maatregelen en administratieve, technische en andere belemmeringen welke een beperkende of discriminerende invloed kunnen hebben op het vrij verrichten van diensten in het internationaal maritiem vervoer;

3. met het oog op een gecoördineerde ontwikkeling en een geleidelijke liberalisering van het vervoer tussen de Partijen in overeenstemming met hun respectieve commerciële behoeften zullen de voorwaarden betreffende de wederzijdse toegang tot elkaars markten voor het luchtvervoer en het overlandvervoer worden vastgesteld in speciale vervoerovereenkomsten, waarover tussen de Partijen na het in werking treden van deze Overeenkomst moet worden onderhandeld;

4. de Partijen nemen voor het sluiten van de in punt 3) bedoelde overeenkomsten geen maatregelen welke een meer beperkende of discriminerende situatie tot gevolg hebben dan de situatie op de dag welke voorafgaat aan de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst;

5. tijdens de overgangperiode past Roemenië zijn wetgeving, met inbegrip van zijn administratieve, technische en andere voorschriften, geleidelijk aan aan de op dat ogenblik op het gebied van het luchtvervoer en het overlandvervoer bestaande communautaire wetgeving, voor zover deze gericht is op de liberalisering en op de wederzijdse toegang tot de markten van de Partijen, en het verkeer van reizigers en van goederen vergemakkelijkt;

6. de Associatieraad onderzoekt, met inachtneming van de stand van zaken betreffende de gezamenlijke verwezenlijking van de doelstellingen van dit hoofdstuk, de wijze waarop de voor het verbeteren van de vrijheid van dienstverrichting in het luchtvervoer en het overlandvervoer noodzakelijke voorwaarden tot stand kunnen worden gebracht.

Artikel 58

Artikel 54 is van toepassing op de door dit hoofdstuk bestreken materie.

HOOFDSTUK IV

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 59

1. Voor de toepassing van titel IV van deze Overeenkomst zal geen enkele bepaling van de Overeenkomst de Partijen ervan weerhouden hun wetten en voorschriften betreffende toelating en verblijf, het verrichten van werk, arbeidsvoorwaarden, de vestiging van natuurlijke personen en het verrichten van diensten toe te passen, op voorwaarde dat zulks niet op zodanige wijze geschiedt dat de toepassing de voor een Partij uit een specifieke bepaling van de Overeenkomst voortvloeiende voordelen teniet doet of beperkt. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de toepassing van artikel 54.

2. Hoofdstukken II, III en IV van titel IV worden aangepast bij besluit van de Associatieraad in het licht van de resultaten van de onderhandelingen betreffende dienstverlening welke plaatshebben in het kader van de Uruguay-Ronde en vooral met de bedoeling ervoor te zorgen dat bij de toepassing van om het even welke bepaling van deze Overeenkomst een Partij de andere Partij een behandeling toekent welke niet minder gunstig is dan die welke op grond van een toekomstige GATT-Overeenkomst wordt toegekend.

3. Het niet in aanmerking komen van overeenkomstig hoofdstuk II van titel IV in Roemenië gevestigde ondernemingen en onderdanen van de Gemeenschap voor door Roemenië verstrekte overheidssteun voor met het openbaar onderwijs en de gezondheidszorg verband houdende diensten en voor sociale en culturele dienstverlening, wordt voor de duur van de in artikel 7 bedoelde overgangperiode beschouwd als verenigbaar met de bepalingen van titel IV en met de concurrentieregels bedoeld in titel V.

TITEL V

BETALINGEN, KAPITAAL, CONCURRENTIE EN ANDERE
ECONOMISCHE BEPALINGEN, ONDERLINGE AANPASSING
VAN WETTEN

HOOFDSTUK I

BETALINGS- EN KAPITAALVERKEER

Artikel 60

De Overeenkomstsluitende Partijen verbinden zich ertoe machtiging te verlenen tot alle betaalverrichtingen op de lopende rekening van de betalingsbalans in vrije convertibele valuta voor zover de aan de beta-

lingen ten grondslag liggende transacties betrekking hebben op krachtens deze Overeenkomst geliberaliseerd verkeer van goederen, diensten of personen tussen de Partijen.

Artikel 61

1. Met betrekking tot de verrichtingen op de kapitaalrekening van de betalingsbalans garanderen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst zowel de Lid-Staten als Roemenië het vrije verkeer van kapitaal met betrekking tot directe investeringen in ondernemingen welke in overeenstemming met de wetten van het gastland zijn opgericht, en investeringen in overeenstemming met hoofdstuk II van titel IV, alsook de liquidatie of de repatriëring van die investeringen en van alle opbrengsten daarvan.

2. In afwijking van bovenstaande bepaling worden bedoelde vrije verrichtingen, liquidatie en repatriëring gegarandeerd tegen het einde van de in artikel 7 bedoelde eerste fase voor alle investeringen welke verband houden met de vestiging van ondernemen van de Gemeenschap welke zich in Roemenië als zelfstandigen vestigen overeenkomstig hoofdstuk II van titel IV.

3. Onverminderd lid 1 stellen de Lid-Staten met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst en Roemenië vanaf het einde van het vijfde jaar volgend op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen nieuwe beperkingen op de valutatransacties in het kader van het kapitaalverkeer en de daarmee verband houdende betalingsverrichtingen tussen inwoners van de Gemeenschap en van Roemenië, en geen meer restrictieve regelingen dan de bestaande vast.

4. De Partijen raadplegen elkaar met het oog op de vergemakkelijking van kapitaalverrichtingen tussen de Gemeenschap en Roemenië gericht op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst.

Artikel 62

1. Gedurende de vijf jaren volgend op de inwerkingtreding van deze Overeenkomst nemen de Partijen maatregelen met het oog op de totstandbrenging van de voorwaarden welke nodig zijn voor het verder geleidelijk toepasselijk maken van de communautaire voorschriften op het vrije verkeer van kapitaal.

2. Tegen het einde van het vijfde jaar volgend op de inwerkingtreding van de Overeenkomst gaat de Associatieraad na op welke wijze de communautaire voorschriften met betrekking tot het kapitaalverkeer volledig kunnen worden toegepast.

Artikel 63

In het kader van dit hoofdstuk en in afwijking van artikel 65 kan Roemenië, in afwachting van een volledige convertibiliteit van de munteenheid van Roemenië in de zin van artikel VIII van het Internationaal

Monetair Fonds, in uitzonderlijke omstandigheden deviezenbeperkingen in verband met het verlenen of opnemen van krediet op korte en middellange termijn toepassen voor zover dergelijke beperkingen aan Roemenië voor het verlenen van zulk krediet worden opgelegd en op grond van de IMF-status van Roemenië zijn toegestaan.

Roemenië past deze beperkingen op niet-discriminerende wijze toe. Zij dienen zodanig te worden toegepast dat zij de uitvoering van deze Overeenkomst zo weinig mogelijk verstoren. Roemenië doet aan de Associatieraad onverwijld mededeling van de invoering en van alle wijzigingen van dergelijke maatregelen.

HOOFDSTUK II

BEPALINGEN BETREFFENDE DE CONCURRENTIE EN ANDERE ECONOMISCHE ASPECTEN

Artikel 64

1. Onverenigbaar met de goede werking van deze Overeenkomst voor zover zij de handel tussen de Gemeenschap en Roemenië nadelig kunnen beïnvloeden zijn:

- i) alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen welke ertoe strekken of ten gevolg hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst;
- ii) het feit dat een of meer ondernemingen misbruik maken van een machtspositie op het grondgebied van de Gemeenschap of van Roemenië, of op een wezenlijk deel daarvan;
- iii) alle openbare steunmaatregelen die de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde produkties vervalsen of dreigen te vervalsen.

2. Alle handelwijzen welke met dit artikel in strijd zijn, worden beoordeeld op grond van de criteria welke voortvloeien uit de toepassing van de artikelen 85, 86 en 92 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap.

3. De Associatieraad stelt binnen een termijn van drie jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst de nodige voorschriften voor de tenuitvoerlegging van de leden 1 en 2 vast.

4. a. Voor de toepassing van het bepaalde in lid 1, sub iii), komen de Partijen overeen dat tijdens de eerste vijf jaren na de inwerkingtreding van de Overeenkomst alle door Roemenië toegekende overheidssteun wordt beoordeeld met inachtname van het feit dat Roemenië wordt beschouwd als een regio overeenkomend met de in artikel 92, lid 3, sub a), van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap bedoelde streken van de Gemeenschap. De Associatieraad

besluit, met inachtneming van de economische situatie in Roemenië, of die periode met een verdere termijn van vijf jaar dient te worden verlengd.

b. Elke Partij garandeert met betrekking tot overheidssteun doorzichtigheid door met name ieder jaar aan de andere Partij mededeling te doen van het totale bedrag en de verdeling van de verstrekte steun en door op verzoek informatie over steunprogramma's te verstrekken. Op verzoek van een van de Partijen verstrekt de andere Partij informatie over bepaalde afzonderlijke steunmaatregelen van de overheid.

5. Met betrekking tot de produkten vermeld in de hoofdstukken II en III van titel III:

- is het bepaalde in lid 1, sub iii), niet van toepassing;
- dienen alle handelwijzen welke in strijd zijn met lid 1, sub i), te worden beoordeeld overeenkomstig de criteria welke door de Gemeenschap zijn vastgesteld op grond van de artikelen 42 en 43 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en meer bepaald bij Verordening nr. 26/1962 van de Raad.

6. Indien de Gemeenschap of Roemenië van mening is dat een bepaalde handelwijze onverenigbaar is met lid 1 en:

- niet op toereikende wijze wordt bestreken door in lid 3 bedoelde uitvoeringsbepalingen, of

- dergelijke regels niet bestaan en de handelwijze oorzaak is of dreigt te zijn van ernstige schade voor de belangen van de andere Partij of van belangrijke schade voor de binnenlandse industrie van die Partij, met inbegrip van haar dienstverlenende sector,

kunnen zij passende maatregelen nemen na overleg in het kader van de Associatieraad of na een termijn van 30 werkdagen volgende op het verzoek om dergelijk overleg.

Met betrekking tot handelwijzen welke onverenigbaar zijn met lid 1, sub c), van dit artikel kunnen, indien de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel daarop van toepassing is, dergelijke passende maatregelen alleen worden vastgesteld in overeenstemming met de in de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel opgenomen procedures en voorwaarden en alle andere in het kader daarvan via onderhandelingen tot stand gekomen instrumenten welke voor beide Partijen van toepassing zijn.

7. In afwijking van alle eventueel daarmee strijdige bepalingen welke in overeenstemming met lid 3 zijn vastgesteld, wisselen de Partijen informatie uit met inachtneming van de beperkingen welke voortvloeien uit de vereisten inzake beroeps- en zakengeheim.

8. Dit artikel is niet van toepassing op de produkten waarop het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal betrekking heeft en welke in Protocol nr. 2 worden behandeld.

Artikel 65

1. De Partijen proberen het opleggen van met de betalingsbalans verband houdende beperkende maatregelen met inbegrip van maatregelen betreffende de invoer te vermijden. Indien dergelijke maatregelen worden ingevoerd, verstrekt de daarvoor verantwoordelijke Partij de andere Partij zo spoedig mogelijk een tijdschema voor de opheffing ervan.

2. Wanneer een of verschillende Lid-Staten dan wel Roemenië op betalingsbalansgebied in ernstige moeilijkheden of in onmiddellijk gevaar voor moeilijkheden verkeert, kan de Gemeenschap respectievelijk Roemenië in overeenstemming met de voorwaarden van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel restrictieve maatregelen vaststellen met inbegrip van maatregelen betreffende de invoer, waarvoor de toepassingstermijn beperkt is en die niet meer omvatten dan nodig is om de betalingsbalanssituatie te corrigeren. De Gemeenschap respectievelijk Roemenië stelt de andere Partij daarvan onverwijld in kennis.

3. De beperkende maatregelen mogen geen betrekking hebben op transfers in verband met investeringen en vooral de repatriëring van geïnvesteerde of geherinvesteerde bedragen en om het even welke daaruit voortvloeiende inkomsten.

Artikel 66

Met betrekking tot overheidsondernemingen en ondernemingen waaraan speciale of exclusieve rechten zijn toegekend, ziet de Associatieraad erop toe dat vanaf het derde jaar na de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst de beginselen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name van artikel 90, en de beginselen van het slotdocument van de in april 1990 te Bonn bijegekomen Conferentie over Europese Veiligheid en Samenwerking (en met name de besluitvormingsvrijheid van de ondernemers) worden gehandhaafd.

Artikel 67

1. Roemenië ziet verder toe op de verbetering van de bescherming van intellectuele industriële en commerciële eigendomsrechten, ten einde tegen het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst te kunnen voorzien in een bescherming overeenkomend met die welke bestaat in de Gemeenschap, met inbegrip van vergelijkbare middelen om dergelijke rechten af te dwingen.

2. Binnen hetzelfde tijdvak zal Roemenië een aanvraag indienen om toe te treden tot het Verdrag van München inzake de verlening van Europese octrooien, van 5 oktober 1973, en toetreden tot de andere multilaterale overeenkomsten betreffende intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten (bedoeld in bijlage XIX, lid 1) waarbij Lid-Staten partij zijn of welke de facto door Lid-Staten worden toegepast.

3. Bij de inwerkingtreding van deze Overeenkomst zal door Roemenië geen minder gunstige behandeling worden verleend dan die welke aan elk derde land onder elke bilaterale Overeenkomst wordt verleend.

Artikel 68

1. De Partijen beschouwen het openbaar maken van de aanbesteding van overheidsopdrachten op grond van de beginselen van non-discriminatie en wederkerigheid, vooral in de context van de GATT, als een na te streven doelstelling.

2. De Roemeense ondernemingen zoals omschreven in artikel 49 krijgen toegang tot aanbestedingscontracten in de Gemeenschap overeenkomstig de daarvoor in de Gemeenschap geldende procedures en krijgen daarbij een behandeling die niet minder gunstig is dan die voor de communautaire ondernemingen, vanaf de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst.

De communautaire ondernemingen in de zin van artikel 49 van deze Overeenkomst krijgen toegang tot aanbestedingscontracten in Roemenië overeenkomstig de aldaar geldende procedures en krijgen daarbij een behandeling die niet minder gunstig is dan die voor de Roemeense ondernemingen uiterlijk aan het einde van de overgangperiode vermeld in artikel 7.

De in Roemenië overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van titel IV gevestigde communautaire ondernemingen in de vorm van dochterondernemingen als bedoeld bij artikel 45 en in de bij artikel 55 bedoelde vormen, krijgen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst toegang tot aanbestedingscontracten en krijgen daarbij een behandeling die niet minder gunstig is dan die voor de Roemeense ondernemingen. De in Roemenië gevestigde ondernemingen in de vorm van bijkantoren en agentschappen als bedoeld bij artikel 45 verkrijgen een dergelijke behandeling uiterlijk tegen het einde van de in artikel 7 vermelde overgangperiode.

De Associatieraad onderzoekt periodiek de mogelijkheid voor Roemenië om alle communautaire ondernemingen voor het einde van de overgangperiode toegang te verlenen tot aanbestedingscontracten in Roemenië.

3. Met betrekking tot vestigingen, activiteiten, dienstverlening alsook de indienstneming van personeel en de verplaatsing van arbeidskrachten in verband met de uitvoering van overheidsopdrachten, zijn de artikelen 38 tot en met 59 van toepassing.

HOOFDSTUK III

HARMONISATIE VAN WETGEVING

Artikel 69

De Partijen erkennen dat een voorname voorwaarde voor de economische integratie van Roemenië in de Gemeenschap de harmonisatie van de bestaande en toekomstige wetgeving van dat land met die van de Gemeenschap is. Roemenië doet het nodige om ervoor te zorgen dat zijn wetgeving geleidelijk in overeenstemming met die van de Gemeenschap wordt gebracht.

Artikel 70

De harmonisatie van de wetgeving omvat in het bijzonder de volgende terreinen: douane, vennootschapsrecht, bankwezen, vennootschapsboekhouding en -belasting, intellectuele eigendom, bescherming van werknemers op de arbeidsplaats, sociale zekerheid, financiële dienstverlening, concurrentieregels, bescherming van de gezondheid en het leven van mensen, dieren en planten, consumentenbescherming, indirecte belastingen, technische voorschriften en normen, wetgeving en reglementering op nucleair gebied, vervoer en milieu.

Artikel 71

De Gemeenschap verstrekt Roemenië technische bijstand bij de tenuitvoerlegging van deze maatregelen; die bijstand kan de volgende aspecten omvatten:

- uitwisseling van deskundigen,
- verstrekking van tijdige informatie, vooral over relevante wetgeving,
- organisatie van seminars,
- opleidingsactiviteiten,
- steun bij de vertaling van communautaire wetgeving in de desbetreffende sectoren.

TITEL VI

ECONOMISCHE SAMENWERKING

Artikel 72

1. De Gemeenschap en Roemenië brengen een samenwerking tot stand dat erop gericht is de ontwikkeling en het groeipotentieel van Roemenië te bevorderen. Die samenwerking versterkt de bestaande economische banden op een zo breed mogelijke basis, zulks ten voordele van beide Partijen.

2. Er zullen beleidsmaatregelen en andere maatregelen worden ontworpen voor de totstandbrenging van de economische en sociale ontwikkeling van Roemenië waarbij rekening wordt gehouden met het beginsel van duurzame ontwikkeling. Deze maatregelen houden in dat vanaf het begin ook de milieu-aspecten volledig in het beleid worden geïntegreerd en worden gebonden aan de eisen van harmonische sociale ontwikkeling.

3. Met het oog hierop zou de samenwerking in het bijzonder moeten worden gericht op het beleid ter zake van de industrie, met inbegrip van de mijnbouw, en op investeringen, landbouw, energie, vervoer, regionale ontwikkeling en toerisme.

4. Er wordt speciale aandacht besteed aan maatregelen ter bevordering van de samenwerking tussen de landen van Centraal- en Oost-Europa met het oog op een harmonische ontwikkeling van de regio.

Artikel 73

Industriële samenwerking

1. Bij de samenwerking worden in het bijzonder de volgende doelstellingen nagestreefd:

– industriële samenwerking tussen het bedrijfsleven aan beide zijden, meer in het bijzonder ten einde de particuliere sector te versterken;

– deelneming van de Gemeenschap aan het streven van Roemenië om zowel in de openbare als in de particuliere sector zijn industrie te moderniseren en te herstructureren met het oog op de overgang van een centraal geleide planeconomie naar een markteconomie op zodanige wijze dat de nodige zorg voor het milieu wordt gedragen;

– herstructurering van de afzonderlijke sectoren;

– vestiging van nieuwe ondernemingen op terreinen met een groeipotentieel;

– overdracht van technologie en know-how.

2. Bij de initiatieven voor industriële samenwerking wordt rekening gehouden met de door Roemenië vastgelegde prioriteiten. Daarbij wordt in het bijzonder gestreefd naar het uitwerken van een passend kader waarbinnen de ondernemingen kunnen functioneren, het verbeteren van de beheersdeskundigheid en het bevorderen van de doorzichtigheid van afzetmogelijkheden en voorwaarden voor ondernemingen. Waar nodig zal technische bijstand worden verleend.

Artikel 74

Bevordering en bescherming van investeringen

1. De samenwerking is gericht op het creëren van een gunstig klimaat voor binnen- en buitenlandse particuliere investeringen, die van essentieel belang zijn voor de economische en industriële wederopbouw van Roemenië.

2. De samenwerking is in het bijzonder gericht op de volgende doelstellingen:

- het creëren door Roemenië van een juridisch kader ter bevordering en bescherming van investeringen;
- het sluiten door de Lid-Staten en Roemenië van overeenkomsten voor de bevordering en bescherming van investeringen;
- tenuitvoerlegging van de nodige akkoorden voor kapitaaloverdracht;
- betere bescherming van investeringen;
- verdere deregulering en verbetering van de economische infrastructuur;
- uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden in de vorm van handelsbeurzen, tentoonstellingen, handelsweken en andere manifestaties.

Artikel 75

Agrarische en industriële normen en conformiteitsbeoordeling

1. De Partijen werken samen ten einde de verschillen op het gebied van procedures voor standaardisering en conformiteitsbeoordeling te verkleinen.

2. Daartoe worden via samenwerking de volgende doelstellingen nastreefd:

- bevordering van de naleving, door Roemenië, van communautaire technische voorschriften en Europese normen betreffende de kwaliteit van levensmiddelen en agro-industriële producten;
- bevordering van de toepassing van communautaire technische voorschriften en Europese normen en procedures voor conformiteitsbeoordeling;
- indien nodig, het sluiten van overeenkomsten inzake wederzijdse erkenning op deze gebieden;
- aanmoediging van actieve en regelmatige deelneming van Roemenië aan de werkzaamheden van gespecialiseerde organisaties (CEN, CENELEC, EZTSI, EOTC).

3. De Gemeenschap zal Roemenië waar nodig technische bijstand verlenen.

Artikel 76

Samenwerking op het gebied van wetenschappen en technologie

1. De Partijen bevorderen de samenwerking op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling. Zij besteden daarbij bijzondere aandacht aan de volgende aspecten:

- uitwisseling van wetenschappelijke en technologische informatie, met inbegrip van informatie over elkaars beleid en activiteiten op wetenschappelijk en technologisch gebied;
- organisatie van gezamenlijke wetenschappelijke bijeenkomsten (seminars en werkcolleges);
- gezamenlijke O & O-activiteiten om de wetenschappelijke vooruitgang en de overdracht van technologie en know-how aan te moedigen;
- opleidingsactiviteiten en programma's ter bevordering van de mobiliteit, ten behoeve van onderzoekers en specialisten aan beide zijden;
- het creëren van een milieu dat bevorderlijk is voor onderzoek, de toepassing van nieuwe technologieën en een passende bescherming van de intellectuele eigendom die het resultaat van het onderzoek is;
- deelneming van Roemenië aan communautaire programma's overeenkomstig lid 3.

Waar nodig wordt technische bijstand verleend.

2. De Associatieraad stelt de passende procedures voor het ontwikkelen van de samenwerking vast.

3. De samenwerking die valt onder het kaderprogramma van de Gemeenschap op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling wordt ten uitvoer gelegd via afzonderlijke akkoorden waarvoor de onderhandelingen en de sluiting verlopen overeenkomstig de wettelijke procedures van de respectieve Partijen.

Artikel 77

Onderwijs en opleiding

1. De Partijen werken samen ten einde het peil van het algemene onderwijs en de beroepskwalificaties in Roemenië op te trekken, zowel in de openbare als in de particuliere sector, rekening houdend met de prioriteiten van Roemenië. Er zullen institutionele raamwerken en plannen voor samenwerking worden opgezet (te beginnen met de Europese Stichting voor Opleiding, na oprichting daarvan, en het TEMPUS-Programma). De deelneming van Roemenië aan andere communautaire programma's kan in dit verband eveneens worden onderzocht.

2. De samenwerking wordt in het bijzonder gericht op de volgende terreinen:

- hervorming van de onderwijs- en opleidingsstelsels in Roemenië;
- beginopleiding, scholing binnen de diensten en herscholing, met inbegrip van de opleiding en leidinggevend personeel in de openbare en de particuliere sector, alsook van hogere ambtenaren, met name op vast te stellen prioritaire terreinen;
- samenwerking tussen universiteiten, samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen en mobiliteit voor leraren, studenten, administrateurs en jongeren;

- bevordering van het onderwijs op het gebied van Europese studies in de relevante instellingen;
- wederzijdse erkenning van studieperioden en diploma's;
- het aanleren van communautaire talen;
- de opleiding van vertalers en tolken en de aanmoediging van het gebruik van communautaire linguïstische normen en terminologie en de opzet van een passend kader voor vertalingen van en naar het Roemeens en de communautaire talen;
- ontwikkeling van onderwijs per correspondentie of via andere media en nieuwe opleidingsmethoden;
- toekenning van beurzen en faciliteiten voor het volgen van stages;
- verstrekking van leer materiaal en -uitrusting.

Ten einde het niveau van de onderwijs- en onderzoeksinstellingen in Roemenië gelijk te trekken met dat van de Gemeenschap, zoals bepaald bij artikel 76, neemt de Gemeenschap de nodige maatregelen om de samenwerking van Roemenië met de desbetreffende Europese instellingen te vergemakkelijken. Zulks kan de deelneming van Roemenië aan de activiteiten van deze instellingen omvatten alsmede het oprichten van afdelingen daarvan in Roemenië. De doelstellingen van bovengenoemde instellingen zouden moeten worden gericht op de opleiding van onderzoekers, vakmensen en ambtenaren, die zich zullen bezighouden met het proces van Europese integratie en samenwerking met de Instellingen van de Gemeenschap.

Artikel 78

Landbouw en de agro-industriële sector

1. De samenwerking op dit terrein is gericht op de modernisering, herstructurering en privatisering van de landbouw en de agro-industriële sector in Roemenië. Zij beoogt met name de volgende doelstellingen:
 - ontwikkeling van particuliere landbouwbedrijven en distributiekanaalen, opslagmethoden, afzetsystemen, management, enz.;
 - modernisering van de plattelandsinfrastructuur (vervoer, watervoorziening, telecommunicaties);
 - verbetering van de ruimtelijke ordening op het platteland, met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;
 - verbetering van produktiviteit, kwaliteit en efficiency door het gebruik van passende methoden en produkten, verstrekken van opleiding en toezicht bij het gebruik van methoden voor bestrijding van de verontreiniging veroorzaakt door landbouwinputs;
 - bevordering van de complementariteit in de landbouw;
 - bevordering van de uitwisseling van know-how, in het bijzonder tussen de particuliere sectoren in de Gemeenschap en in Roemenië;
 - ontwikkeling en modernisering van verwerkende bedrijven en hun afzetmethoden;
 - ontwikkeling van de samenwerking op het gebied van de gezond-

heid van dier en plant, behandeling van agrarische levensmiddelen (met inbegrip van ionisatie) ten einde te komen tot een geleidelijke harmonisatie met de communautaire normen via bijstand voor opleiding en het uitvoeren van controles;

– totstandbrenging en bevordering van doelmatige samenwerking op het gebied van de methoden van landbouwvoorlichting;

– ontwikkeling en bevordering van doelmatige samenwerking inzake kwaliteitsverzekeringssystemen welke verenigbaar zijn met communautaire modellen;

– uitwisseling van informatie over landbouwpolitiek en wetgeving;

– technische bijstand en overdracht van know-how aan Roemenië met betrekking tot het stelsel van melkverstreking aan scholen.

2. Daartoe verleent de Gemeenschap waar nodig technische bijstand.

Artikel 79

Energie

1. In het kader van de beginselen van de markteconomie en het Europees Energiehandvest werken de Partijen samen ten einde de geleidelijke integratie van de energiemarkten in Europa tot stand te brengen.

2. De samenwerking omvat onder andere waar nodig technische bijstand op de volgende gebieden:

– uitstippeling en planning van het energiebeleid;

– beheer en opleiding in de energiesector;

– bevordering van energiebesparing en efficiënt gebruik van energie;

– ontwikkeling van energiebronnen;

– verbetering van de distributie en verbetering en diversificatie van de voorziening;

– milieu-effecten van energieproductie en -verbruik;

– de sector kernenergie;

– grotere openstelling van de energiemarkt en vergemakkelijking van de doorvoer van gas en elektriciteit;

– de sectoren elektriciteit en gas, met inbegrip van onderzoek naar de mogelijkheid om de voorzieningsnetten op elkaar aan te sluiten;

– modernisering van de energie-infrastructuur;

– de opstelling van raamvoorwaarden voor samenwerking tussen bedrijven in deze sector, waaronder eventueel de aanmoediging van joint ventures;

– overdracht van technologie en know-how waaronder, indien gewenst, de bevordering en commercialisering van efficiënte energie-technologieën.

Artikel 80

Samenwerking in de sector kernenergie

1. Het doel van de samenwerking is mogelijkheden te verschaffen voor een veiliger gebruik van kernenergie.

2. De samenwerking bestrijkt vooral de volgende terreinen:
- industriële maatregelen voor de bedrijfsveiligheid van Roemeense kernenergiecentrales;
 - verbetering van de opleiding van leidinggevend en ander personeel van kerncentrales;
 - verbetering van de wetten en voorschriften van Roemenië inzake kernveiligheid en uitbreiding van de bevoegdheden van toezichhoudende autoriteiten en van hun middelen;
 - nucleaire veiligheid, het voorbereid zijn op kernongevallen en maatregelen bij kernongevallen;
 - stralingsbescherming, met inbegrip van meting van de straling in het milieu;
 - vraagstukken in verband met de splijtstofcyclus en bescherming van nucleaire stoffen;
 - beheer van radioactief afval;
 - buitenbedrijfstelling en ontmanteling van nucleaire installaties;
 - ontsmetting.
3. De samenwerking omvat de uitwisseling van informatie en ervaring alsmede O & O-activiteiten overeenkomstig artikel 76.

Artikel 81

Milieu

1. De Partijen ontwikkelen en versterken hun samenwerking op het gebied van het milieu en de volksgezondheid, die zij als een prioriteit beschouwen.
2. De samenwerking heeft betrekking op de bestrijding van het milieubederf en met name op:
- de daadwerkelijke controle van het verontreinigingspeil; een informatiesysteem betreffende de staat van het milieu;
 - de bestrijding van de plaatselijke, regionale en grensoverschrijdende lucht- en waterverontreiniging;
 - ecologisch herstel;
 - duurzame, doeltreffende en milieuvriendelijke technieken voor energieproductie en -verbruik; de veiligheid van industriële installaties;
 - de classificaties en veilige behandeling van scheikundige producten;
 - de waterkwaliteit, in het bijzonder van grensoverschrijdende waterwegen (de Donau, de Zwarte Zee);
 - het verminderen, recycleren en veilig verwijderen van afval; de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Bazel;
 - de milieu-effecten van de landbouw, bodemerrosie en scheikundige verontreiniging;
 - de bescherming van bossen;
 - het in stand houden van de soortenrijkdom;

– ruimtelijke ordening, met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;

- de aanwending van economische en fiscale instrumenten;
- klimaatverandering op wereldniveau;
- onderwijs en bewustmaking op milieugebied.

3. De samenwerking zal in hoofdzaak op de volgende wijze plaatshebben:

- uitwisseling van informatie en deskundigen, onder meer op het gebied van de overdracht van schone technologieën, en het veilig en milieuvriendelijk gebruik van biotechnologie;
- opleidingsprogramma's;
- gezamenlijke onderzoekactiviteiten;
- harmonisatie van wetgeving (*communautaire normen*);
- samenwerking in regionaal verband (met inbegrip van samenwerking in het kader van het Europees Milieubureau, na de oprichting daarvan door de Gemeenschap) en op internationaal niveau;
- uitstippeling van strategieën, vooral in verband met wereldomvattende en klimatologische kwesties;
- milieu-effectstudies.

Artikel 82

Waterbeheer

De Partijen ontwikkelen hun samenwerking op diverse terreinen van het waterbeheer met speciale aandacht voor:

- een milieuvriendelijk gebruik van het water van grensoverschrijdende stroomgebieden, rivieren en meren;
- de harmonisatie van de voorschriften betreffende waterbeheer en middelen voor technische waterregulering (richtlijnen, drempelwaarden, normen, richtsnoeren, logistiek);
- de modernisering van onderzoek en ontwikkeling, en het leggen van een wetenschappelijke grondslag voor het waterbeheer.

Artikel 83

Vervoer

1. De Partijen ontwikkelen en intensiveren hun samenwerking ten einde Roemenië in staat te stellen:

- het vervoer te herstructureren en te moderniseren;
- het verkeer van personen en goederen, en de toegang tot de vervoermarkt te verbeteren door het wegwerken van administratieve, technische en andere hinderpalen;
- het communautair transitovervoer over de weg, per spoor, over de waterwegen en in het kader van gecombineerd vervoer door Roemenië te vergemakkelijken;

– de bedrijfsnormen van de Gemeenschap te evenaren.

2. De samenwerking omvat met name:

- economische, juridische en technische opleidingsprogramma's;
- het verlenen van technische bijstand en advies, en de uitwisseling van informatie;
- middelen voor de ontwikkeling van de vervoersinfrastructuur in Roemenië.

3. De volgende gebieden zijn prioritair:

- de ontwikkeling en modernisering van het wegvervoer, met inbegrip van de geleidelijke vergemakkelijking van de doorvoer;
- het beheer van spoorwegen en luchthavens, met inbegrip van samenwerking tussen de ter zake bevoegde nationale instanties;
- de modernisering, op hoofdwegen van gemeenschappelijk belang en op transeuropese verkeersassen, van weg-, waterweg-, spoorweg-, haven- en luchthaveninfrastructuur;
- de ruimtelijke ordening met inbegrip van met het vervoer verband houdende nieuwbouwplanning en stadsplanning;
- de verbetering van de technische installaties om aan de communautaire normen te voldoen, vooral op het gebied van het weg- en spoorwegvervoer, met multimodaal vervoer en de overslag;
- het opzetten van een samenhangend vervoerbeleid dat verenigbaar is met dat van de Gemeenschap;
- de bevordering van gezamenlijke technologische programma's en onderzoekprogramma's in overeenstemming met artikel 76.

Artikel 84

Telecommunicatie, post- en omroepdiensten

1. De Partijen verruimen en versterken hun samenwerking op dit terrein en zetten daartoe met name maatregelen op betreffende:

- de uitwisseling van informatie inzake telecommunicatie, post- en omroepdiensten;
- de uitwisseling van technische en andere informatie en de organisatie van seminaria, werkcolleges en lezingen voor deskundigen van beide zijden;
- opleiding en adviesverlening;
- de overdracht van technologie;
- de uitvoering van gezamenlijke projecten door de ter zake bevoegde diensten aan beide zijden;
- de bevordering van Europese normen, certificatiesystemen en regelgevingsmethoden;
- de bevordering van nieuwe communicatiefaciliteiten, diensten en installaties, vooral die met commerciële toepassing.

2. Deze activiteiten worden op de volgende prioritaire terreinen toegespitst:

- de modernisering van het Roemeense telecommunicatienetwerk en de integratie daarvan in het Europese en wereldomspannende netwerk;
- de samenwerking in het kader van de Europese normalisatiestructuren;
- de integratie van de transeuropese stelsels; de juridische en regelgevingsaspecten van de telecommunicatie;
- het beheer van de telecommunicatie en van de post- en omroepdiensten in het nieuwe economische milieu: organisatiestructuren, strategie en planning, aankoopbeginselen;
- de ruimtelijke ordening met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;
- de modernisering van de Roemeense post- en omroepdiensten met inbegrip van de juridische en regelgevingsaspecten.

Artikel 85

Bank- en verzekeringswezen, andere financiële dienstverlening en samenwerking op het gebied van de boekhoudcontrole

1. De Partijen werken samen met het oog op de vaststelling en ontwikkeling van passende maatregelen voor de stimulering van het bank- en verzekeringswezen en van de financiële dienstverlening in Roemenië.
 - a. De samenwerking heeft voornamelijk betrekking op:
 - de invoering van een met de Europese normen verenigbaar boekhoudsysteem;
 - de uitbreiding en herstructurering van het bankwezen en van de financiële dienstverlening;
 - de verbetering van het toezicht op en de reglementering van het bankwezen en van de financiële diensten;
 - het opstellen van terminologische glossaria;
 - de uitwisseling van informatie met betrekking tot de geldende of in uitwerking zijnde wetten.
 - b. Te dien einde zal de samenwerking het verstrekken van technische bijstand en opleiding omvatten.

2. De Partijen werken samen met het oog op de ontwikkeling in Roemenië van doeltreffende systemen op het gebied van de boekhoudcontrole, gebaseerd op de gebruikelijke communautaire methoden en procedures.

Artikel 86

Monetair beleid

Op verzoek van de Roemeense autoriteiten verstrekt de Gemeenschap technische bijstand ter ondersteuning van het streven van Roemenië naar de invoering van de volledige convertibiliteit van de leu en de geleidelijke aanpassing van zijn beleid aan het Europese Monetair Stelsel. Dit

zal een informele uitwisseling van gegevens over de beginselen en de werking van het Europees Monetair Stelsel omvatten.

Artikel 87

Witwassen van geld

1. De Partijen treffen een samenwerkingsregeling om te voorkomen dat hun financiële systemen worden gebruikt voor het witwassen van de opbrengst van criminele activiteiten in het algemeen en drugsmisdrijven in het bijzonder.

2. De samenwerking op dit gebied omvat administratieve en technische bijstand met het oog op de vaststelling van passende normen ter voorkoming van het witwassen van geld, die gelijkwaardig zijn aan die welke zijn aangenomen door de Gemeenschap en internationale fora op dit gebied, met inbegrip van de Financial Action Task Force (FATF).

Artikel 88

Regionale ontwikkeling

1. De Partijen versterken hun samenwerking op het gebied van de regionale ontwikkeling en de ruimtelijke ordening.

2. Te dien einde kunnen maatregelen worden genomen betreffende:

- de uitwisseling van informatie door nationale, regionale of plaatselijke instanties over het beleid inzake regionale planning en ruimtelijke ordening, en waar nodig het verstrekken van bijstand aan Roemenië voor het uitwerken van dat beleid;
- gezamenlijke acties van regionale en plaatselijke instanties op het gebied van de economische ontwikkeling;
- wederzijdse bezoeken om de mogelijkheden voor samenwerking en bijstand na te gaan;
- de uitwisseling van ambtenaren en deskundigen;
- de technische bijstand met bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van achtergebleven gebieden;
- programma's voor de uitwisseling van informatie en kennis, met name in het kader van studiebijeenkomsten.

Artikel 89

Sociale samenwerking

1. Op het gebied van de gezondheid en de veiligheid is de samenwerking tussen de Partijen erop gericht het peil van de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers te verbeteren, met als referentiepunt de mate van bescherming die in de Gemeenschap bestaat. De samenwerking heeft in het bijzonder betrekking op:

- technische bijstand;
- de uitwisseling van deskundigen;
- de samenwerking tussen ondernemingen;
- informatie- en opleidingsacties;
- samenwerking op het gebied van de volksgezondheid.

2. Op het gebied van de werkgelegenheid heeft de samenwerking tussen de Partijen voornamelijk betrekking op:

- de organisatie van de arbeidsmarkt;
- de modernisering van de diensten voor arbeidsbemiddeling en loopbaanadvies;
- de planning en tenuitvoerlegging van regionale herstructureringsprogramma's;
- het stimuleren van de plaatselijke werkgelegenheid.

De samenwerking op dit gebied heeft plaats in de vorm van studies, het ter beschikking stellen van deskundigen en het verstrekken van voorlichting en opleiding.

3. Met betrekking tot de sociale zekerheid is de samenwerking tussen Partijen gericht op het aanpassen van het sociale-zekerheidsstelsel in Roemenië aan de nieuwe economische en sociale situatie, in hoofdzaak via de terbeschikkingstelling van deskundigen, voorlichting en opleiding.

Artikel 90

Toerisme

De Partijen vergroten en ontwikkelen hun samenwerking, met name aan de hand van maatregelen welke betrekking hebben op:

- de vergemakkelijking van het toerisme en de aanmoediging van het jongerentoeerisme;
- het verbeteren van de informatiestroom via internationale netwerken, databanken, enz.;
- de overdracht van know-how via opleiding, uitwisselingen en seminaria;
- het bestuderen van de mogelijkheden voor gezamenlijke maatregelen (grensoverschrijdende projecten, stedenjumelages, enz.);
- de toetreding van Roemenië tot de belangrijke Europese toeristische organisaties;
- de harmonisatie van de statistische systemen en van de voorschriften inzake toerisme;
- de uitwisseling van nieuws en informatie over wederzijds belangrijke aangelegenheden welke van invloed zijn op de toeristische sector;
- technische bijstand voor de commerciële ontwikkeling van infrastructuur die bevorderlijk is voor het toerisme.

Artikel 91

Midden- en kleinbedrijf

1. De Partijen streven naar een ontwikkeling en uitbreiding van het midden- en kleinbedrijf en van de samenwerking tussen KMO's in de Gemeenschap en Roemenië.

2. Zij moedigen de uitwisseling van informatie en know-how aan met betrekking tot:

– het creëren van de vereiste juridische, administratieve, technische, fiscale en financiële voorwaarden voor de ontwikkeling en uitbreiding van KMO's en voor grensoverschrijdende samenwerking;

– het verstrekken van de speciale diensten waaraan de KMO's behoefte hebben (managementopleiding, boekhouding, afzetplanning, kwaliteitscontrole, enz.) en de uitbreiding van de bedrijven welke dergelijke diensten verlenen;

– het tot stand brengen van de nodige banden met communautaire ondernemers, ten einde de informatiestroom naar KMO's te verbeteren en de grensoverschrijdende samenwerking te bevorderen (bijvoorbeeld via het Europees Netwerk voor samenwerking en toenadering tussen ondernemingen (BC-Net), de EG-adviescentra voor ondernemingen, lezingen, enz.).

3. De samenwerking omvat het verstrekken van technische bijstand vooral voor het tot stand brengen van de nodige institutionele steun voor de KMO's, zowel op nationaal als op regionaal niveau, op het gebied van de financiële dienstverlening, de opleiding, de adviesverstrekking, de technologische dienstverlening en het afzetapparaat.

Artikel 92

Informatie en communicatie

De Gemeenschap en Roemenië ondernemen de nodige stappen om een doeltreffende onderlinge uitwisseling van informatie te stimuleren. Daarbij wordt prioriteit verleend aan programma's om het grote publiek te voorzien van essentiële informatie over de Gemeenschap, en beroeps-kringen in Roemenië meer gespecialiseerde informatie te verstrekken, waar mogelijk met inbegrip van toegang tot communautaire databanken.

Artikel 93

Bescherming van de consument

1. De Partijen werken samen om te komen tot volledige verenigbaarheid van de regelingen voor het beschermen van de consument in Roemenië en in de Gemeenschap.

2. De samenwerking omvat, in het kader van de bestaande mogelijkheden, met het oog daarop:

- de uitwisseling van informatie en deskundigen,
- toegang tot de communautaire databanken,
- opleidingsacties en technische bijstand.

Artikel 94

Douane

1. Doel van de samenwerking is ervoor te zorgen dat alle op goedkeuring wachtende bepalingen betreffende het handelsverkeer en eerlijke handelspraktijken worden nageleefd en dat het Roemeense douanesysteem aan dat van de Gemeenschap wordt aangepast, waardoor de in het kader van deze Overeenkomst geplande stappen in de richting van een liberalisering worden vergemakkelijkt.

2. De samenwerking omvat in het bijzonder:

- de uitwisseling van informatie;
 - de invoering van het enig administratief document van de gecombineerde nomenclatuur;
 - de koppeling van de regelingen voor douanevervoer van de Gemeenschap en Roemenië;
 - de vereenvoudiging van de controles en formaliteiten voor het goederenvervoer;
 - de organisatie van studiebijeenkomsten en stages.
- Waar nodig wordt technische bijstand verleend.

3. Onverminderd de verdere bepalingen inzake samenwerking van deze Overeenkomst en in het bijzonder artikel 97 vindt de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten op douanegebied van de Partijen plaats overeenkomstig de bepalingen van Protocol nr. 6.

Artikel 95

Statistische samenwerking

1. De samenwerking op dit gebied beoogt het ontwikkelen van een efficiënt statistiekstelsel om snel en tijdig de betrouwbare statistieken op te stellen welke nodig zijn voor het ondersteunen van en toezien op het economisch hervormingsproces en voor het stimuleren van de ontwikkeling van de particuliere sector in Roemenië.

2. De samenwerking tussen de Partijen is in het bijzonder gericht op:

- het opzetten van een betrouwbaar en onafhankelijk statistiekstelsel;
- de harmonisatie met internationale (en vooral communautaire) methoden, normen en classificaties;
- het beschikbaar maken van de gegevens die nodig zijn om de economische en sociale hervormingen in stand te houden en te controleren;

- het ter beschikking stellen van de nodige macro- en micro-economische gegevens aan particuliere ondernemingen;
- het waarborgen van de vertrouwelijkheid van gegevens;
- de uitwisseling van statistische informatie;
- het samenstellen van databanken.

3. Waar nodig wordt door de Gemeenschap technische bijstand verleend.

Artikel 96

Economie

1. De Gemeenschap en Roemenië vergemakkelijken het proces van economische hervormingen en integratie door samenwerking die gericht is op het verkrijgen van een beter inzicht in de basisbeginselen van hun respectieve economie en op het uitstippelen en ten uitvoer leggen van een economisch beleid in het kader van een vrije-markteconomie.

2. De Gemeenschap en Roemenië zullen met het oog daarop:
- informatie uitwisselen over macro-economische prestaties en vooruitzichten en over ontwikkelingsstrategieën;
 - gezamenlijk economische kwesties van wederzijds belang analyseren, met inbegrip van de plannen voor een economisch beleid en de instrumenten voor de tenuitvoerlegging daarvan;
 - met name in het kader van het actieprogramma voor samenwerking op economisch gebied (Action for Cooperation in Economics - ACE) een brede samenwerking tussen economen en managers in de Gemeenschap en Roemenië aanmoedigen, ten einde de overdracht van know-how voor het uitwerken van een economisch beleid te versnellen en te zorgen voor de ruime verspreiding van onderzoeksresultaten die voor het beleid van belang kunnen zijn.

Artikel 97

Drugs

1. De samenwerking is in het bijzonder gericht op het verbeteren van de doeltreffendheid van het beleid en de maatregelen om de voorziening met en de illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen tegen te gaan, en op het terugdringen van het misbruik van die producten.

2. De Partijen komen overeen welke samenwerkingsmethoden er nodig zijn om deze doelstellingen te bereiken, met inbegrip van de wijze van tenuitvoerlegging van gemeenschappelijke acties. Hun optreden wordt gebaseerd op overleg en nauwe coördinatie met betrekking tot de doelstellingen en beleidsmaatregelen op de in lid 1 genoemde terreinen.

3. De samenwerking tussen de Partijen omvat technische en administratieve bijstand, met name op het gebied van:

- de uitwerking en tenuitvoerlegging van nationale wetgeving;
- de oprichting van instellingen en informatiecentra en van centra voor sociale dienstverlening en gezondheidszorg;
- de opleiding van personeel en research;
- de preventie van het onrechtmatig gebruik van precursoren en andere scheikundige stoffen voor de illegale fabricage van verdovende middelen of psychotrope stoffen.

De samenwerking op dit gebied omvat administratieve en technische bijstand gericht op de vaststelling van passende maatregelen tegen het misbruik van genoemde produkten in overeenstemming met die van de Gemeenschap en van de ter zake belangrijke internationale instellingen, met name de Chemical Action Task Force (CATF).

De Partijen kunnen overeenkomen de samenwerking tot andere terreinen uit te breiden.

Artikel 98

Overheidsapparaat

De Partijen bevorderen de samenwerking tussen hun overheidsdiensten en zetten daartoe met name uitwisselingsprogramma's op, ten einde de wederzijdse kennis van de structuur en de werking van hun respectieve systemen te bevorderen.

TITEL VII

CULTURELE SAMENWERKING

Artikel 99

1. De Partijen verbinden zich, met inachtneming van de Plechtige Verklaring betreffende de Europese Unie, tot het bevorderen, aanmoedigen en vergemakkelijken van de culturele samenwerking. Waar nodig kunnen de communautaire programma's voor culturele samenwerking of de programma's van een of meer Lid-Staten tot Roemenië worden uitgebreid en bijkomende maatregelen van wederzijds belang worden ontwikkeld.

Deze samenwerking kan met name betrekking hebben op:

- de niet-commerciële uitwisseling van kunstwerken en kunstenaars;
- de vertaling van literaire werken;
- het conserveren en restaureren van monumenten en plaatsen (architecturaal en cultureel erfgoed);
- de opleiding van personen die zich met culturele aangelegenheden bezighouden;
- de organisatie van culturele manifestaties met een Europees karakter;
- het geven van bekendheid aan opmerkelijke culturele verwezenlij-

kingen met inbegrip van de opleiding van Roemeense specialisten op dit gebied.

2. De Partijen werken samen ter bevordering van de audiovisuele industrie in Europa. De audiovisuele sector in Roemenië zou met name kunnen deelnemen aan de door de Gemeenschap opgezette activiteiten in het kader van het MEDIA-programma overeenkomstig procedures die in overleg met de beheersinstanties voor de diverse activiteiten moeten worden vastgelegd, en de bepalingen van het besluit van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 december 1990 tot vaststelling van dat programma. De Gemeenschap moedigt de Roemeense audiovisuele sector aan tot deelneming aan de geschikte EUREKA-programma's.

De Partijen coördineren en, waar nodig, harmoniseren hun beleid in verband met de voorschriften voor grensoverschrijdende uitzendingen, technische audiovisuele normen en het bevorderen van een Europese audiovisuele technologie.

De samenwerking zou onder andere de uitwisseling van programma's, studiebeurzen en faciliteiten voor de opleiding van journalisten en voor andere mediaberoepen kunnen omvatten.

TITEL VIII

FINANCIËLE SAMENWERKING

Artikel 100

Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst, in overeenstemming met artikelen 101, 102, 104 en 105, en onverminderd artikel 103 ontvangt Roemenië tijdelijk financiële bijstand van de Gemeenschap in de vorm van schenkingen en leningen met inbegrip van leningen van de Europese Investeringsbank in overeenstemming met de bepalingen van artikel 18 van het statuut van de Bank, ten einde de economische hervorming van Roemenië te versnellen en het land te helpen de economische en sociale gevolgen van de structurele aanpassingen op te vangen.

Artikel 101

Deze financiële bijstand wordt verstrekt:

- hetzij in het kader van de PHARE-maatregelen waarin Verordening (EEG) nr. 3906/89 van de Raad zoals gewijzigd voorziet, op meerjarige grondslag, hetzij in het kader van een nieuw meerjarig financieringsplan dat door de Gemeenschap wordt opgezet na overleg met Roemenië en met inachtneming van de overwegingen van artikelen 104 en 105 van deze Overeenkomst;

- in de vorm van de bestaande leningen van de Europese Investeringsbank tot het verstrijken van de beschikbaarheidstermijn; de Gemeenschap stelt na overleg met Roemenië het maximumbedrag en de looptijd

van leningen van de Europese Investeringsbank aan Roemenië vast voor de daaropvolgende jaren.

Artikel 102

De doelstellingen en terreinen van de financiële bijstand van de Gemeenschap worden in een door beide Partijen overeen te komen indicatief programma vastgelegd. De Partijen stellen de Associatieraad daarvan in kennis.

Artikel 103

1. Indien zich bijzondere behoeften voordoen, onderzoekt de Gemeenschap, met inachtneming van de richtsnoeren voor maatregelen van de G-24 en de beschikbaarheid van alle financiële middelen, op verzoek van Roemenië en in coördinatie met de internationale financiële instellingen, in het kader van de G-24 de mogelijkheid om tijdelijk financiële bijstand te verlenen

- ter ondersteuning van maatregelen voor het tot stand brengen en handhaven van de convertibiliteit van de Roemeense munteenheid;
- ter ondersteuning van de middellange-termijnmaatregelen voor stabilisering en structurele aanpassing, onder meer via steun voor de betalingsbalans.

2. Deze financiële bijstand wordt verleend op voorwaarde dat Roemenië door het IMF in het kader van G-24 ondersteunde programma's indient voor convertibiliteit en/of voor de herstructurering van zijn economie, naargelang van de behoeften, dat de Gemeenschap met die programma's instemt, dat Roemenië zich aan die programma's blijft houden en, als uiteindelijk doel, dat een snelle overgang naar financiering uit particuliere bronnen tot stand komt.

3. De Associatieraad wordt ingelicht over de voorwaarden waaronder de bijstand wordt verleend en over de wijze waarop Roemenië zijn verplichtingen met betrekking tot de bijstand nakomt.

Artikel 104

De financiële bijstand van de Gemeenschap wordt beoordeeld in het licht van de behoeften en van het ontwikkelingspeil van Roemenië, met inachtneming van de vastgestelde prioriteiten, de absorptiecapaciteit van de Roemeense economie, het vermogen van het land om leningen af te lossen, en de vooruitgang op de weg naar een markteconomie en haar herstructurering in Roemenië.

Artikel 105

Om optimaal profijt te kunnen trekken uit de beschikbare middelen zorgen de Overeenkomstsluitende Partijen ervoor dat de bijdragen van de Gemeenschap worden toegekend in intensieve coördinatie met die uit

andere financieringsbronnen zoals de Lid-Staten, andere landen, onder meer die van de G-24, en internationale financiële instellingen zoals het Internationaal Monetair Fonds, de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling.

TITEL IX

INSTITUTIONELE, ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 106

Hierbij wordt een Associatieraad opgericht, die toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst. Deze Associatieraad komt eens per jaar op Ministersniveau bijeen of telkens wanneer de omstandigheden zulks vereisen. Hij behandelt alle belangrijke vraagstukken die zich in het kader van de Overeenkomst voordoen, en alle andere, bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang.

Artikel 107

1. De Associatieraad bestaat uit leden van de Raad van de Europese Gemeenschappen en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit door de Regering van Roemenië benoemde leden, anderzijds.

2. De leden van de Associatieraad mogen regelingen treffen om zich te doen vertegenwoordigen, overeenkomstig de daartoe in de procedurevoorschriften van deze Associatieraad te stellen voorwaarden.

3. De Associatieraad stelt zijn eigen procedurevoorschriften vast.

4. De Associatieraad wordt beurtelings voorgezeten door een lid van de Raad van de Europese Gemeenschappen en door een lid van de Regering van Roemenië, zulks overeenkomstig de in de procedurevoorschriften van deze Associatieraad neer te leggen bepalingen.

5. Waar nodig neemt de EIB als waarnemster aan de werkzaamheden van de Associatieraad deel.

Artikel 108

Om de doelstellingen van de Overeenkomst te bereiken, krijgt de Associatieraad beslissingsbevoegdheid voor de in die Overeenkomst vermelde gevallen. De genomen beslissingen zijn bindend voor alle Partijen, die de nodige maatregelen zullen treffen om de genomen beslissingen ten uitvoer te leggen. De Associatieraad mag ook doelgerichte aanbevelingen doen.

Deze raad zal zijn besluiten en aanbevelingen in onderlinge overeenstemming tussen beide Partijen opstellen.

Artikel 109

1. Elk van beide Partijen mag ieder geschil dat verband houdt met de toepassing of de interpretatie van deze Overeenkomst aan de Associatieraad voorleggen.

2. De Associatieraad mag het geschil middels een besluit beslechten.

3. Elk van beide Partijen is verplicht de voor de uitvoering van het in lid 2 bedoelde besluit vereiste maatregelen te treffen.

4. Indien het geschil niet overeenkomstig lid 2 kan worden beslecht, mag elk van beide Partijen de andere van de benoeming van een bemiddelaar in kennis stellen; de andere Partij moet dan binnen twee maanden een tweede bemiddelaar benoemen. Voor de toepassing van deze procedure worden de Gemeenschap en haar Lid-Staten geacht een der beide Partijen bij het geschil te zijn.

De Associatieraad benoemt een derde bemiddelaar.

De beslissingen van de bemiddelaars worden met meerderheid van stemmen genomen.

Elke Partij bij het geschil moet de nodige stappen ondernemen om het besluit van de bemiddelaars ten uitvoer te leggen.

Artikel 110

1. De Associatieraad wordt bij de vervulling van zijn plichten bijgestaan door een Associatiecomité, bestaande uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad van de Europese Gemeenschappen en van leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de Regering van Roemenië anderzijds. Gewoonlijk zullen dit hooggeplaatste ambtenaren zijn.

In zijn procedurevoorschriften zal de Associatieraad bepalen, welke de plichten van het Associatiecomité zijn. Die plichten omvatten onder meer de voorbereiding van de vergaderingen van de Associatieraad en de werkwijze van het Comité.

2. De Associatieraad mag ongeacht welke van zijn bevoegdheden aan het Associatiecomité delegeren. In dat geval neemt het Associatiecomité zijn beslissingen volgens de voorwaarden van artikel 108.

Artikel 111

De Associatieraad mag besluiten ieder ander speciaal comité of lichaam dat hem bij de uitvoering van zijn plichten kan helpen, op te richten.

In zijn procedurevoorschriften bepaalt de Associatieraad hoe derge-

lijke comités of lichamen moeten worden samengesteld, welke hun plichten zijn en hoe zij zullen functioneren.

Artikel 112

Er wordt een Parlementair Associatiecomité opgericht. Dit zal als forum dienen, waar leden van het Roemeense Parlement en het Europese Parlement elkander kunnen ontmoeten en met elkander van gedachten kunnen wisselen. Het Comité komt met door hemzelf te bepalen tussenpozen bijeen.

Artikel 113

1. Het Parlementaire Associatiecomité bestaat uit leden van het Europese Parlement enerzijds, en uit leden van het Roemeense Parlement anderzijds.

2. Het Parlementaire Associatiecomité stelt zijn procedurevoorschriften vast.

3. Het Parlementaire Associatiecomité wordt bij toerbeurt door het Europese Parlement en door het Roemeense Parlement voorgezeten, volgens de in zijn procedurevoorschriften op te nemen bepalingen.

Artikel 114

Het Parlementaire Associatiecomité mag bij de Associatieraad ter zake doende inlichtingen over de tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst inwinnen. De Associatieraad verstrekt het Associatiecomité de verlangde informatie.

Het Parlementaire Associatiecomité wordt ingelicht over de besluiten van de Associatieraad.

Het Parlementaire Associatiecomité mag aanbevelingen doen aan de Associatieraad.

Artikel 115

Binnen het toepassingsgebied van deze Overeenkomst, beijvert elk van beide Partijen zich om ervoor te zorgen dat natuurlijke personen en rechtspersonen van de andere Partij, zonder discriminatie ten opzichte van haar eigen onderdanen, toegang krijgen tot de ter zake bevoegde gerechtshoven en administratieve lichamen van de Partijen, ter bescherming van hun individuele rechten en hun eigendomsrechten, waaronder ook die betreffende intellectuele, industriële en commerciële eigendom.

Artikel 116

Niets in de Overeenkomst zal een Overeenkomstsluitende Partij beletten maatregelen te nemen:

a. die zij nodig acht om de onthulling van informatie die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist, te beletten;

b. die verband houden met de produktie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of met onderzoek, ontwikkeling of produktie die absoluut vereist zijn voor verdedigingsdoeleinden, mits dergelijke maatregelen geen afbreuk doen aan de concurrentievoorwaarden voor produkten die niet voor specifiek militaire doeleinden bestemd zijn;

c. die zij van vitaal belang voor haar eigen veiligheid acht, in geval van ernstige binnenlandse beroeringen die de handhaving van recht en orde in gevaar brengen, in tijden van oorlog of ernstige internationale spanningen die een oorlogsdreiging inhouden of om verplichtingen na te komen, die zij voor de bewaring van de vrede en de internationale veiligheid is aangegaan.

Artikel 117

1. Op de door deze Overeenkomst bestreken terreinen en onverminderd eventueel daarin neergelegde bijzondere bepalingen geldt het volgende:

– de regelingen die Roemenië ten opzichte van de Gemeenschap toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de Lid-Staten, hun onderdanen dan wel hun bedrijven of firma's;

– de regelingen die de Gemeenschap ten opzichte van Roemenië toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen Roemeense onderdanen dan wel Roemeense bedrijven of firma's.

2. Het bepaalde in lid 1 doet geen afbreuk aan het recht van de Overeenkomstsluitende Partijen om de ter zake doende bepalingen van hun belastingwetgeving toe te passen op belastingplichtigen, die niet in dezelfde situatie verkeren ten aanzien van hun vaste woonplaats.

Artikel 118

Produkten van oorsprong uit Roemenië krijgen bij de invoer daarvan in de Gemeenschap geen gunstiger behandeling dan die welke de Lid-Staten onderling toepassen.

De behandeling waarop Roemenië krachtens titel IV en hoofdstuk I van titel V aanspraak mag maken, zal niet gunstiger zijn dan die welke de Lid-Staten onderling toepassen.

Artikel 119

1. De Partijen treffen alle algemene of specifieke maatregelen, die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens deze Overeenkomst te voldoen. Zij zien erop toe dat de in de Overeenkomst aangegeven doelstellingen worden bereikt.

2. Indien een van de Partijen van mening is dat de andere Partij een verplichting van de Overeenkomst niet is nagekomen, kan zij passende maatregelen treffen. Alvorens dit te doen, behalve in speciaal dringende

gevallen, verstrekt zij de Associatieraad alle ter zake doende informatie die nodig is voor een grondig onderzoek van de situatie, om een voor beide Partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Bij voorrang moeten die maatregelen worden gekozen die de goede werking van de Overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis van de Associatieraad gebracht; op verzoek van de andere Partij wordt daaromtrent in de Associatieraad overleg gepleegd.

Artikel 120

Totdat er onder de onderhavige Overeenkomst gelijkwaardige rechten zijn verworven voor zowel individuen als economische ondernemers, zal de onderhavige Overeenkomst geen afbreuk doen aan rechten die hun worden verzekerd door bestaande overeenkomsten, welke bindend zijn voor een of meer Lid-Staten enerzijds, en voor Roemenië anderzijds, behalve op gebieden van communautaire bevoegdheid en onverminderd de voor de Lid-Staten uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen in sectoren waarvoor zij bevoegd zijn.

Artikel 121

De Protocollen nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, en de bijlagen I tot en met XIX maken een wezenlijk onderdeel uit van deze Overeenkomst.

Artikel 122

Deze Overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten.

Elk van beide Partijen mag deze Overeenkomst opzeggen door de andere Partij van haar voornemen tot opzegging in kennis te stellen. Zes maanden na het tijdstip van die kennisgeving zal deze Overeenkomst dan niet meer van toepassing zijn.

Artikel 123

Deze Overeenkomst is van toepassing op, enerzijds, de grondgebieden waar de Verdragen tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal worden toegepast, onder de in die Verdragen gestelde voorwaarden en, anderzijds, op het grondgebied van Roemenië.

Artikel 124

Deze Overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Franse, de Duitse, de Italiaanse, de Spaanse, de Griekse, de Portugese en de Roemeense taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Artikel 125

Deze Overeenkomst wordt door de Partijen volgens hun eigen procedures goedgekeurd.

Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de Partijen elkander kennisgeving doen van het feit dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

Bij haar inwerkingtreding vervangt deze Overeenkomst de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en Roemenië inzake handel en commerciële en economische samenwerking, die op 22 oktober 1990 te Luxemburg werd getekend.

Artikel 126

1. Voor het geval dat, zolang de procedures voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst nog niet zijn voltooid, de bepalingen van sommige onderdelen van deze Overeenkomst en in het bijzonder die met betrekking tot het goederenverkeer, in 1993 van kracht worden via een Interimovereenkomst tussen de Gemeenschap en Roemenië, komen de Overeenkomstsluitende Partijen overeen dat, onder dergelijke omstandigheden, in de zin van titel III, artikelen 64 en 67 van deze Overeenkomst en de Protocollen nrs. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7 daarbij, de termen „datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst” de volgende betekenis krijgen:

- de datum van inwerkingtreding van de Interimovereenkomst in relatie tot verplichtingen die op dat tijdstip van kracht worden; en
- 1 januari 1993 in relatie tot verplichtingen die daarna van kracht worden, met verwijzing naar de datum van inwerkingtreding.

2. In geval van inwerkingtreding na 1 januari is het bepaalde in Protocol nr. 7 van toepassing.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder deze Overeenkomst hebben gesteld.

GEDAAN te Brussel, de eerste februari negentienhonderd drieënegentig.

De Overeenkomst is op 8 maart 1993 ondertekend voor de volgende Staten:

België
de Bondsrepubliek Duitsland
Denemarken
Frankrijk

Griekenland
 Ierland
 Italië
 het Koninkrijk der Nederlanden
 Luxemburg
 Portugal
 Roemenië
 Spanje
 het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland
 en voor de Raad en de Commissie van de Europese Gemeenschappen

EUROPA-OVEREENKOMST

EG/ROEMENIË

Lijst van Bijlagen

I	Art. 9 & 19	OMSCHRIJVING VAN INDUSTRIE- EN LANDBOUW- PRODUKTEN
II	Art. 10, lid 2	TARIEFCONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP
III	Art. 10, lid 3	TARIEFCONCESSIES VAN DE GEMEENSCHAP
IV	Art. 11, lid 1	TARIEFCONCESSIES VAN ROEMENIË
V	Art. 11, lid 2	TARIEFCONCESSIES VAN ROEMENIË
VI	Art. 11, lid 3	TARIEFCONCESSIES VAN ROEMENIË: AUTO'S
VII	Art. 11, lid 5	CONCESSIES VAN ROEMENIË TEN AANZIEN VAN TARIEF- CONTINGENTEN

VIII	Art. 11, lid 7	CONCESSIES VAN ROEMENIË: GELIJKE WERKING ALS EEN KWANTITATIEVE BEPERKING OP DE INVOER
IX	Art. 14, lid 3	CONCESSIES VAN ROEMENIË: KWANTITATIEVE BEPERKING OP DE UITVOER
X	Art. 18	VERWERKTE LANDBOUW- PRODUKTEN
XI	Art. 21, lid 2	CONCESSIES VAN DE GEMEEN- SCHAP VOOR LANDBOUW- PRODUKTEN
XII	Art. 21, lid 4	CONCESSIES VAN DE GEMEEN- SCHAP VOOR ANDERE DAN LANDBOUWPRODUKTEN
XIII	Art. 21, lid 4	CONCESSIES VAN ROEMENIË VOOR ANDERE DAN LANDBOUWPRODUKTEN
XIV	Art. 24	CONCESSIES VAN DE GEMEEN- SCHAP VOOR VISSERIJ- PRODUKTEN
XV	Art. 24	CONCESSIES VAN ROEMENIË VOOR VISSERIJPRODUKTEN
XVI	Art. 45, lid 1	VESTIGING
XVII	Art. 45, lid 2	VESTIGING: UITGESLOTEN SECTOREN
XVIII	Art. 45, 46, 48 & 50	VESTIGING: FINANCIËLE DIENSTEN
XIX	Art. 67	INTELLECTUELE EIGENDOM

De Bijlagen bij de Overeenkomst zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 1 betreffende textielprodukten en kledingartikelen

Artikel 1

Dit Protocol heeft betrekking op textielprodukten en kledingartikelen (hierna „textielprodukten” genoemd). Hieronder zijn te verstaan:

- voor de toepassing van de kwantitatieve regelingen, de textielprodukten bedoeld in bijlage I bij de bilaterale overeenkomst tussen de Gemeenschap en Roemenië betreffende de handel in textielprodukten die op 11 juli 1986 werd geparafeerd en sedert 1 januari 1987 voorlopig van toepassing is, gewijzigd bij de op 20 september 1991 te Brussel geparafeerde briefwisseling, en de produkten vermeld in tabel I van de bijlage bij de op 11 juli 1986 geparafeerde overeenkomst in de vorm van een briefwisseling die integraal deel uitmaakt van de vorengenoemde bilaterale overeenkomst;
- voor de toepassing van de tarifaire regelingen, de textielprodukten bedoeld in afdeling XI (hoofdstukken 50 tot en met 63) van de gecombineerde nomenclatuur van de Gemeenschap en, respectievelijk, van het Roemeense douanetarief.

Artikel 2

1. De invoerrechten die in de Gemeenschap van toepassing zijn op de textielprodukten van afdeling XI (hoofdstukken 50 tot en met 63) van de gecombineerde nomenclatuur, van oorsprong uit Roemenië in de zin van Protocol nr. 4 van de Overeenkomst, worden in dier voege verlaagd dat zij aan het einde van een periode van zes jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst geheel zijn afgeschaft, volgens het onderstaande tijdschema;

- bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk invoerrecht verlaagd tot vijf zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het derde jaar tot vier zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het vierde jaar tot drie zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het vijfde jaar tot twee zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het zesde jaar tot een zevende van het basisrecht;
- aan het begin van het zevende jaar worden de resterende rechten geheel afgeschaft.

2. De douanerechten bij invoer die in Roemenië van toepassing zijn op de textielprodukten van afdeling XI (hoofdstukken 50 tot en met 63) van het Roemeense douanetarief, van oorsprong uit de Gemeenschap in de zin van Protocol nr. 4 van de Overeenkomst, worden geleidelijk afgeschaft in overeenstemming met artikel 11 van de Overeenkomst.

3. De douanerechten die van toepassing zijn op veredelingsprodukten van oorsprong uit Roemenië in de zin van Protocol nr. 4 van de Over-

eenkost die in de Gemeenschap worden ingevoerd na veredeling, bewerking of verwerking in Roemenië overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 636/82 van de Raad worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

4. De bepalingen van de artikelen 12 en 13 van de Overeenkomst zijn van toepassing op de handel in textielprodukten tussen de partijen.

Artikel 3

1. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst en tot de inwerkingtreding van het in lid 2 van dit artikel bedoelde protocol vallen de kwantitatieve regelingen en aanverwante kwesties in verband met de uitvoer van textielprodukten van oorsprong uit Roemenië naar de Gemeenschap onder het bepaalde in de tussen de Gemeenschap en Roemenië gesloten bilaterale Overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten die op 11 juli 1986 werd geparafeerd en sedert 1 januari 1987 voorlopig van toepassing is, zoals gewijzigd bij de briefwisseling die op 20 september 1991 te Brussel werd geparafeerd. De partijen komen overeen de vorengenoemde bilaterale overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten voor zover noodzakelijk te wijzigen en rekening te houden met het beleid inzake textielprodukten dat na 1 januari 1993 door de Gemeenschap zal worden gevoerd.

De partijen komen overeen dat, wat de uitvoer van textielprodukten van oorsprong uit Roemenië naar de Gemeenschap betreft, artikel 26, lid 2 en artikel 31 van de Overeenkomst geen toepassing vinden gedurende de periode waarin de vorengenoemde bilaterale overeenkomst betreffende de handel in textielprodukten van toepassing is.

2. Roemenië en de Gemeenschap verbinden zich ertoe ten spoedigste onderhandelingen over een nieuw protocol betreffende kwantitatieve regelingen en andere aanverwante kwesties in verband met hun onderlinge handelsverkeer in textielprodukten te openen, rekening houdend met de toekomstige regeling betreffende de internationale handel in textielprodukten waarover momenteel in het kader van de multilaterale handelsbesprekingen te Genève wordt onderhandeld. De wijze waarop en de periode waarover de non-tarifaire handelsbelemmeringen worden afgeschaft, zullen in het nieuwe protocol worden vastgesteld. Deze periode bedraagt de helft van de integratieperiode die wordt vastgesteld tijdens de onderhandelingen van de Uruguay-Ronde die op 1 januari 1994 worden geopend. Zij bedraagt ten minste vijf jaar te rekenen vanaf 1 januari 1993 of vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst indien deze later valt. Het nieuwe protocol wordt van toepassing na het verstrijken van de in lid 1 bedoelde overeenkomst inzake textielprodukten.

3. Met inachtneming van de ontwikkeling van het handelsverkeer in textielprodukten tussen de partijen, de mate waarin textielprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap toegang hebben tot de Roemeense markt

en de resultaten van de multilaterale handelsbesprekingen in de Uruguay-Ronde, zullen in het nieuwe protocol bepalingen worden opgenomen die voorzien in een substantiële verbetering van de regeling die bij invoer in de Gemeenschap van toepassing is, met name wat de in te voeren hoeveelheden, het groeitempo, de flexibiliteit van de kwantitatieve beperkingen en de opheffing van bepaalde kwantitatieve beperkingen betreft, zulks na onderzoek van ieder afzonderlijk geval. Onverminderd het bepaalde in artikel 26, lid 2, en artikel 31 van de Overeenkomst zal in het nieuwe protocol bovendien een specifieke vrijwaringsmaatregel voor textielprodukten worden opgenomen. Een dergelijk mechanisme mag in het algemeen niet meer beperkingen inhouden dan het vrijwaringsmechanisme waarin de in lid 1 bedoelde textielovereenkomst voorziet.

4. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking ten aanzien van de invoer van textielprodukten uit de Gemeenschap in Roemenië worden opgeheven over dezelfde periode als die waarin is voorzien voor de afschaffing van de kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking waaraan de invoer van Roemeense textielprodukten in de Gemeenschap onderworpen is.

Artikel 4

Vanaf de inwerkingtreding van de Overeenkomst tot de inwerkingtreding van het nieuwe protocol worden geen nieuwe kwantitatieve beperkingen of maatregelen van gelijke werking ingesteld, met uitzondering van die waarin de Overeenkomst en de daarbij gevoegde protocollen voorzien.

Protocol nr. 2 betreffende EGKS-produkten

Artikel 1

Dit Protocol is van toepassing op de produkten die in bijlage I bij dit Protocol zijn opgenomen.

HOOFDSTUK I

EGKS-IJZER- EN STAALPRODUKTEN

Artikel 2

De invoerrechten die in de Gemeenschap op EGKS-ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit Roemenië van toepassing zijn, worden geleidelijk afgeschaft volgens het onderstaande tijdschema:

1. op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt elk recht verlaagd tot 80% van het basisrecht;

2. aan het begin van het tweede, het derde, het vierde, het vijfde en het zesde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst wordt een verdere verlaging tot respectievelijk 60%, 40%, 20%, 10% en 0% van het basisrecht toegepast.

Artikel 3

De douanerechten die in Roemenië van toepassing zijn bij de invoer van EGKS-ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden geleidelijk afgeschaft volgens het onderstaande tijdschema:

1. voor de in bijlage IIa bij dit Protocol opgenomen produkten worden de douanerechten afgeschaft op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst;

2. voor de in bijlage IIb bij dit Protocol opgenomen produkten worden de douanerechten geleidelijk verlaagd overeenkomstig het bepaalde in artikel 11, lid 2, van de Overeenkomst;

3. voor de produkten die noch in bijlage IIa noch in bijlage IIb bij dit Protocol zijn opgenomen, worden de douanerechten geleidelijk verlaagd overeenkomstig het bepaalde in artikel 11, lid 4, van de Overeenkomst.

Artikel 4

1. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking die van toepassing zijn bij de invoer in de Gemeenschap van EGKS-ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit Roemenië worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst opgeheven.

2. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking die van toepassing zijn bij de invoer in Roemenië van EGKS-ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst opgeheven.

Artikel 5

Indien, gedurende een periode die gelijk is aan die welke geldt voor de afwijking ten aanzien van overheidssteun als bedoeld in artikel 9, lid 4, en wegens de bijzondere gevoeligheid van de markt voor ijzer- en staalprodukten, de invoer van specifieke ijzer- en staalprodukten van oorsprong uit één der partijen bij de Overeenkomst ernstige schade berokkent of dreigt te berokkenen aan de binnenlandse producenten van soortgelijke produkten dan wel de markt voor ijzer- en staalprodukten van de andere partij ernstig verstoort of dreigt te verstoren, treden de partijen onverwijld in overleg ten einde een passende oplossing te vinden voor dit probleem. In afwachting van een dergelijke oplossing en onverminderd de andere bepalingen van de Overeenkomst, in het bijzonder die van de artikelen 31 en 34, kan de invoerende partij, wanneer uit-

zonderlijke omstandigheden onmiddellijk optreden vereisen, de kwantitatieve of andere maatregelen nemen die strikt noodzakelijk zijn om het probleem te verhelpen, met inachtneming van zijn internationale en multilaterale verplichtingen.

HOOFDSTUK II

EGKS-KOLENPRODUKTEN

Artikel 6

De invoerrechten die in de Gemeenschap van toepassing zijn op EGKS-kolenprodukten van oorsprong uit Roemenië worden geleidelijk afgeschaft volgens het onderstaande tijdschema:

1. op 1 januari 1994 wordt elk recht verlaagd tot 50% van het basisrecht;
2. op 31 december 1995 worden de resterende rechten afgeschaft.

Artikel 7

De invoerrechten die in Roemenië van toepassing zijn op EGKS-kolenprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden op de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst afgeschaft.

Artikel 8

1. De kwantitatieve beperkingen en maatregelen van gelijke werking die in de Gemeenschap van toepassing zijn op EGKS-kolenprodukten van oorsprong uit Roemenië worden uiterlijk 1 jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft, met uitzondering van die welke betrekking hebben op de in bijlage III vermelde produkten en gebieden, die uiterlijk 4 jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst worden opgeheven.

2. De kwantitatieve beperkingen bij invoer en de maatregelen van gelijke werking die in Roemenië van toepassing zijn op kolenprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap worden bij de inwerkingtreding van de Overeenkomst afgeschaft.

HOOFDSTUK III

GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 9

1. Zijn onverenigbaar met de goede werking van de Overeenkomst, indien de handel tussen de Gemeenschap en Roemenië daardoor ongunstig kan worden beïnvloed:

1. alle samenwerkings- of concentratie-overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen tussen ondernemingen, die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst;
2. misbruik door één of meer ondernemingen van een machtspositie op het gehele grondgebied van de Gemeenschap of van Roemenië of op een wezenlijk deel daarvan;
3. overheidssteun in welke vorm dan ook, behoudens de uitzonderingen die uit hoofde van het EGKS-Verdrag zijn toegestaan.

2. Praktijken die strijdig zijn met dit artikel worden beoordeeld aan de hand van de criteria welke voortvloeien uit de toepassing van de regels die zijn vervat in de artikelen 65 en 66 van het EGKS-Verdrag en in de artikelen 85 en 86 van het EEG-Verdrag, en van de regels inzake steunmaatregelen van de staten, met inbegrip van het afgeleide recht.

3. De Associatieraad stelt binnen 3 jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst de voor de tenuitvoerlegging van de leden 1 en 2 noodzakelijke bepalingen vast.

4. De partijen bij de Overeenkomst erkennen dat Roemenië, in afwijking van het bepaalde in lid 1, punt 3, van dit artikel, gedurende de eerste 5 jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst bij wijze van uitzonderingsmaatregel ten behoeve van EGKS-ijzer- en staalproducten overheidssteun voor herstructurering mag verlenen, mits:

– dit ertoe leidt dat de begunstigde ondernemingen aan het einde van de herstructureringsperiode onder normale marktvoorwaarden levensvatbaar zijn en

– het bedrag en de intensiteit van de steun strikt beperkt blijven tot hetgeen voor dit herstel van de levensvatbaarheid absoluut noodzakelijk is, en dit bedrag en deze intensiteit geleidelijk worden vermindert;

– het herstructureringsprogramma gepaard gaat met een algemene rationalisering en vermindering van de productiecapaciteit in Roemenië.

5. Elke partij ziet erop toe dat op het gebied van de overheidssteun doorzichtigheid heerst, door de andere partij voortdurend en volledig in te lichten en haar met name het bedrag, de intensiteit en het doel van de steun alsmede een gedetailleerd herstructureringsplan mede te delen.

6. Indien de Gemeenschap of Roemenië van oordeel is dat een bepaalde praktijk onverenigbaar is met het bepaalde in lid 1, zoals gewijzigd bij de vierde alinea van dit artikel, en

– de in lid 3 bedoelde uitvoeringsbepalingen niet in een adequate regeling voorzien, of

– de bedoelde bepalingen ontbreken en de betrokken partij de belangen van de andere partij schaadt of dreigt te schaden, dan wel haar eigen industrie aanmerkelijke schade berokkent of dreigt te berokkenen, kan

de benadeelde partij passende maatregelen treffen, indien niet binnen 30 dagen bij wege van overleg een oplossing wordt bereikt. Dit overleg moet binnen 30 dagen plaatsvinden.

Wanneer de bedoelde praktijken onverenigbaar zijn met het bepaalde in lid 1, punt 3, van dit artikel, kunnen deze passende maatregelen enkel worden getroffen volgens de procedures en onder de voorwaarden die zijn neergelegd in de Algemene Overeenkomst inzake Tarieven en Handel (GATT) en in andere relevante instrumenten waarover in het kader van het GATT is onderhandeld en die tussen de partijen van toepassing zijn.

Artikel 10

Het bepaalde in de artikelen 12, 13 en 14 van de Overeenkomst is van toepassing op de handel in EGKS-produkten tussen de partijen.

Artikel 11

De partijen komen overeen dat één van de door de Associatieraad in te stellen bijzondere organen een contactgroep zal zijn die tot taak heeft van gedachten te wisselen over de tenuitvoerlegging van dit Protocol.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 3 betreffende het handelsverkeer tussen Roemenië en de Gemeenschap van verwerkte landbouwprodukten bedoeld in Bijlage 20 bij de Overeenkomst

Artikel 1

1. De Gemeenschap verleent voor produkten van oorsprong uit Roemenië de in bijlage A bedoelde tariefconcessies.

Voor de goederen waarvoor artikel 3 in een verlaging van het landbouwelement voorziet, wordt deze verlaging toegepast binnen de grenzen van de in bijlage B vastgestelde hoeveelheden.

2. Roemenië verleent met ingang van 1 januari 1996 voor de verwerkte landbouwprodukten bedoeld in bijlage C de ingevolge dit Protocol vastgestelde tariefconcessies.

3. De Associatieraad kan:

– de lijst van de in dit Protocol bedoelde verwerkte landbouwprodukten uitbreiden;

– de hoeveelheden verwerkte landbouwprodukten waarop de in bijlage B vastgestelde tariefconcessies van toepassing zijn verhogten.

4. De Associatieraad kan de in lid 1 en lid 2 bedoelde concessies vervangen door een regeling van compenserende bedragen, zonder kwantitatieve beperking, vastgesteld op basis van de op de respectieve markten van de Gemeenschap en Roemenië geconstateerde prijsverschillen voor landbouwprodukten die effectief daadwerkelijk bij de vervaardiging van de onder dit Protocol vallende verwerkte landbouwprodukten zijn gebruikt. Hij maakt de lijst op van de goederen waarop deze bedragen van toepassing zijn, evenals de lijst van de basisprodukten, en stelt te dien einde de algemene uitvoeringsbepalingen vast.

Artikel 2

Voor de toepassing van de volgende artikelen wordt verstaan onder:

– „goederen”: de in dit Protocol bedoelde verwerkte landbouwprodukten,

– „landbouwelement van de heffing”: het deel van de heffing dat overeenkomt met de hoeveelheid landbouwprodukten die in de goederen is verwerkt en dat in mindering wordt gebracht op de heffing welke op deze produkten van toepassing is wanneer deze in ongewijzigde staat worden ingevoerd,

– „niet-landbouwelement van de heffing”: het deel van de heffing dat gelijk is aan het verschil tussen de totale heffing en het landbouwelement daarvan,

– „basisprodukten”: de landbouwprodukten die worden geacht voor de vervaardiging van de goederen in de zin van Verordening (EEG) nr. 3033/80 te zijn gebruikt,

– „basisbedrag”: het bedrag dat ingevolge artikel 6 van Verordening (EEG) nr. 3033/80 voor een basisprodukt is berekend en dat ertoe dient het variabele element vast te stellen dat ingevolge dezelfde verordening op een specifiek produkt van toepassing is.

Artikel 3

1. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst schaft de Gemeenschap geleidelijk het niet-landbouwelement van de heffing af, volgens het in bijlage A vastgestelde tijdschema.

2. De Gemeenschap past ten aanzien van de invoer uit Roemenië een landbouwelement bij invoer toe dat als volgt wordt vastgesteld:

a. Voor de goederen waarvoor bijlage A in een landbouwelement (MOB) voorziet, is dit hetzelfde als het element dat ten aanzien van alle derde landen van toepassing is.

b. Voor de goederen waarvoor bijlage A in een verlaagd landbouwelement (MOBR) voorziet, wordt dit berekend door de basisbedragen voor de basisprodukten waarvoor een verlaging van de heffing wordt

toegekend, in 1993 met 20%, in 1994 met 40% en vanaf 1995 met 60% te verminderen en door het basisbedrag voor de andere basisprodukten respectievelijk met 10%, 20% en 30% te verminderen.

Deze verlaging van het landbouwelement wordt slechts toegekend binnen de grenzen van de in bijlage B vastgestelde tariefcontingenten. Voor de hoeveelheden die deze tariefcontingenten overschrijden, wordt het ten aanzien van alle derde landen geldende landbouwelement weder ingesteld.

3. Het landbouwelement van de heffing wordt vastgesteld volgens de regels die van toepassing zijn bij de invoer van niet onder bijlage II van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap vallende verwerkte landbouwprodukten, met inachtneming van de in lid 2, onder b), vastgestelde verlagingen.

Artikel 4

1. Roemenië stelt voor 1 juli 1995 het landbouwelement van de heffing op de in bijlage C bedoelde goederen vast op basis van de rechten welke in 1995 van toepassing zijn bij de invoer van basislandbouwprodukten van oorsprong uit de Gemeenschap waarvan wordt aangenomen dat zij voor de vervaardiging van deze goederen zijn gebruikt. Roemenië brengt deze gegevens ter kennis van de Associatieraad.

2. De rechten welke door Roemenië vanaf de datum van inwerking-treding van de Overeenkomst tot en met 31 december 1995 op de in bijlage C bedoelde goederen worden toegepast, zijn die welke op 28 februari 1993 van kracht zijn. Wanneer echter ten gevolge van de hervormingen van het Roemeense landbouwbeleid het effect van het in artikel 2 omschreven landbouwelement van de heffing toeneemt, deelt Roemenië dit mede aan de Associatieraad die de verhoging van het desbetreffende recht ten belope van dit effect kan aanvaarden.

3. Roemenië verlaagt geleidelijk de heffing welke van toepassing is op de in bijlage C bedoelde goederen, volgens het door de Associatieraad vastgestelde tijdschema. De opheffing van het niet-landbouwelement van de heffing moet uiterlijk op 1 januari 2000 hebben plaatsgevonden. De verlaging van het landbouwelement van de heffing zal door de Associatieraad worden vastgesteld op grond van de concessies welke (bij invoer in Roemenië) op de basisprodukten van toepassing zijn.

Artikel 5

De verlagingen van de in artikel 3, lid 2, onder b), bedoelde variabele elementen zijn pas van toepassing vanaf¹⁾.

¹⁾ Begin van het kwartaal (of van de periode waarvoor de variabele elementen worden vastgesteld) volgende op de inwerkingtreding van de (interim) overeenkomst.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip „produkten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking

TITEL I

DEFINITIE VAN HET BEGRIP „PRODUKTEN VAN OORSPRONG”

Artikel 1

Oorsprongscriteria

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 2 en 3 van dit Protocol worden voor de toepassing van de Overeenkomst beschouwd als:

1. produkten van oorsprong uit de Gemeenschap:
 - a. geheel en al in de Gemeenschap verkregen produkten in de zin van artikel 4 van dit protocol;
 - b. in de Gemeenschap verkregen produkten waarin niet geheel en al in de Gemeenschap verkregen materialen zijn verwerkt, mits deze materialen in de Gemeenschap bewerkingen of verwerkingen hebben ondergaan die in de zin van artikel 5 van dit Protocol toereikend zijn;
2. produkten van oorsprong uit Roemenië:
 - a. geheel en al in Roemenië verkregen produkten in de zin van artikel 4 van dit protocol;
 - b. in Roemenië verkregen produkten waarin niet geheel en al in Roemenië verkregen materialen zijn verwerkt, mits deze materialen in Roemenië bewerkingen of verwerkingen hebben ondergaan die in de zin van artikel 5 van dit Protocol toereikend zijn.

Artikel 2

Bilaterale cumulatie

1. In afwijking van artikel 1, lid 1, onder b), worden materialen die van oorsprong zijn uit Roemenië in de zin van dit protocol als materialen van oorsprong uit de Gemeenschap beschouwd en wordt niet vereist dat deze materialen daar een voldoende be- of verwerking hebben ondergaan, mits ze echter een be- of verwerking hebben ondergaan die verder gaat dan de in artikel 5, lid 3, van dit Protocol genoemde be- of verwerkingen.
2. In afwijking van artikel 1, lid 2, onder b) worden materialen die van oorsprong zijn uit de Gemeenschap in de zin van dit protocol als materialen van oorsprong uit Roemenië beschouwd en wordt niet vereist

dat deze materialen daar een voldoende be- of verwerking hebben ondergaan, mits ze echter een be- of verwerking hebben ondergaan die verder gaat dan de in artikel 5, lid 3, van dit Protocol genoemde be- of verwerkingen.

Artikel 3

Cumulatie met materialen van oorsprong uit Bulgarije

1. Indien het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Bulgarije en tussen Roemenië en Bulgarije geregeld is in overeenkomsten die dezelfde regels bevatten als dit Protocol, zijn de leden 2, 3 en 5 van toepassing.

2. a. In afwijking van artikel 1, lid 1, onder b), en onverminderd de leden 3 en 5, worden materialen die van oorsprong zijn uit Bulgarije in de zin van Protocol nr. 4 bij de Overeenkomst tussen de Gemeenschap en Bulgarije als materialen van oorsprong uit de Gemeenschap beschouwd en wordt niet vereist dat deze materialen daar een voldoende be- of verwerking hebben ondergaan, mits ze echter in de Gemeenschap een be- of verwerking hebben ondergaan die verder gaat dan de in artikel 5, lid 3, van dit Protocol genoemde be- of verwerkingen.

b. In afwijking van artikel 1, lid 2, onder b) en onverminderd de leden 3 en 5, worden materialen die van oorsprong zijn uit Bulgarije in de zin van Protocol nr. 4 bij de Overeenkomst tussen de Gemeenschap en Bulgarije als materialen van oorsprong uit Roemenië beschouwd en wordt niet vereist dat deze materialen daar een voldoende be- of verwerking hebben ondergaan, mits ze echter in Roemenië een be- of verwerking hebben ondergaan die verder gaat dan de in artikel 5, lid 3, van dit Protocol genoemde be- of verwerkingen.

3. Produkten die uit hoofde van lid 2 het karakter van produkt van oorsprong hebben gekregen, blijven slechts van oorsprong uit respectievelijk de Gemeenschap of Roemenië, indien de waarde die daar is toegevoegd hoger is dan de waarde van de materialen van oorsprong uit Bulgarije die zijn gebruikt.

Indien dit niet het geval is, worden de betrokken produkten, voor de toepassing van deze overeenkomst of van de overeenkomst tussen de Gemeenschap en Bulgarije, beschouwd als produkten van oorsprong uit Bulgarije.

4. Onder „meerwaarde” wordt verstaan de prijs af-fabriek van de produkten, verminderd met de douanewaarde van alle gebruikte materialen die niet van oorsprong zijn uit het land waar deze produkten zijn verkregen.

5. Voor de toepassing van dit artikel worden dezelfde regels van oorsprong als die in dit Protocol toegepast in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Bulgarije en tussen Roemenië en Bulgarije.

Artikel 4

Geheel en al verkregen produkten

1. Als geheel en al in de Gemeenschap of in Roemenië verkregen, in de zin van artikel 1, lid 1, onder a), en lid 2, onder a), worden beschouwd:

- a. uit hun bodem of hun zeebodem gewonnen produkten;
- b. aldaar geoogste produkten van het plantenrijk;
- c. aldaar geboren en opgefokte levende dieren;
- d. produkten afkomstig van aldaar opgefokte levende dieren;
- e. voortbrengselen van de aldaar bedreven jacht en visserij;
- f. produkten van de zeevisserij en andere door hun schepen uit de zee gewonnen produkten;
- g. produkten uitsluitend uit de onder f) bedoelde produkten aan boord van hun fabrieksschepen vervaardigd;
- h. aldaar verzamelde gebruikte artikelen die slechts voor de terugwinning van grondstoffen kunnen dienen;
- i. afval, afkomstig van aldaar verrichte fabrieksbewerkingen;
- j. goederen die aldaar uitsluitend uit de onder a. tot en met i. bedoelde produkten zijn vervaardigd.

2. De term „hun schepen” in lid 1, onder f), is slechts van toepassing op schepen:

- die in Roemenië of een Lid-Staat van de Gemeenschap zijn ingeschreven of geregistreerd;
- die de vlag van Roemenië of van een Lid-Staat van de Gemeenschap voeren;
- die voor minstens de helft toebehoren aan onderdanen van Roemenië of van Lid-Staten van de Gemeenschap of aan een vennootschap die haar hoofdkantoor in een van deze Staten of in Roemenië heeft en waarvan de bedrijfsvoerder(s), de voorzitter van de raad van beheer of van toezicht en de meerderheid van de leden van deze raden onderdanen zijn van Roemenië of van Lid-Staten van de Gemeenschap, en waarvan bovendien, in het geval van personenvennootschappen of vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, ten minste de helft van het kapitaal toebehoort aan deze Staten, aan Roemenië, of aan de openbare lichamen of onderdanen van deze Staten of Roemenië;
- waarvan de kapitein en de officieren allen onderdanen zijn van Roemenië of van een Lid-Staat van de Gemeenschap;
- waarvan de bemanning voor ten minste 75% bestaat uit onderdanen van Roemenië of van een Lid-Staat van de Gemeenschap.

3. De termen „Roemenië” en „de Gemeenschap” hebben ook betrekking op de territoriale wateren van Roemenië en de Lid-Staten van de Gemeenschap.

Schepen waarmede in volle zee wordt gevist, met inbegrip van fabrieksschepen waarop de gevangen vis wordt be- of verwerkt, worden geacht deel uit te maken van het grondgebied van de Gemeenschap of van Roemenië, voor zover zij voldoen aan de voorwaarden van lid 2.

Artikel 5

Toereikende bewerking of verwerking

1. Voor de toepassing van artikel 1 worden niet van oorsprong zijnde materialen geacht een toereikende bewerking of verwerking te hebben ondergaan, wanneer het verkregen produkt onder een andere post wordt ingedeeld dan die waaronder alle niet van oorsprong zijnde materialen vallen die bij de vervaardiging zijn gebruikt, onder voorbehoud van de leden 2 en 3.

De in dit Protocol gebruikte termen „hoofdstukken” en „posten” hebben betrekking op de hoofdstukken en de posten (viercijfercodes) die zijn gebruikt in de nomenclatuur die het Geharmoniseerd Systeem inzake de Omschrijving en Codering van Goederen vormt (hierna „geharmoniseerd systeem” of „GS” genoemd).

De term „ingedeeld” verwijst naar de indeling van een produkt of een materiaal onder een bepaalde post.

2. Wanneer een produkt in de kolommen 1 en 2 van de lijst in Bijlage II is vermeld, moet aan de voorwaarden worden voldaan die voor dit produkt in kolom 3 zijn vermeld in plaats van aan het bepaalde in lid 1.

a. Wanneer in de lijst van bijlage II een percentageregeling wordt toegepast voor de bepaling van de oorsprong van een in de Gemeenschap of in Roemenië verkregen produkt, stemt de door de be- of verwerking toegevoegde waarde overeen met de prijs af fabriek van het verkregen produkt, verminderd met de waarde van de in de Gemeenschap of in Roemenië uit derde landen ingevoerde materialen.

b. De term „waarde” in de lijst in Bijlage II heeft betrekking op de douanewaarde ten tijde van de invoer van de gebruikte, niet van oorsprong zijnde, materialen of, indien deze niet bekend is en niet kan worden vastgesteld, de eerste controleerbare prijs die voor deze materialen op het betrokken grondgebied is betaald.

Wanneer de waarde van materialen van oorsprong moet worden vastgesteld, zijn de bepalingen van de voorgaande alinea van overeenkomstige toepassing.

c. De term „prijs af fabriek” in de lijst van Bijlage II heeft betrekking op de prijs die voor het verkregen produkt is betaald aan de fabrikant in wiens bedrijf de laatste be- of verwerking is verricht, voor zover in die prijs de waarde is begrepen van alle bij de vervaardiging gebruikte materialen, verminderd met alle binnenlandse belastingen die worden of kunnen worden terugbetaald wanneer het verkregen produkt wordt uitgevoerd.

d. Onder „douanewaarde” wordt verstaan de waarde vastgesteld overeenkomstig de op 12 april 1979 te Genève ondertekende Overeenkomst inzake de toepassing van Artikel VII van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel.

3. Voor de toepassing van de leden 1 en 2 worden de volgende bewerkingen als ontoereikend beschouwd om het karakter van produkt van oorsprong te verlenen, ongeacht het feit of er een verandering van post plaatsvindt:

a. behandelingen welke dienen om de produkten tijdens vervoer en opslag in goede staat te bewaren (luchten, uitspreiden, drogen, koelen, in water zetten waaraan zout, zwaveldioxide of andere produkten zijn toegevoegd, verwijderen van beschadigde gedeelten en soortgelijke verrichtingen);

b. eenvoudige verrichtingen zoals stofvrij maken, zeven, sorteren, classificeren, assorteren (daaronder begrepen het samenstellen van sets van artikelen), wassen, verven en snijden;

c. i) veranderen van verpakkingen, splitsen en samenvoegen van colli,

ii) eenvoudig bottelen, verpakken in flacons, zakken, etuis, dozen of blikken, bevestigen op kaartjes of plankjes, enz., en alle andere eenvoudige verrichtingen in verband met de opmaak;

d. aanbrengen op de produkten zelf of op hun verpakking van merken, etiketten of andere soortgelijke onderscheidingstekens;

e. eenvoudig mengen van produkten, ook van verschillende soorten, indien een of meer bestanddelen van het mengsel niet voldoen aan de voorwaarden van dit Protocol om als „produkten van oorsprong” uit de Gemeenschap of Roemenië te worden beschouwd;

f. eenvoudig samenvoegen van delen van artikelen tot een volledig artikel;

g. twee of meer van de onder a) tot en met f) vermelde behandelingen te zamen;

h. het slachten van dieren.

Artikel 6

Neutrale elementen

Om te bepalen of een produkt van oorsprong is uit de Gemeenschap of Roemenië is het niet nodig na te gaan wat de oorsprong is van de elektriciteit, brandstof, fabrieksuitrusting, machines en werktuigen die voor de verkrijging van dit produkt zijn gebruikt of van de daarbij gebruikte materialen die in de uiteindelijke samenstelling van het produkt niet voorkomen.

Artikel 7

Accessoires, vervangingsonderdelen en gereedschappen

Accessoires, vervangingsonderdelen en gereedschappen die samen met materieel, machines, apparaten of voertuigen worden geleverd en deel uitmaken van de normale uitrusting daarvan en in de prijs daarvan zijn begrepen of niet afzonderlijk in rekening worden gebracht, worden geacht één geheel te vormen met het materieel en de machines, apparaten of voertuigen in kwestie.

Artikel 8

Stellen of assortimenten

Stellen of assortimenten in de zin van algemene regel 3 voor de interpretatie van het geharmoniseerde systeem, worden als van oorsprong beschouwd indien de artikelen waaruit zij zijn samengesteld van oorsprong zijn. Een stel of assortiment bestaande uit artikelen die van oorsprong en artikelen die niet van oorsprong zijn, wordt evenwel als van oorsprong beschouwd indien de waarde van de artikelen welke niet van oorsprong zijn niet meer dan 15% van de prijs af fabriek van het stel of assortiment bedraagt.

Artikel 9

Rechtstreeks vervoer

1. De in de Overeenkomst vastgestelde preferentiële regeling is slechts van toepassing op produkten of materialen die niet over een ander grondgebied tussen het grondgebied van de Gemeenschap en dat van Roemenië of, wanneer artikel 3 van toepassing is, van Bulgarije, worden vervoerd. Goederen van oorsprong uit Roemenië die één enkele zending vormen kunnen over een ander grondgebied dan dat van de Gemeenschap, van Roemenië of, wanneer artikel 3 van toepassing is, van Bulgarije, worden vervoerd, met eventueel overslag of tijdelijke opslag op dat andere grondgebied, voor zover de goederen in het land van doorvoer of opslag onder toezicht van de douane zijn gebleven en aldaar geen andere behandelingen hebben ondergaan dan lossen en opnieuw laden of behandelingen om ze in goede staat te bewaren.

2. Het bewijs dat aan de in lid 1 bedoelde voorwaarden is voldaan, wordt geleverd door overlegging van de volgende stukken aan de toegevoegde douane-instanties:

a. hetzij een enkel vervoersdocument dat in het land van uitvoer is afgegeven en onder dekking waarvan het vervoer door het land van doorvoer heeft plaatsgevonden;

b. hetzij een door de douane van het land van doorvoer afgegeven certificaat, waarin

- de goederen nauwkeurig worden omschreven;
- de data worden vermeld waarop de goederen gelost en opnieuw geladen zijn, onder opgave van de schepen of de andere vervoermiddelen waarvan gebruik werd gemaakt, en waarin
 - wordt verklaard onder welke voorwaarden de goederen in het land van doorvoer verbleven;
- c. hetzij, bij gebreke van bovengenoemde stukken, enig ander bewijsstuk.

Artikel 10

Territorialiteitsbeginsel

De in deze Titel genoemde voorwaarden met betrekking tot het verkrijgen van het karakter van produkt van oorsprong moeten zonder onderbreking in de Gemeenschap of in Roemenië zijn vervuld behoudens het bepaalde in de artikelen 2 en 3.

Behoudens het bepaalde in de artikelen 2 en 3 worden produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of Roemenië die naar een ander land worden uitgevoerd en teruggezonden, niet als van oorsprong beschouwd tenzij ten genoegen van de douane kan worden aangetoond dat:

- de teruggekeerde goederen dezelfde zijn als de eerder uitgevoerde goederen, en
- zij in dat land geen andere behandelingen hebben ondergaan dan die welke nodig waren om ze in goede staat te bewaren.

TITEL II

BEWIJS VAN DE OORSPRONG

Artikel 11

Certificaat inzake goederenverkeer EUR.1

Het karakter van produkt van oorsprong, in de zin van dit Protocol, wordt aangetoond door middel van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, waarvan een model in Bijlage III bij dit Protocol is opgenomen.

Artikel 12

Normale procedure voor de afgifte van certificaten

1. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt slechts afgegeven op schriftelijke aanvraag van de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, van zijn gemachtigde vertegenwoordiger. Deze aanvraag wordt gesteld op het formulier waarvan het model in bijlage III bij dit Protocol is opgenomen en dat overeenkomstig dit Protocol wordt ingevuld.

Aanvragen om certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden door de douane-autoriteiten van de Staat van uitvoer gedurende ten minste twee jaar bewaard.

2. De exporteur of zijn vertegenwoordiger voegt bij zijn aanvraag elk stuk waarmee kan worden aangetoond dat de uit te voeren goederen in aanmerking komen voor de afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Hij verbindt zich ertoe op verzoek van de bevoegde instanties alle verdere bewijsstukken over te leggen die deze nodig achten om te kunnen vaststellen dat de voor de preferentiële behandeling in aanmerking komende produkten inderdaad van oorsprong zijn, en verbindt zich er tevens toe in te stemmen met iedere controle door voornoemde instanties van zijn boekhouding en de wijze waarop de produkten zijn verkregen.

De exporteur bewaart de in dit lid bedoelde bewijsstukken gedurende ten minste twee jaar.

3. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt slechts afgegeven wanneer het als bewijsstuk kan dienen voor de toepassing van deze overeenkomst.

4. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt afgegeven door de douaneautoriteiten van een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap, indien de uit te voeren goederen kunnen worden beschouwd als produkten van oorsprong uit de Gemeenschap in de zin van artikel 1, lid 1, van dit Protocol. Het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt afgegeven door de douaneautoriteiten van Roemenië, indien de uit te voeren goederen kunnen worden beschouwd als produkten van oorsprong uit Roemenië in de zin van artikel 1, lid 2, van dit Protocol.

5. Wanneer de bepalingen inzake cumulatie van de artikelen 2 en 3 van toepassing zijn, kunnen de douaneautoriteiten van de Lid-Staten van de Gemeenschap of van Roemenië certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 afgeven op de in dit Protocol vermelde voorwaarden, indien de uit te voeren goederen kunnen worden beschouwd als produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of uit Roemenië in de zin van dit Protocol, en voor zover de goederen waarop de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 betrekking hebben zich in de Gemeenschap of in Roemenië bevinden.

In deze gevallen worden de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 afgegeven na overlegging van bewijsstukken ten aanzien van de oorsprong die eerder werden afgegeven of opgesteld. Dit bewijs van de oorsprong wordt gedurende ten minste twee jaar door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer bewaard.

6. Daar het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 het bewijsstuk vormt voor de toepassing van de preferentiële-tariefregeling als bij de Overeenkomst vastgesteld, nemen de douaneautoriteiten van het land van uitvoer de nodige maatregelen om de oorsprong van de goederen en de andere op het certificaat vermelde gegevens te controleren.

7. Ten einde na te gaan of aan de voorwaarden voor de afgifte van een certificaat EUR.1 is voldaan, hebben de douaneautoriteiten het recht alle bewijsstukken op te vragen en iedere controle uit te oefenen die zij dienstig achten.

8. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer zien erop toe dat de in lid 1 bedoelde formulieren op de juiste wijze zijn ingevuld. Zij gaan met name na of het vak voor de omschrijving van de produkten zo is ingevuld dat frauduleuze toevoegingen niet mogelijk zijn. Daartoe mag bij de omschrijving van de goederen geen ruimte tussen de regels worden opengelaten. Wanneer het vak niet geheel is ingevuld, wordt onder de laatste regel een horizontale streep getrokken en het niet-gevulde gedeelte doorgekruist.

9. De datum van afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer wordt vermeld in dat deel van het certificaat dat voor de douane is bestemd.

10. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 wordt door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer afgegeven wanneer de produkten waarop het betrekking heeft worden uitgevoerd. Het wordt ter beschikking van de exporteur gesteld zodra de goederen werkelijk worden uitgevoerd of wanneer het zeker is dat ze zullen worden uitgevoerd.

Artikel 13

Langlopende certificaten EUR.1 (LT-certificaten)

1. In afwijking van artikel 12, lid 10, kunnen de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 afgeven, wanneer slechts een gedeelte van de produkten waarop het betrekking heeft worden uitgevoerd, namelijk wanneer het om een certificaat gaat, hierna „LT-certificaat” genoemd, dat betrekking heeft op de herhaalde uitvoer van hetzelfde produkt van dezelfde exporteur naar dezelfde importeur. Dit certificaat is ten hoogste één jaar geldig vanaf de datum van afgifte.

2. LT-certificaten worden, overeenkomstig artikel 12, door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer slechts afgegeven indien zij van oordeel is dat het dienstig is deze procedure toe te passen en wanneer de oorsprong van de uit te voeren goederen naar verwachting dezelfde zal blijven zolang het LT-certificaat geldig is. Indien het LT-certificaat niet meer op de goederen van toepassing is, deelt de exporteur dit onmiddellijk mede aan de douaneautoriteiten die het certificaat hebben afgegeven.

3. Bij gebruik van LT-certificaten kunnen de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer voorschrijven dat de certificaten EUR.1 die worden gebruikt van een speciaal merkteken worden voorzien.

4. Vak 11 „Visum van de douane” van het certificaat EUR.1 wordt als gebruikelijk door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer geïndiceerd.

5. In vak 7 van het certificaat EUR.1 wordt een van de volgende aantekeningen aangebracht:

- „CERTIFICADO LT VALIDO HASTA EL”
 - „LT-CERTIFICAT GYLDIGT INDTIL”
 - „LT-CERTIFICATE GÜLTIG BIS”
 - „ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ LT ΙΣΧΥΟΝ ΜΕΧΡΙ”
 - „LT-CERTIFICATE VALID UNTIL”
 - „CERTIFICAT LT VALABLE JUSQU'AU”
 - „CERTIFICATO LT VALIDO FINO AL”
 - „LT-CERTIFICAAT GELDIG TOT EN MET”
 - „LT-CERTIFICADO VALIDO ATE”
 - „CERTIFICAT LT VALABIL PINA LA”
- (datum in Arabische cijfers)

6. In de vakken 8 en 9 van het LT-certificaat behoeven de merken en de nummers, het aantal en de aard van de colli, het brutogewicht (kg) of andere meeteenheden (liter, m³, enz.) niet te worden vermeld. Vak 8 moet evenwel een omschrijving en een aanduiding van de goederen bevatten die duidelijk genoeg is om de goederen aan de hand daarvan te kunnen identificeren.

7. In afwijking van artikel 18 wordt het LT-certificaat uiterlijk op het tijdstip waarop de goederen waarop het betrekking heeft voor het eerst worden ingevoerd bij het douanekantoor van invoer aangeboden. Wanneer de goederen bij verschillende douanekantoren van de Staat van invoer worden ingeklaard, kunnen de douaneautoriteiten eisen dat de importeur elk van deze kantoren een afschrift van het LT-certificaat zendt.

8. Wanneer een LT-certificaat bij de douane is aangeboden, wordt het bewijs van de oorsprong van de ingevoerde goederen gedurende de periode waarin dit certificaat geldig is geleverd door facturen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

a. wanneer op de factuur zowel produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of Roemenië als produkten met een andere oorsprong zijn vermeld, maakt de exporteur een duidelijk onderscheid tussen deze twee categorieën;

b. de exporteur dient op iedere factuur het nummer van het LT-certificaat te vermelden dat op de goederen betrekking heeft alsmede de uiterste geldigheidsdatum van dit certificaat en de namen van het land of de landen waaruit de goederen van oorsprong zijn.

De vermelding, door de exporteur, van het nummer van het LT-

certificaat op de factuur met de aanduiding van het land van oorsprong geldt als verklaring dat de goederen voldoen aan de in dit Protocol gestelde voorwaarden voor de verkrijging van de preferentiële oorsprong in het handelsverkeer tussen de Gemeenschap en Roemenië.

De douaneautoriteiten van het land van oorsprong kunnen eisen dat de gegevens die volgens bovenstaande bepalingen op de factuur moeten voorkomen, door een handtekening worden bevestigd, gevolgd door de voluit geschreven naam van de ondertekenaar;

c. de omschrijving en aanduiding van de goederen op de factuur moeten zo nauwkeurig zijn dat duidelijk blijkt dat het om de goederen gaat die op het LT-certificaat, waarnaar de factuur verwijst, zijn vermeld;

d. facturen kunnen slechts worden opgesteld voor goederen die tijdens de geldigheidsduur van het LT-certificaat worden uitgevoerd. Zij kunnen echter worden overgelegd op het douanekantoor van invoer binnen een termijn van vier maanden nadat zij door de exporteur zijn opgesteld.

9. In het kader van de LT-procedure mogen facturen die voldoen aan de in dit artikel bedoelde voorwaarden met behulp van telecommunicatiemiddelen of computers worden opgesteld en/of verzonden. Zulke facturen worden door de douane van de Staat van invoer aanvaard als bewijs van de oorsprong van de ingevoerde goederen, overeenkomstig de door de douaneautoriteiten van die Staat vastgestelde procedures.

10. Wanneer de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer vaststellen dat een certificaat en/of factuur, opgesteld volgens het bepaalde in dit artikel, niet van toepassing is op de geleverde goederen, stelt zij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer hiervan onmiddellijk in kennis.

11. Dit artikel doet geen afbreuk aan de toepassing van de in de Gemeenschap, de Lid-Staten en Roemenië geldende voorschriften inzake douaneformaliteiten en het gebruik van douanedocumenten.

Artikel 14

Afgifte van het certificaat achteraf

1. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 kan bij wijze van uitzondering worden afgegeven na uitvoer van de goederen waarop het betrekking heeft, wanneer dit door een vergissing, onopzettelijk verzuim of andere bijzondere omstandigheden niet bij de uitvoer is gebeurd.

2. Met het oog op de toepassing van lid 1 dient de importeur in zijn aanvraag:

- plaats en datum van uitvoer te vermelden van de produkten waarop het certificaat betrekking heeft,
- te verklaren dat bij de uitvoer van de betrokken goederen geen certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 is afgegeven en de reden hiervan vermelden.

3. De douaneautoriteiten kunnen pas tot afgifte achteraf van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 overgaan na te hebben vastgesteld dat de in de aanvraag van de exporteur voorkomende gegevens overeenstemmen met die in het desbetreffende dossier.

Op de achteraf afgegeven certificaten wordt een van de volgende aantekeningen aangebracht:

„NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”, „DELIVRE A POSTERIORI”, „RILASCIATO A POSTERIORI”, „AFGEGEVEN A POSTERIORI”, „ISSUED RETROSPECTIVELY”, „UDSTEDT EFTERFØLGENDE”, „ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ”, „EXPEDIDO A POSTERIORI”, „EMITADO A POSTERIORI”, „EMIS A POSTERIORI”

4. De in lid 3 bedoelde aantekeningen worden aangebracht in het vak „Opmerkingen” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Artikel 15

Afgifte van een duplicaat

1. In geval van diefstal, verlies of vernietiging van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, kan de exporteur de douaneautoriteiten die dit certificaat hadden afgegeven schriftelijk verzoeken een duplicaat op te maken aan de hand van de uitvoerdocumenten die in hun bezit zijn.

2. Op het aldus afgegeven certificaat wordt een van de volgende vermeldingen aangebracht:

„DUPLIKAT”, „DUPLICATA”, „DUPLICATO”, „DUPLICAAT”, „DUPLICATE”, „DUPLIKAT”, „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, „DUPLICADO”, „SEGUNDA VIA”, „DUPLICAT”.

3. De in lid 2 bedoelde aantekening wordt aangebracht in het vak „Opmerkingen” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

4. Het duplicaat, dat dezelfde datum van afgifte draagt als het oorspronkelijke certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, geldt vanaf die datum.

Artikel 16

Vereenvoudigde procedure voor de afgifte van certificaten

1. In afwijking van de artikelen 12, 14 en 15 van dit Protocol kan volgens onderstaande bepalingen een vereenvoudigde procedure voor de afgifte van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden toegepast.

2. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer kunnen een exporteur, hierna „toegelaten exporteur” genoemd, die veelvuldig goederen verzendt waarvoor certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 kunnen

worden afgegeven en die, ten genoegen van de douane, de nodige waarborgen biedt wat de controle van de oorsprong van de produkten betreft, vergunning verlenen om bij uitvoer bij het douanekantoor van de Staat van uitvoer noch de goederen, noch een aanvraag om een certificaat EUR.1 ten aanzien van deze goederen aan te bieden ten einde een certificaat EUR.1 te verkrijgen onder de bij artikel 11 van dit Protocol vastgestelde voorwaarden.

3. In de in lid 2 bedoelde vergunning wordt, naar keuze van de douane, bepaald dat vak 11 „Visum van de douane” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 :

a. hetzij van tevoren wordt voorzien van het stempel van het bevoegde douanekantoor van de Staat van uitvoer, alsmede van de geschreven of anderszins aangebrachte handtekening van een ambtenaar van dit kantoor,

b. hetzij door de toegelaten exporteur wordt voorzien van een speciaal stempel dat door de douane van de Staat van uitvoer is goedgekeurd en overeenkomt met het model dat in bijlage V van dit Protocol is opgenomen. Dit stempel mag ook van tevoren op de formulieren worden gedrukt.

4. In de in lid 3, onder a., bedoelde gevallen wordt in vak 7 „Opmerkingen” van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 een van de volgende vermeldingen aangebracht:

„PROCEDIMIENTO SIMPLIFICADO”, „FORENKLET PROCEDURE”, „VEREINFACHTES VERFAHREN”, „ΑΙΛΑΟΣΤΥΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ”, „SIMPLIFIED PROCEDURE”, „PROCEDURE SIMPLIFIEE”, „PROCEDURA SEMPLIFICATA”, „VEREENVOUDIGDE PROCEDURE”, „PROCEDIMENTO SIMPLIFICADO”, „PROCEDURA SIMPLIFICATA”.

5. Vak 11 „Visum van de douane” van het certificaat EUR.1 wordt zo nodig door de toegelaten exporteur ingevuld.

6. De toegelaten exporteur vermeldt zo nodig in vak 13 „Verzoek om controle” van het certificaat EUR.1 naam en adres van de douaneinstantie die bevoegd is dit certificaat te controleren.

7. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer kunnen voorschrijven dat bij toepassing van de vereenvoudigde procedure de certificaten EUR.1 van een speciaal merkteken worden voorzien.

8. De douaneautoriteiten geven in de in lid 2 bedoelde vergunning met name aan:

a. op welke wijze de aanvragen om certificaten EUR.1 worden ingediend;

b. op welke wijze deze aanvragen gedurende ten minste twee jaar worden bewaard;

c. in de in lid 3, onder b), bedoelde gevallen, de instantie die bevoegd is de in Artikel 28 van dit Protocol bedoelde controle achteraf uit te voeren.

9. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer mogen bepaalde categorieën goederen van de in lid 2 bedoelde speciale behandeling uitsluiten.

10. De in lid 2 bedoelde vergunning wordt geweigerd wanneer de exporteur niet alle waarborgen biedt die de douaneautoriteiten nodig achten. Deze kunnen de vergunning steeds intrekken. Zij moeten dit doen wanneer de toegelaten exporteur niet meer aan de voorwaarden voldoet of niet langer de nodige waarborgen biedt.

11. De toegelaten exporteur kan worden verplicht de bevoegde instanties, op de wijze die deze bepalen, over zijn voorgenomen zendingen in te lichten, zodat deze instanties eventueel de door hen nodig geachte controles kunnen uitvoeren alvorens de goederen worden verzonden.

12. De douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer kunnen elke door hen nodig geachte controle uitvoeren bij de toegelaten exporteurs. Deze exporteurs kunnen zich hiertegen niet verzetten.

13. De bepalingen in dit artikel doen geen afbreuk aan de in de Gemeenschap, de Lid-Staten en Roemenië geldende voorschriften inzake douaneformaliteiten en het gebruik van douanedocumenten.

Artikel 17

Vervanging van certificaten

1. Vervanging van één of meer certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 door één of meer andere certificaten is steeds mogelijk, voor zover dit geschiedt door het douanekantoor of de andere bevoegde instanties die met het toezicht op de goederen zijn belast.

2. Wanneer produkten van oorsprong uit de Gemeenschap, uit Roemenië of, wanneer artikel 3 van toepassing is, uit Bulgarije, die onder geleide van een certificaat EUR.1 in een vrije zone worden ingevoerd, een behandeling of verwerking ondergaan, geven de betrokken instanties, op verzoek van de exporteur, een nieuw certificaat EUR.1 af indien de behandeling of verwerking in overeenstemming is met de bepalingen van dit Protocol.

3. Het vervangende certificaat dat overeenkomstig dit artikel wordt afgegeven, wordt met het oog op de toepassing van dit Protocol, met inbegrip van dit artikel, als een definitief certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 beschouwd.

4. Het vervangende certificaat wordt afgegeven op schriftelijk verzoek van degene die de wederuitvoer verricht, nadat de betrokken instanties de door de aanvrager verstrekte gegevens hebben gecontroleerd. De datum en het volgnummer van het oorspronkelijke certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden in vak 7 vermeld.

Artikel 18

Geldigheid van de certificaten

1. Binnen vier maanden na de datum van afgifte door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer wordt het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 ingediend bij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer waar de goederen binnenkomen.

2. Certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 die na het verstrijken van de in lid 1 genoemde termijn bij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer worden ingediend, kunnen met het oog op de toepassing van de preferentiële behandeling worden aanvaard, wanneer de laattijdige indiening het gevolg is van overmacht of buitengewone omstandigheden.

3. In andere gevallen van laattijdige indiening kunnen de douaneautoriteiten van de Staat van invoer het certificaat aanvaarden wanneer de produkten vóór het verstrijken van genoemde termijn bij hen zijn aangeboden.

Artikel 19

Tentoonstellingen

1. Op produkten die vanuit de Gemeenschap of Roemenië naar een tentoonstelling in een ander land dan Roemenië of een Lid-Staat van de Gemeenschap worden gezonden en na de tentoonstelling voor invoer in Roemenië of de Gemeenschap worden verkocht zijn bij invoer de bepalingen van de Overeenkomst van toepassing, voor zover de produkten aan de eisen van het Protocol voldoen om te worden beschouwd als produkten van oorsprong uit de Gemeenschap of Roemenië en voor zover ten genoegen van de douane wordt aangetoond dat:

a. een exporteur deze produkten vanuit de Gemeenschap of Roemenië naar het land van de tentoonstelling heeft verzonden en ze daar heeft tentoongesteld;

b. de exporteur de produkten heeft verkocht of op andere wijze afgestaan aan een geadresseerde in de Gemeenschap of in Roemenië;

c. de produkten tijdens of onmiddellijk na de tentoonstelling in dezelfde staat als waarin zij naar de tentoonstelling zijn gegaan naar de Gemeenschap of Roemenië zijn verzonden;

d. de produkten, vanaf het moment dat zij naar de tentoonstelling werden verzonden, niet voor andere doeleinden zijn gebruikt dan om op de tentoonstelling te worden vertoond.

2. Een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 waarop naam en adres van de tentoonstelling zijn vermeld, wordt op de normale wijze bij de douane ingediend. Zo nodig kunnen aanvullende bewijsstukken worden gevraagd ten aanzien van de aard van de produkten en de voorwaarden waarop zij werden tentoongesteld.

3. Lid 1 is van toepassing op alle tentoonstellingen, jaarbeurzen of soortgelijke openbare evenementen met een commercieel, industrieel, agrarisch of ambachtelijk karakter, welke niet voor particuliere doeleinden in winkels of bedrijfsruimten met het oog op de verkoop van buitenlandse produkten worden gehouden, en gedurende welke de produkten onder douanetoezicht blijven.

Artikel 20

Overlegging van certificaten

Certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden ingediend bij de douane van de Staat van invoer overeenkomstig de in die Staat geldende voorschriften. Deze kan een vertaling van dit certificaat verlangen. Zij kan voorts eisen dat het aangifteformulier vergezeld gaat van een verklaring van de importeur dat de produkten aan de voorwaarden voor toepassing van de Overeenkomst voldoen.

Artikel 21

Invoer in deelzendingen

Wanneer op verzoek van de aangever een onder hoofdstuk 84 of 85 van het geharmoniseerde systeem vallend gedemonteerd of niet-gemonteerd artikel in gedeelten wordt ingevoerd onder de door de bevoegde instanties gestelde voorwaarden, wordt het, onverminderd het bepaalde in artikel 5, lid 3, van dit Protocol, als één artikel beschouwd, en kan bij de invoer van de eerste deelzending een certificaat inzake goederenverkeer worden overgelegd voor het volledige artikel.

Artikel 22

Bewaring van de certificaten

De certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden door de douaneautoriteiten van de Staat van invoer overeenkomstig de in die Staat geldende voorschriften bewaard.

Artikel 23

Formulier EUR.2

1. In afwijking van artikel 11 kan het bewijs van de oorsprong, in de zin van dit Protocol, voor zendingen die slechts produkten van oorsprong bevatten en waarvan de waarde niet meer bedraagt dan 5.110 ecu per zending, worden geleverd door formulier EUR.2, waarvan het model in bijlage IV bij dit Protocol is opgenomen.

2. Het formulier EUR.2 wordt door de exporteur of, onder diens verantwoordelijkheid, door zijn gemachtigde vertegenwoordiger, overeenkomstig dit Protocol, ingevuld en ondertekend.

3. Voor elke zending wordt een formulier EUR.2 ingevuld.

4. Wanneer de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer hierom verzoeken, overlegt de exporteur die het formulier EUR.2 heeft aangevraagd alle bewijsstukken betreffende het gebruik van dit formulier.

5. De artikelen 18, 20 en 22 zijn van overeenkomstige toepassing op het formulier EUR.2.

Artikel 24

Verschillen

Worden geringe verschillen vastgesteld tussen de verklaringen op het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1, het formulier EUR.2 en op de documenten die met het oog op het vervullen van de douaneformaliteiten bij de invoer van produkten aan het douanekantoor worden overgelegd, dan is het document hierdoor niet automatisch ongeldig, indien wordt vastgesteld dat het met de aangeboden produkten overeenstemt.

Artikel 25

Vrijstellingen van het bewijs van de oorsprong

1. Produkten die in kleine zendingen door particulieren aan particulieren worden verzonden of deel uitmaken van de persoonlijke bagage van reizigers worden als produkten van oorsprong toegelaten zonder dat het nodig is een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 over te leggen of een formulier EUR.2 in te vullen, voor zover zulke produkten zonder commerciële doeleinden worden ingevoerd en verklaard wordt dat zij aan de voorwaarden voor de toepassing van de overeenkomst voldoen en er over de juistheid van een dergelijke verklaring geen twijfel bestaat.

2. Als invoer zonder commerciële doeleinden wordt beschouwd invoer van incidentele aard die uitsluitend bestaat uit produkten voor het persoonlijke gebruik van de geadresseerde, de reiziger of de leden van zijn gezin, voor zover noch de aard noch de hoeveelheid van de produkten op commerciële doeleinden wijzen.

Voorts mag de totale waarde niet meer bedragen dan 365 ecu voor kleine zendingen of 1025 ecu voor de persoonlijke bagage van reizigers.

Artikel 26

In ecu uitgedrukte bedragen

1. De Staat van uitvoer stelt de bedragen in zijn nationale valuta vast die gelijk zijn aan de in ecu uitgedrukte bedragen en deelt deze aan de

andere partijen bij deze Overeenkomst mee. Indien deze bedragen hoger zijn dan de overeenkomstige door de Staat van invoer vastgestelde bedragen, aanvaardt de Staat van invoer deze indien de goederen gefactureerd zijn in de valuta van de Staat van uitvoer. Indien de goederen gefactureerd zijn in de valuta van een andere Lid-Staat van de Gemeenschap, van Roemenië of, wanneer artikel 3 van toepassing is, van Bulgarije, aanvaardt de Staat van invoer het door het betrokken land mededeelde bedrag.

2. Tot en met 30 april 1993 is de waarde van de in een bepaalde nationale valuta uitgedrukte ecu gelijk aan de waarde van de ecu in die nationale valuta per 3 oktober 1990. Voor iedere daaropvolgende periode van twee jaar is zij gelijk aan de waarde van de ecu in die nationale valuta op de eerste werkdag in oktober van het onmiddellijk aan die periode van twee jaar voorafgaande jaar.

TITEL III

REGELINGEN VOOR ADMINISTRATIEVE SAMENWERKING

Artikel 27

Toezending van de stempelafdrukken en adressen

De douaneautoriteiten van de Lid-Staten en van Roemenië doen elkaar, via de Commissie van de Europese Gemeenschappen, afdrukken toekomen van de stempels die in hun douanekantoren worden gebruikt voor de afgifte van certificaten EUR.1, alsmede de adressen van de douaneautoriteiten die belast zijn met de afgifte van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en de controle van deze certificaten en de formulieren EUR.2.

Artikel 28

Controle van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en de formulieren EUR.2

1. De controle achteraf van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 en de formulieren EUR.2 wordt bij wijze van steekproef verricht en wanneer de douaneautoriteiten van de Staat van invoer redenen hebben om te twijfelen aan de echtheid van het document of de juistheid van de gegevens inzake de werkelijke oorsprong van de betrokken producten.

2. Met het oog op de controle achteraf van certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 worden kopieën van deze certificaten en alle daarbij behorende uitvoerdocumenten gedurende ten minste twee jaar bewaard door de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer.

3. Met het oog op de correcte toepassing van dit Protocol verlenen Roemenië en de Lid-Staten van de Gemeenschap elkaar via hun respectieve douaneadministraties bijstand bij de controle op de echtheid van de certificaten inzake goederenverkeer EUR.1, met inbegrip van de certificaten die uit hoofde van artikel 12, lid 5, werden afgegeven, en de formulieren EUR.2, en de juistheid van de daarin vermelde gegevens inzake de werkelijke oorsprong van de betrokken produkten.

4. Met het oog op de toepassing van lid 1 zenden de douaneautoriteiten van de Staat van invoer het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of het formulier EUR.2, of een kopie daarvan, terug aan de douaneautoriteiten van de Staat van uitvoer, eventueel onder opgave van de formele of materiële redenen van het verzoek om controle. De desbetreffende factuur of een kopie daarvan worden bij het certificaat EUR.1 of het formulier EUR.2 gevoegd. De douaneautoriteiten geven alle informatie door waarover zij beschikken en die het vermoeden hebben doen rijzen dat de gegevens op bedoeld certificaat of formulier niet juist zijn.

5. Indien de douaneautoriteiten van de Staat van invoer besluiten de uitvoering van de bepalingen van de overeenkomst op te schorten in afwachting van de resultaten van de controle stellen zij de importeur voor de produkten vrij te geven onder voorbehoud van de noodzakelijk geachte conservatoire maatregelen.

6. De douaneautoriteiten van de Staat van invoer worden zo spoedig mogelijk van de resultaten van de controle in kennis gesteld. Aan de hand van deze resultaten moet kunnen worden vastgesteld of het betwiste certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 of het betwiste formulier EUR.2 van toepassing zijn op de betrokken produkten en of deze inderdaad in aanmerking komen voor de preferentiële regeling.

Indien bij gegronde twijfel binnen tien maanden na de datum van het verzoek om controle geen antwoord is ontvangen of indien het antwoord niet voldoende gegevens bevat om de echtheid van het betrokken document of de werkelijke oorsprong van de produkten vast te stellen, gaan de aanvragende instanties er niet toe over de bij de overeenkomst vastgestelde preferentiële behandeling toe te kennen, behalve wanneer er sprake is van overmacht of buitengewone omstandigheden.

7. Geschillen die niet geregeld kunnen worden tussen de douaneautoriteiten van de Staat van invoer en de Staat van uitvoer, of die een vraag doen rijzen ten aanzien van de interpretatie van dit Protocol, worden aan de Internationale Douaneraad voorgelegd.

8. De regeling van geschillen tussen de importeur en de douaneautoriteiten van de Staat van invoer behoort steeds tot de bevoegdheid van deze staat.

9. Wanneer bij controle of op grond van andere beschikbare informatie het vermoeden rijst dat de bepalingen van dit Protocol niet in acht worden genomen, dan stelt de Gemeenschap of Roemenië op eigen ini-

tatief of op verzoek van de andere partij met de nodige spoed een onderzoek in of laat een onderzoek instellen om deze overtredingen op te sporen en te voorkomen. De Gemeenschap of Roemenië kan de andere partij uitnodigen aan dit onderzoek deel te nemen.

10. Wanneer bij controle of op grond van andere beschikbare informatie het vermoeden rijst dat de bepalingen van dit Protocol niet in acht worden genomen, dan worden de produkten slechts als produkten van oorsprong in de zin van dit Protocol aanvaard, nadat het nodige is gedaan in het kader van de administratieve samenwerking waarin dit Protocol voorziet, met inbegrip van met name de controleprocedure.

Eerst nadat de controleprocedure is afgesloten kan geweigerd worden produkten als produkten van oorsprong in de zin van dit Protocol te behandelen.

Artikel 29

Sancties

Tegen een ieder die een document met onjuiste gegevens opstelt of laat opstellen met het doel produkten onder de preferentiële regeling te doen vallen, worden sancties getroffen.

Artikel 30

Vrije zones

De Lid-Staten van de Gemeenschap en Roemenië nemen alle nodige maatregelen om te voorkomen dat produkten die onder geleide van een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1 worden verhandeld en tijdens hun vervoer in een op hun grondgebied gelegen vrije zone verblijven, door andere goederen worden vervangen of andere behandelingen ondergaan dan die welke gebruikelijk zijn om ze in goede staat te bewaren.

TITEL IV

CEUTA EN MELILLA

Artikel 31

Toepassing van het Protocol

1. De in dit Protocol gebruikte term „Gemeenschap” heeft geen betrekking op Ceuta en Melilla. De term „produkten van oorsprong uit de Gemeenschap” heeft geen betrekking op produkten van oorsprong uit deze gebieden.

2. Dit Protocol is van overeenkomstige toepassing op produkten van oorsprong uit Ceuta en Melilla, met inachtneming van de in artikel 32 vastgestelde bijzondere voorwaarden.

Artikel 32

Bijzondere voorwaarden

1. De volgende bepalingen zijn van toepassing in plaats van artikel 1 en de verwijzingen naar dat artikel zijn van overeenkomstige toepassing op onderhavig artikel.

2. Mits zij rechtstreeks zijn vervoerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 9, worden beschouwd als:

1. produkten van oorsprong uit Ceuta en Melilla:

- a. geheel en al in Ceuta en Melilla verkregen produkten;
- b. in Ceuta en Melilla verkregen produkten waarin materialen zijn verwerkt die daar niet geheel en al verkregen zijn, voor zover:

- i) deze materialen be- of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 5 van dit Protocol, of voor zover
- ii) deze materialen van oorsprong zijn uit Roemenië of de Gemeenschap in de zin van dit Protocol, mits zij be- of verwerkingen hebben ondergaan die verder gaan dan de in artikel 5, lid 3, van dit Protocol genoemde be- of verwerkingen.

2. produkten van oorsprong uit Roemenië:

- a. geheel en al in Roemenië verkregen produkten;
- b. in Roemenië verkregen produkten waarin materialen zijn verwerkt die daar niet geheel en al zijn verkregen, voor zover:

- i) deze materialen be- of verwerkingen hebben ondergaan die toereikend zijn in de zin van artikel 5 van dit Protocol, of voor zover
- ii) deze materialen van oorsprong zijn uit Ceuta en Melilla of de Gemeenschap in de zin van dit Protocol, mits zij be- of verwerkingen hebben ondergaan die verder gaan dan de in artikel 5, lid 3, van dit Protocol genoemde be- of verwerkingen.

3. Ceuta en Melilla worden als één enkel grondgebied beschouwd.

4. De exporteur of zijn gemachtigde vertegenwoordiger vermeldt „Roemenië” en „Ceuta en Melilla” in vak 2 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1. In het geval van produkten van oorsprong uit Ceuta en Melilla wordt dit bovendien vermeld in vak 4 van het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

5. De Spaanse douaneautoriteiten zijn belast met de toepassing van dit Protocol in Ceuta en Melilla.

TITEL V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 33

Wijziging van het Protocol

De Associatieraad stelt om de twee jaar, of wanneer Roemenië of de Gemeenschap hierom verzoeken, een onderzoek in naar de toepassing van dit Protocol ten einde eventueel noodzakelijk geachte wijzigingen of aanpassingen aan te brengen.

Bij dit onderzoek wordt met name rekening gehouden met de deelname van de partijen bij de overeenkomst aan vrijhandelszones of douane-unies met derde landen.

Artikel 34

Comité Douanesamenwerking

1. Er wordt een Comité Douanesamenwerking ingesteld, dat belast is met de uitvoering van de administratieve samenwerking met het oog op de juiste en uniforme toepassing van dit Protocol en waaraan elke andere taak op douanegebied kan worden toevertrouwd.

2. Het Comité is samengesteld uit deskundigen van de Lid-Staten en met douanezaken belaste ambtenaren van de diensten van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds en door Roemenië benoemde deskundigen anderzijds.

Artikel 35

Aardolieprodukten

De in bijlage VI genoemde produkten zijn tijdelijk van het toepassingsgebied van dit Protocol uitgesloten. De regelingen inzake administratieve samenwerking zijn evenwel van overeenkomstige toepassing op deze produkten.

Artikel 36

Bijlagen

De bij dit Protocol gevoegde bijlagen maken daarvan deel uit.

Artikel 37

Uitvoering

De Gemeenschap en Roemenië nemen, ieder voor zich, de maatregelen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van dit Protocol.

Artikel 38

Goederen in doorvoer of in opslag

De Overeenkomst kan worden toegepast op goederen die aan de bepalingen van dit Protocol voldoen en die op de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst in doorvoer zijn of die in de Gemeenschap, in Roemenië of, wanneer artikel 3 van toepassing is, in Bulgarije tijdelijk zijn opgeslagen, of die zich in een douane-entrepot of in een vrije zone bevinden, mits binnen vier maanden na die datum een certificaat EUR.1 bij de douaneautoriteiten van de Staat van invoer wordt ingediend dat achteraf door de bevoegde instanties van de Staat van uitvoer is opgesteld, vergezeld van documenten waaruit blijkt dat de goederen rechtstreeks zijn vervoerd.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 5

HOOFDSTUK I

SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE DE HANDEL TUSSEN SPANJE EN ROEMENIË

Artikel 1

De bepalingen van titel III van de overeenkomst betreffende het handelsverkeer worden als volgt gewijzigd ten einde rekening te houden met de maatregelen en verbintenissen die zijn opgenomen in de Akte van Toetreding van het Koninkrijk Spanje tot de Europese Gemeenschappen (hierna de „Toetredingsakte” genoemd).

Artikel 2

Krachtens de Toetredingsakte past Spanje ten aanzien van produkten van oorsprong uit Roemenië geen gunstiger behandeling toe dan ten aanzien van de invoer van produkten van oorsprong uit andere Lid-Staten of van produkten die zich in andere Lid-Staten in het vrije verkeer bevinden.

Artikel 3

1. De invoerrechten die door het Koninkrijk Spanje worden geheven op landbouwprodukten als omschreven in artikel 19 van de overeenkomst van oorsprong uit Roemenië vermeld in de bijlagen XIb en XIIb

van de overeenkomst worden geleidelijk in overeenstemming gebracht met die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast, volgens de in artikel 75, lid 2, en lid 3, van de Toetredingsakte vastgestelde procedure en tijdschema's.

2. De heffingen die door het Koninkrijk Spanje worden toegepast op de in artikel 21, lid 2, van de overeenkomst bedoelde landbouwprodukten van oorsprong uit Roemenië, vermeld in bijlage XIa en XIIa, alsmede op de landbouwcomponent van de in Protocol nr. 3 bedoelde produkten van oorsprong uit Roemenië, zijn die welke elk jaar door de Gemeenschap van Tien worden toegepast, aangepast met de in de Toetredingsakte vastgestelde compenserende bedragen toetreding.

Artikel 4

De uitvoering door Spanje van de verplichtingen uit hoofde van artikel 10, lid 4, van de overeenkomst geschiedt op het tijdstip dat voor de overige Lid-Staten is vastgesteld, op voorwaarde dat de Verordeningen (EEG) nr. 1765/82 en nr. 3420/83 betreffende de invoerregelingen voor produkten van oorsprong uit landen met staatshandel op dat ogenblik niet meer van toepassing zijn op Roemenië.

Artikel 5

De invoer in Spanje van de in bijlage A vermelde produkten van oorsprong uit Roemenië kan tot en met 31 december 1995 aan kwantitatieve beperkingen worden onderworpen.

Artikel 6

Dit protocol is van toepassing onverminderd het bepaalde in Verordening (EEG) nr. 1911/91 van de Raad van 26 juni 1991 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Gemeenschapsrecht op de Canarische Eilanden en het bepaalde in Besluit 91/314/EEG van de Raad van 26 juni 1991 tot instelling van een programma van speciaal op het afgelegen en insulaire karakter van de Canarische Eilanden afgestemde maatregelen (POSEICAN).

HOOFDSTUK II

SPECIFIEKE BEPALINGEN BETREFFENDE DE HANDEL TUSSEN PORTUGAL EN ROEMENIË

Artikel 7

De bepalingen van titel III van de overeenkomst betreffende het handelsverkeer worden als volgt gewijzigd ten einde rekening te houden met de maatregelen en verplichtingen die zijn opgenomen in de Akte van

Toetreding van de Portugese Republiek tot de Europese Gemeenschappen (hierna „Toetredingsakte” genoemd).

Artikel 8

Krachtens de Toetredingsakte past Portugal ten aanzien van Roemenië geen gunstiger behandeling toe dan ten aanzien van de invoer van produkten van oorsprong uit andere Lid-Statens.

Artikel 9

1. De rechten die door de Portugese Republiek worden geheven op industrieproducten van oorsprong uit Roemenië bedoeld in artikel 10 van de overeenkomst en in de Protocolen nr. 1 en 2, alsmede van de niet-landbouwcomponenten van de in Protocol nr. 3 opgenomen produkten, worden geleidelijk afgeschaft overeenkomstig de in dit artikel vastgestelde procedure en tijdschema's.

2. Voor de tariefafbraak wordt uitgegaan van de rechten welke per 1 januari 1985 door de Portugese Republiek feitelijk werden toegepast in het handelsverkeer met de Gemeenschap van Tien. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst worden de rechten in overeenstemming gebracht met die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast.

Voor de in bijlage XXXI van de Toetredingsakte bedoelde produkten geschiedt de tariefafbraak evenwel volgens hetzelfde tijdschema en wordt uitgegaan van de rechten die per 1 januari 1985 door de Portugese Republiek feitelijk werden toegepast in het handelsverkeer met derde landen.

Artikel 10

1. De rechten die door de Portugese Republiek worden geheven op de in artikel 19 van de overeenkomst omschreven landbouwprodukten van oorsprong uit Roemenië, vermeld in de bijlagen XIb en XIIb van de overeenkomst, worden overeenkomstig de in dit artikel vastgestelde procedure en tijdschema's geleidelijk in overeenstemming gebracht met die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast.

2. Voor andere dan de in lid 3 van dit artikel bedoelde landbouwprodukten zal de Portugese Republiek haar tarieven verlagen, uitgaande van die welke zij per 1 januari 1985 in het handelsverkeer met derde landen toepaste. Het verschil tussen deze tarieven en die welke door de Gemeenschap van Tien worden toegepast, wordt elk jaar verminderd overeenkomstig het volgende tijdschema:

– vanaf de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst wordt het verschil teruggebracht tot 27,2% van het oorspronkelijke verschil;

– op 1 januari 1994 wordt het verschil teruggebracht tot 18,1% van het oorspronkelijke verschil;

- op 1 januari 1995 wordt het verschil teruggebracht tot 9% van het oorspronkelijke verschil;
- vanaf 1 januari 1996 past de Portugese Republiek dezelfde rechten toe als de Gemeenschap van Tien.

3. Ten aanzien van de landbouwprodukten bedoeld in de Verordeningen (EEG) nr. 136/66, nr. 804/68, nr. 805/68, nr. 1035/72, nr. 2727/75, nr. 2759/75, nr. 2771/75, nr. 2777/75, nr. 1418/76 en nr. 822/87 past de Portugese Republiek een recht toe waarbij het verschil tussen het recht dat daadwerkelijk van toepassing was op 31 december 1990 en het preferentiële recht volgens het onderstaande tijdschema wordt teruggebracht:

- vanaf de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst wordt het verschil teruggebracht tot 49,9% van het oorspronkelijke verschil;
- op 1 januari 1994 wordt het verschil teruggebracht tot 33,2% van het oorspronkelijke verschil;
- op 1 januari 1995 wordt het verschil teruggebracht tot 16,5% van het oorspronkelijke verschil.

Vanaf 1 januari 1996 past Portugal het preferentiële tarief volledig toe.

Artikel 11

De uitvoering door Portugal van de verplichtingen uit hoofde van artikel 10, lid 4, van de Europa-overeenkomst geschiedt op het tijdstip dat voor de overige Lid-Staten is vastgesteld, op voorwaarde dat Roemenië op dat tijdstip niet meer onder toepassing valt van de Verordeningen (EEG) nr. 1765/82 en nr. 3420/83 betreffende invoerregelingen voor produkten van oorsprong uit landen met staatshandel.

Artikel 12

De invoer in Portugal van de in bijlage B vermelde produkten van oorsprong uit Roemenië kan tot en met 31 december 1995 aan kwantitatieve beperkingen worden onderworpen.

De Bijlagen bij dit Protocol zullen worden bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Protocol nr. 6 betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van dit protocol wordt verstaan onder:

- a. douanewetgeving: de op het grondgebied van de Overeenkomst-sluitende Partijen geldende voorschriften betreffende de invoer, de uit-

voer en de doorvoer van goederen en de plaatsing daarvan onder enige andere douaneregeling, met inbegrip van de door genoemde Partijen ingestelde verboden, beperkingen en controlemaatregelen;

b. douanerechten: alle rechten, belastingen, vergoedingen en andere heffingen die ter uitvoering van de douanewetgeving op het grondgebied van de Overeenkomstsluitende Partijen worden toegepast en ingevorderd, met uitzondering van de vergoedingen en heffingen waarvan het bedrag bij benadering gelijk is aan de kosten van de verleende diensten;

c. verzoekende autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit welke hiertoe door een Overeenkomstsluitende Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken indient;

d. aangezochte autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit welke hiertoe door een Overeenkomstsluitende Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken ontvangt;

e. overtreding: elke inbreuk op de douanewetgeving en elke poging daartoe.

Artikel 2

Werkingsfeer

1. De Overeenkomstsluitende Partijen verlenen elkaar bijstand, op de wijze en onder de voorwaarden vastgesteld in dit protocol, met het oog op de correcte toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder wat de preventie, de opsporing en het onderzoek van overtredingen van deze wetgeving betreft.

2. De bijstand in douanezaken waarin dit protocol voorziet, geldt voor elke administratieve autoriteit van de Overeenkomstsluitende Partijen die bevoegd is voor de toepassing van dit protocol. De bijstand in douanezaken doet geen afbreuk aan de regels betreffende de wederzijdse bijstand in strafzaken en geldt niet voor informatie die is verkregen krachtens bevoegdheden welke op verzoek van de rechterlijke autoriteiten worden uitgeoefend, tenzij deze autoriteiten hiermee instemmen.

Artikel 3

Bijstand op verzoek

1. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit verschaft de aangezochte autoriteit eerstgenoemde alle ter zake dienende informatie die deze nodig heeft voor de correcte toepassing van de douanewetgeving, met inbegrip van informatie betreffende transacties waarvan bekend is dat zij hebben plaatsgevonden of gepland zijn en die een overtreding vormen of zouden vormen van deze wetgeving.

2. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit deelt de aangezochte autoriteit haar mede of goederen die uit het grondgebied van een der overeenkomstsluitende partijen zijn uitgevoerd, op regelmatige wijze in de andere Overeenkomstsluitende Partij zijn ingevoerd, onder vermelding, in voorkomend geval, van de douaneregeling waaronder deze goederen zijn geplaatst.

3. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit zorgt de aangezochte autoriteit ervoor dat toezicht wordt gehouden op:

a. natuurlijke personen of rechtspersonen ten aanzien waarvan een gegrond vermoeden bestaat dat zij de douanewetgeving overtreden of overtreden hebben;

b. goederenbewegingen waarvan wordt bericht dat zij aanleiding kunnen geven tot ernstige overtredingen van de douanewetgeving;

c. vervoermiddelen waarvan op redelijke gronden wordt vermoed dat zij voor het plegen van inbreuken op de douanewetgeving werden gebruikt, worden gebruikt of zouden kunnen worden gebruikt.

Artikel 4

Bijstand op eigen initiatief

De Overeenkomstsluitende Partijen verlenen elkaar, binnen het kader van hun bevoegdheden, bijstand indien zij zulks noodzakelijk achten voor de juiste toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder bij het verkrijgen van informatie omtrent:

– transacties die een inbreuk vormen, vormen of zouden vormen op deze wetgeving en die van belang kunnen zijn voor andere Overeenkomstsluitende Partijen;

– nieuwe middelen of methoden die bij dergelijke transacties worden gebruikt;

– goederen waarvan bekend is dat zij het voorwerp vormen van een ernstige overtreding van de douanewetgeving in verband met de invoer, de uitvoer of de doorvoer, dan wel van enige andere douaneregeling.

Artikel 5

Afgifte van documenten/Kennisgeving van besluiten

Op aanvraag van de verzoekende autoriteit neemt de aangezochte autoriteit, overeenkomstig haar eigen wetgeving, de nodige maatregelen voor:

– de afgifte van alle documenten

– de kennisgeving van alle besluiten

waarop het bepaalde in dit protocol van toepassing is, aan een geadresseerde die op haar grondgebied verblijft of gevestigd is. In dergelijk geval is artikel 6, lid 3, van toepassing.

Artikel 6

Vorm en inhoud van verzoeken om bijstand

1. Verzoeken in het kader van dit protocol worden schriftelijk gedaan en gaan vergezeld van de voor de behandeling ervan noodzakelijke bescheiden. In spoedeisende gevallen kunnen verzoeken mondeling worden gedaan, mits zij onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.

2. De overeenkomstig het bepaalde in lid 1 ingediende verzoeken bevatten de hierna volgende gegevens:

- a. de naam van de verzoekende autoriteit;
- b. de gevraagde maatregel;
- c. het voorwerp en de reden van het verzoek;
- d. de relevante wetten, regels en andere voorschriften;
- e. zo nauwkeurig en volledig mogelijke informatie betreffende de natuurlijke personen of rechtspersonen waarop het onderzoek betrekking heeft;
- f. een overzicht van de relevante feiten, behalve in de in artikel 5 bedoelde gevallen.

3. De verzoeken worden ingediend in een officiële taal van de aangezochte autoriteit of in een voor deze autoriteit aanvaardbare taal.

4. Indien een verzoek niet in de juiste vorm wordt gedaan, kan om correctie of aanvulling daarvan worden verzocht. Er kunnen echter voorzorgsmaatregelen worden genomen.

Artikel 7

Behandeling van verzoeken

1. De aangezochte autoriteit of, indien deze niet tot zelfstandig handelen bevoegd is, de administratieve dienst waaraan het verzoek door deze autoriteit werd gericht, behandelt verzoeken om bijstand, binnen de perken van de haar verleende bevoegdheden en met de middelen waarover zij beschikt, alsof zij voor eigen rekening of in opdracht van een andere autoriteit van dezelfde Overeenkomstsluitende Partij handelde, met name door reeds beschikbare informatie te verstrekken en het nodige onderzoek te verrichten of te doen verrichten.

2. Verzoeken om bijstand worden behandeld overeenkomstig de wetten, regels, bepalingen en andere rechtsvoorschriften van de aangezochte Overeenkomstsluitende Partij.

3. Ter zake bevoegde ambtenaren van een Overeenkomstsluitende Partij kunnen met instemming van de andere betrokken Overeenkomstsluitende Partij en onder de door deze laatste vastgestelde voorwaarden, van de diensten van de aangezochte autoriteit of van een andere autoriteit die onder de aangezochte autoriteit ressorteert, informatie betref-

fende inbreuken op de douanewetgeving verkrijgen die de verzoekende autoriteit nodig heeft ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol.

4. Ambtenaren van een Overeenkomstsluitende Partij kunnen, met instemming van de andere Overeenkomstsluitende Partij, aanwezig zijn bij onderzoek dat op het grondgebied van laatstgenoemde partij wordt verricht.

Artikel 8

Vorm waarin de informatie dient te worden verstrekt

1. De aangezochte autoriteit deelt de uitslag van het ingestelde onderzoek aan de verzoekende autoriteit mede in de vorm van bescheiden, voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden, rapporten en dergelijke.

2. De in lid 1 bedoelde bescheiden kunnen worden vervangen door informatie welke met behulp van systemen voor automatische gegevensverwerking in om het even welke vorm voor hetzelfde doeleinde wordt verstrekt.

Artikel 9

Gevallen waarin geen bijstand dient te worden verleend

1. De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen de in dit protocol bedoelde bijstand weigeren wanneer het verlenen daarvan:

- a. hun soevereiniteit, openbare orde, veiligheid of andere wezenlijke belangen in het gedrang zou kunnen brengen;
- b. de toepassing inhoudt van valuta- of belastingregelingen andere dan die welke betrekking hebben op de doanerechten; of
- c. zou leiden tot de schending van een industrieel geheim, een handelsgeheim of een beroepsgeheim.

2. Wanneer de verzoekende autoriteit om een vorm van bijstand verzoekt die zij desgevraagd zelf niet zou kunnen verlenen, vermeldt zij dit in haar verzoek. De aangezochte autoriteit bepaalt zelf hoe zij op een dergelijk verzoek reageert.

3. Indien bijstand wordt geweigerd, dienen het daartoe strekkende besluit en de redenen welke eraan ten grondslag liggen onverwijld aan de verzoekende autoriteit te worden medegedeeld.

Artikel 10

Geheimhoudingsplicht

1. Alle informatie die ter uitvoering van dit protocol in om het even welke vorm wordt verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter. Zij valt

onder de geheimhoudingsplicht en geniet de bescherming van de ter zake geldende wettelijke voorschriften in de Overeenkomstsluitende Partij die ze heeft ontvangen en van de overeenkomstige bepalingen waaraan de communautaire autoriteiten onderworpen zijn.

2. Persoonsgebonden gegevens worden niet verstrekt wanneer er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de mededeling of het gebruik daarvan strijdig zouden zijn met de wettelijke basisprincipes van een der partijen en, in het bijzonder, indien de betrokken persoon hiervan onrechtmatig nadeel zou ondervinden. De Partij die de gegevens ontvangt, deelt de Partij die de gegevens verstrekt desgevraagd mede voor welk doel deze zullen worden gebruikt en welke resultaten ermee werden bereikt.

3. Persoonsgebonden gegevens mogen uitsluitend worden medege-deeld aan douaneautoriteiten en, indien vereist ten behoeve van rechtsvervolgning, aan het openbaar ministerie en de rechterlijke autoriteiten. Andere personen of autoriteiten kunnen dergelijke informatie uitsluitend verkrijgen na voorafgaande toestemming van de autoriteit die ze verstrekt.

4. De partij die de gegevens verstrekt, controleert de juistheid daarvan. Wanneer blijkt dat verstrekte gegevens onjuist zijn of dienen te worden geschrapt, wordt de ontvangende partij daarvan onverwijld in kennis gesteld. Laatstgenoemde partij is gehouden de correctie of de schrapping uit te voeren.

5. Behalve in gevallen waarin zulks strijdig is met het algemeen belang, kan de betrokken persoon, op zijn verzoek, informatie verkrijgen omtrent opgeslagen gegevens en de redenen welke aan deze opslag ten grondslag liggen.

Artikel 11

Gebruik van informatie

1. De verkregen informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de toepassing van het bepaalde in dit protocol. Het gebruik van deze informatie door een Overeenkomstsluitende Partij voor andere doeleinden is afhankelijk gesteld van de voorafgaande schriftelijke toestemming van de administratieve autoriteit die ze heeft verstrekt en is aan de door deze autoriteit vastgestelde beperkingen onderworpen. Deze bepalingen zijn niet van toepassing op informatie betreffende overtredingen waarbij verdovende middelen en psychotrope stoffen betrokken zijn. Dergelijke informatie mag worden doorgegeven aan andere autoriteiten die rechtstreeks bij de bestrijding van de illegale handel in verdovende middelen betrokken zijn, binnen de perken van artikel 2.

2. Het bepaalde in lid 1 vormt geen beletsel voor het gebruik van informatie in enige gerechtelijke of administratieve procedure die achteraf wordt ingesteld wegens niet naleving van de douanewetgeving.

3. De Overeenkomstsluitende Partijen kunnen de overeenkomstig het bepaalde in dit protocol verkregen informatie en geraadpleegde bescheiden in hun rapporten, getuigenissen en gerechtelijke procedures als bewijsmateriaal gebruiken.

Artikel 12

Deskundigen en getuigen

Een onder een aangezochte autoriteit ressorterende ambtenaar kan worden gemachtigd, binnen de perken van de hem verleende machtiging, in het rechtsgebied van een andere Overeenkomstsluitende Partij als getuige of deskundige op te treden in gerechtelijke of administratieve procedures die betrekking hebben op onderwerpen waarop dit protocol van toepassing is en daarbij de voor het gerechtelijk onderzoek noodzakelijke voorwerpen, bescheiden of voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden voor te leggen. In de convocatie dient uitdrukkelijk te worden vermeld over welk onderwerp en in welke functie of hoedanigheid de betrokken ambtenaar zal worden ondervraagd.

Artikel 13

Kosten van de bijstand

De Overeenkomstsluitende Partijen brengen elkaar geen kosten in rekening voor uitgaven welke ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol zijn gemaakt, met uitzondering, in voorkomend geval, van de uitgaven voor deskundigen, getuigen, tolken en vertalers die niet in overheidsdienst zijn.

Artikel 14

Tenuitvoerlegging

1. Het beheer van dit protocol wordt waargenomen door de centrale douaneautoriteiten van Roemenië enerzijds, en de bevoegde diensten van de Commissie en, in voorkomend geval, de douaneautoriteiten van de Lid-Staten, anderzijds. Deze instanties stellen alle praktische maatregelen en regelingen voor de toepassing van dit protocol vast, rekening houdend met de voorschriften op het gebied van de gegevensbescherming. Zij kunnen de bevoegde instanties aanbevelingen doen voor wijzigingen die huns inziens in dit protocol dienen te worden aangebracht.

2. De Overeenkomstsluitende Partijen raadplegen elkaar en geven elkaar vervolgens tot in bijzonderheden kennis van alle uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig dit artikel worden genomen.

Artikel 15

Complementariteit

1. Dit protocol vormt een aanvulling op alle overeenkomsten inzake wederzijdse bijstand die zijn gesloten of kunnen worden gesloten tussen een of meer Lid-Staten van de EG en Roemenië. Het staat een ruimere wederzijdse bijstand waarin dergelijke overeenkomsten mogelijkwijze voorzien, niet in de weg.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 11 doen deze overeenkomsten geen afbreuk aan de communautaire bepalingen betreffende de uitwisseling, tussen de bevoegde diensten van de Commissie en de douaneautoriteiten van de Lid-Staten, van alle met betrekking tot douanezaken verkregen informatie die voor de Gemeenschap van belang kan zijn.

Protocol nr. 7 betreffende aan jaarlijkse maxima gebonden concessies

De Partijen komen overeen dat indien de Overeenkomst na 1 januari van enig jaar in werking treedt, alle aan jaarlijkse maxima gebonden concessies pro rata zullen worden aangepast, met uitzondering van de in de bijlagen III en XI opgenomen concessies van de Gemeenschap.

Ten aanzien van de bijlagen III en XI zij opgemerkt dat produkten waarvoor tussen 1 januari en de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst invoercertificaten werden afgegeven krachtens de verordeningen (EEG) van de Raad houdende toepassing van algemene tariefpreferenties, zullen worden afgeboekt op de tariefcontingenten of tariefplafonds die in deze bijlagen zijn opgenomen.

D. PARLEMENT

De Overeenkomst behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan de Overeenkomst kan worden gebonden.

Bij Koninklijke boodschap van 27 december 1993 (Kamerstukken II 1993/94, 23 559, nrs. 1-2 is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter overweging aangeboden een ontwerp van wet ter goedkeuring van de onderhavige Overeenkomst met Protocollen en bijlagen. De memorie van toelichting die het ontwerp vergezelt, is ondertekend door de Minister van Buitenlandse Zaken P. H. KOOIJMANS.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van de Overeenkomst met Protocolen en bijlagen zullen ingevolge artikel 125, tweede lid, in werking treden op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de Partijen elkander kennisgeving doen van het feit dat de goedkeuringsprocedures zijn voltooid.

J. GEGEVENS

Bij gelegenheid van de ondertekening van de onderhavige Overeenkomst op 1 februari 1993 te Brussel werd eveneens de volgende Slotakte ondertekend:

De gevolmachtigden van:

het Koninkrijk België,
 het Koninkrijk Denemarken,
 de Bondsrepubliek Duitsland,
 de Helleense Republiek,
 het Koninkrijk Spanje,
 de Franse Republiek,
 Ierland,
 de Italiaanse Republiek,
 het Groothertogdom Luxemburg,
 het Koninkrijk der Nederlanden,
 de Portugese Republiek,
 het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

hierna „de Lid-Staten” te noemen, en van

de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, hierna „de Gemeenschap” te noemen,

enerzijds, en

de gevolmachtigden van Roemenië,

anderzijds,

bijeengekomen te Brussel, op één februari negentienhonderd drieënnegentig, voor de ondertekening van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en Roemenië, anderzijds, („de Europa-Overeenkomst”),

hebben de volgende teksten aangenomen:

de Europa-Overeenkomst en de volgende protocollen:

- Protocol nr. 1 betreffende textielproducten en kledingartikelen,
- Protocol nr. 2 betreffende EGKS-producten,
- Protocol nr. 3 betreffende handelsregelingen tussen Roemenië en de Gemeenschap voor verwerkte landbouwproducten bedoeld in bijlage 20 bij de Overeenkomst,
- Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip „producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking,
- Protocol nr. 5 betreffende specifieke bepalingen betreffende de handel tussen Roemenië en Spanje en Portugal,
- Protocol nr. 6 betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken,
- Protocol nr. 7 betreffende aan jaarlijkse beperkingen gebonden concessies.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van Roemenië hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen, die aan deze Slotakte zijn gehecht:

Gemeenschappelijke verklaringen betreffende artikel 8, lid 3, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 8, lid 4, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 10, lid 3, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 38, lid 1, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 38, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 39 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 40 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 45, lid 7, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende Hoofdstuk II van Titel IV van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende Hoofdstuk III van Titel IV van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 57, lid 3, van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 59 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 60 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 64 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 67 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 111 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende protocol nr. 1 bij de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende protocol nr. 4 bij de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 5 van protocol nr. 6 bij de Overeenkomst.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van Roemenië hebben tevens kennis genomen van de volgende briefwisselingen, die aan deze Slotakte zijn gehecht:

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Roemenië inzake doorvoer

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Roemenië inzake de infrastructuur voor overlandvervoer

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Roemenië betreffende een aantal bepalingen die van toepassing zijn op levende runderen.

De gevolmachtigden van Roemenië hebben kennis genomen van de volgende verklaringen, die aan deze Slotakte zijn gehecht:

Verklaring van de Commissie betreffende artikel 2, lid 3, van Protocol nr. 1

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 9, lid 1, sub 3, en lid 4, van Protocol nr. 2

Verklaring van de Gemeenschap betreffende artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2

Verklaring van de Gemeenschap betreffende Protocol nr. 2

Verklaringen van de Gemeenschap betreffende artikel 21, lid 4, van de Overeenkomst.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap hebben kennis genomen van de volgende verklaringen die aan deze Slotakte zijn gehecht:

Verklaring van Roemenië betreffende artikel 8 van de Overeenkomst

Verklaring van Roemenië betreffende artikel 14, lid 3, van de Overeenkomst

Verklaring van Roemenië betreffende artikel 21 van de Overeenkomst

Verklaring van Roemenië betreffende Protocol nr. 4 bij de Overeenkomst.

Gemeenschappelijke verklaringen

Artikel 8, lid 3

Onder „recht dat feitelijk van toepassing is” wordt verstaan het recht van het douanetarief (zowel de autonome en conventionele rechten als de in het douanetarief vermelde „permanente” schorsingen van rechten en tariefcontingenten). Deze uitdrukking is evenwel niet van toepassing op de tijdelijke schorsingen en contingenten.

Artikel 8, lid 3

De Gemeenschap en Roemenië verbinden zich ertoe overleg te plegen als één van de Partijen tijdelijke of definitieve, algemeen toepasselijke unilaterale maatregelen voor tariefafbraak neemt voor produkten die zijn vermeld in de bijlagen IIa, IIb, III, IV en V; bij dit overleg gaan zij na welk effect die beslissing heeft op het evenwicht van de wederzijdse concessies in het kader van deze Overeenkomst.

Artikel 8, lid 4

De Gemeenschap en Roemenië bevestigen dat wanneer de rechten worden verlaagd door middel van een tijdelijke schorsing, deze verlaagde rechten slechts voor de duur van de schorsing in de plaats treden van de basisrechten en dat wanneer tot een gedeeltelijke schorsing wordt besloten, het preferentiële element in het handelsverkeer tussen de Partijen wordt gehandhaafd.

Artikel 10, lid 3

De Partijen verklaren dat de verlaagde rechten die krachtens het bepaalde in deze Overeenkomst worden berekend, op het eerste cijfer na de komma worden afgerond, namelijk naar boven wanneer het tweede cijfer na de komma 5, 6, 7, 8 of 9 is en naar beneden wanneer het tweede cijfer na de komma 0, 1, 2, 3 of 4 is.

Artikel 38, lid 1

Als overeengekomen wordt beschouwd dat onder het begrip „de in elke Lid-Staat geldende voorwaarden en modaliteiten” waar nodig ook communautaire voorschriften worden begrepen.

Artikel 38

Als overeengekomen wordt beschouwd dat het begrip „kinderen” overeenkomstig de nationale wetgeving van het betrokken gastland wordt gedefinieerd.

Artikel 39

Als overeengekomen wordt beschouwd dat het begrip „hun gezinsleden” overeenkomstig de nationale wetgeving van het betrokken gastland wordt gedefinieerd.

Artikel 40

De Associatieraad zal, met inachtneming van de financiële situatie van de pensioenregeling in Roemenië, beslissen wanneer het gepaste ogenblik is aangebroken voor de vaststelling van de in artikel 40, lid 1, bedoelde wederzijdse maatregelen.

Artikel 45, lid 7

De Partijen komen overeen dat onder de in artikel 45, lid 7, vermelde term „staats eigendom” wordt verstaan: de gebieden of aangelegenheden waarop artikel 135 van de Roemeense grondwet van toepassing is.

Hoofdstuk II van Titel IV

Onverminderd het bepaalde in hoofdstuk IV van Titel IV komen de Partijen overeen dat de behandeling van onderdanen of vennootschappen van één van beide Partijen als minder gunstig zal worden beschouwd dan die welke wordt verleend aan onderdanen of vennootschappen van de andere Partij, indien die behandeling formeel of de facto minder gunstig is dan die van de andere Partij.

Hoofdstuk III van Titel IV

De Partijen trachten een voor beide Partijen bevredigend resultaat te bereiken bij de lopende onderhandelingen over diensten die plaatsvinden in het kader van de Uruguay-Ronde.

Artikel 57, lid 3

De Partijen verklaren dat de in artikel 57, lid 3, bedoelde overeenkomsten erop gericht moeten zijn om de in de Gemeenschap en de Lid-Staten geldende vervoerregelingen en het in de Gemeenschap en de Lid-Staten geldende vervoerbeleid zo veel mogelijk uit te strekken tot de betrekkingen op vervoergebied tussen de Gemeenschap en Roemenië.

Artikel 59

Het feit dat voor natuurlijke personen van bepaalde Partijen een visum wordt geëist en voor die van andere Partijen niet, mag, op zichzelf, niet worden beschouwd als een element dat voordelen die uit een specifieke verbintenis voortvloeien, teniet doet of beperkt.

Artikel 60

Steeds wanneer de Associatieraad wordt verzocht maatregelen te nemen voor verdere liberalisering op de terreinen diensten- of personen-verkeer, stelt hij ook vast voor welke met deze maatregelen verband houdende transacties betaling in vrije convertibele valuta dient te worden toegestaan.

Artikel 64

De partijen maken geen onbehoorlijk gebruik van de bepalingen inzake het beroepsgeheim met het oogmerk onthulling van informatie op mededingingsgebied te beletten.

Artikel 67

De Partijen komen overeen dat voor de doeleinden van deze Associatieovereenkomst aan „de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom” dezelfde betekenis dient te worden gegeven als bedoeld bij artikel 36 van het EEG-Verdrag en dat deze met name omvat de bescherming van auteursrechten en verwante rechten, octrooien en patenten, industriële vormgeving, warenmerken en dienstmerken, topografieën van geïntegreerde schakelingen, software, geogra-

fische aanduidingen alsook bescherming tegen oneerlijke mededinging en van niet-openbaargemaakte informatie over know-how.

Artikel 111

De Partijen komen overeen dat de Associatieraad overeenkomstig artikel 111 van de Overeenkomst een onderzoek zal instellen met betrekking tot de oprichting van een adviesorgaan dat is samengesteld uit leden van het Economisch en Sociaal Comité van de Gemeenschap en overeenkomstige partners van Roemenië.

Verklaring van de Gemeenschap en Roemenië

De Partijen bevestigen hun voornemen om voor einde 1992 onderhandelingen te openen over het nieuwe protocol betreffende kwantitatieve regelingen waarin artikel 3, lid 2, van Protocol nr. 1 voorziet.

Gemeenschappelijke Verklaring

Protocol nr. 4, regels van oorsprong

De Gemeenschap en Roemenië bevestigen dat zij bereid zijn in een later stadium in de Associatieraad de mogelijkheid van regionale cumulatie te bespreken met Polen, Hongarije en Tsjechoslowakije, in het licht van de voortgang die bij het vervullen van de technische en administratieve voorwaarden is gemaakt.

De Associatieraad zal in kennis worden gesteld van de inwerkingtreding van de Overeenkomst tussen Roemenië en Bulgarije, vanaf welk tijdstip artikel 3 kan worden toegepast.

Gemeenschappelijke Verklaring

Artikel 5 van Protocol nr. 6 bij de Overeenkomst

De Overeenkomstsluitende Partijen beklemtonen dat de verwijzing in artikel 5 van Protocol nr. 6 naar hun eigen wetgeving, desgevallend ook door hen aangegane internationale verbintenissen omvat, zoals het Verdrag van Den Haag van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en in handelszaken.

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Roemenië inzake doorvoer

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Tussen de Gemeenschap en Roemenië werd als volgt overeengekomen:

1. De partijen nemen geen maatregelen waardoor afbreuk wordt gedaan aan de situatie welke het gevolg is van de toepassing van de bestaande bilaterale overeenkomsten tussen de Lid-Staten van de Gemeenschap en Roemenië, waarbij met name wordt bedoeld op het aantal vergunningen, de gewichten en afmetingen van voertuigen en de voertuigbelastingen.

2. De Gemeenschap en Roemenië komen overeen dat zij, wanneer de voorwaarden van doorvoer over het grondgebied van de voormalige Federatieve Socialistische Republiek Joegoslavië niet worden genormaliseerd, zullen bezien en eventueel zullen besluiten welke wijzigingen er moeten worden aangebracht op de in punt 1 vermelde verbintenissen om de communautaire doorvoer te vergemakkelijken.

Tot de sluiting van de bilaterale overeenkomst inzake vervoer tussen de Gemeenschap en Roemenië zal iedere wijziging van de situatie in voornoemde zin in gemeenschappelijk overleg worden overeengekomen.

Ik zou U dankbaar zijn voor uw bevestiging dat uw regering met de inhoud van deze brief kan instemmen.

Met de meeste hoogachting,

Namens de Gemeenschap

B. Brief van Roemenië

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van uw brief van vandaag welke als volgt luidt:

„Tussen de Gemeenschap en Roemenië werd als volgt overeen gekomen:

1. De partijen nemen geen maatregelen waardoor afbreuk wordt gedaan aan de situatie welke het gevolg is van de toepassing van de bestaande bilaterale overeenkomsten tussen de Lid-Staten van de Gemeenschap en Roemenië, waarbij met name wordt bedoeld op het aantal vergunningen, de gewichten en afmetingen van voertuigen en de voertuigbelastingen.

2. De Gemeenschap en Roemenië komen overeen dat zij, wanneer de voorwaarden van doorvoer over het grondgebied van de voormalige Federatieve Socialistische Republiek Joegoslavië niet worden genormaliseerd, zullen bezien en eventueel zullen besluiten welke wijzigingen er moeten worden aangebracht op de in punt 1 vermelde verbintenissen om de communautaire doorvoer te vergemakkelijken.

Tot de sluiting van de bilaterale overeenkomst inzake vervoer tussen de Gemeenschap en Roemenië zal iedere wijziging van de situatie in voornoemde zin in gemeenschappelijk overleg worden overeengekomen.

Ik zou U dankbaar zijn voor uw bevestiging dat uw regering met de inhoud van deze brief kan instemmen.”.

Ik heb de eer te bevestigen dat de Regering van Roemenië met de inhoud van deze brief kan instemmen.

Met de meeste hoogachting,

Namens de Regering van Roemenië

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Roemenië inzake de infrastructuur voor overlandvervoer

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Ik heb de eer U bij dezen te bevestigen dat de Gemeenschap, zoals zij heeft verklaard bij de onderhandelingen over de Europa-overeenkomst tussen de Gemeenschap en haar Lid-Statens enerzijds en Roemenië anderzijds, veel begrip heeft voor de infrastructuur- en milieuproblemen waaraan Roemenië op vervoergebied het hoofd moet bieden en dat zij eventueel in het kader van de door de Europa-overeenkomst tot stand gebrachte financiële mechanismen bij zal dragen aan de financiering van verbetering van de infrastructuur voor overlandvervoer, zoals wegen-, spoorweg- en binnenwaterinfrastructuur en infrastructuur voor het gecombineerd vervoer.

Ik neem in dit verband nota van het feit dat Roemenië heeft verklaard dringend behoefte te hebben aan financiële hulp om zijn infrastructuur voor overlandvervoer aan te passen aan het toegenomen transitovervoer over zijn grondgebied.

De partijen komen overeen om aanvankelijk in het kader van de betaande handels- en samenwerkingsovereenkomst naar middelen te

zoeken via welke een bijdrage kan worden geleverd aan de verbetering van deze infrastructuur in Roemenië, waarbij de aandacht vooral uitgaat naar projecten betrekking hebbende op de doorvoer over Roemeens grondgebied, met name verbetering van de grensovergangen, de aanleg van ongelijkvloerse kruisingen, de reconstructie van viaducten en uitbreiding van de wegencapaciteit tussen de westelijke grens van Roemenië en de oversteekpunten van de Donau naar Bulgarije, onverminderd de evaluatie van de projecten overeenkomstig de geldende procedures.

Ik zou U dankbaar zijn voor bevestiging dat uw regering met de inhoud van deze brief kan instemmen.

Met de meeste hoogachting,

Namens de Gemeenschap

B. Brief van Roemenië

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van uw brief van vandaag welke als volgt luidt:

„Ik heb de eer U bij dezen te bevestigen dat de Gemeenschap, zoals zij heeft verklaard bij de onderhandelingen over de Europa-overeenkomst tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten enerzijds en Roemenië anderzijds, veel begrip heeft voor de infrastructuur- en milieuproblemen waaraan Roemenië op vervoergebied het hoofd moet bieden en dat zij eventueel in het kader van de door de Europa-overeenkomst tot stand gebrachte financiële mechanismen bij zal dragen aan de financiering van verbetering van de infrastructuur voor overlandvervoer, zoals wegen-, spoorweg- en binnenwaterinfrastructuur en infrastructuur voor het gecombineerd vervoer.

Ik neem in dit verband nota van het feit dat Roemenië heeft verklaard dringend behoefte te hebben aan financiële hulp om zijn infrastructuur voor overlandvervoer aan te passen aan het toegenomen transitovervoer over zijn grondgebied.

De partijen komen overeen om aanvankelijk in het kader van de bestaande handels- en samenwerkingsovereenkomst naar middelen te zoeken via welke een bijdrage kan worden geleverd aan de verbetering van deze infrastructuur in Roemenië, waarbij de aandacht vooral uitgaat naar projecten betrekking hebbende op de doorvoer over Roemeens grondgebied, met name verbetering van de grensovergangen, de aanleg van ongelijkvloerse kruisingen, de reconstructie van viaducten en uitbreiding van de wegencapaciteit tussen de westelijke grens van Roe-

menië en de oversteekpunten van de Donau naar Bulgarije, onverminderd de evaluatie van de projecten overeenkomstig de geldende procedures.

Ik zou U dankbaar zijn voor bevestiging dat uw regering met de inhoud van deze brief kan instemmen.”.

Ik heb de eer te bevestigen dat de Regering van Roemenië met de inhoud van deze brief kan instemmen.

Met de meeste hoogachting,

Voor de Regering van Roemenië

Overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en Roemenië betreffende een aantal bepalingen die van toepassing zijn op levende runderen

A. Brief van de Gemeenschap

Mijnheer,

Ik heb de eer te verwijzen naar het overleg betreffende de handelsregelingen voor bepaalde landbouwprodukten tussen de Gemeenschap en Roemenië in het kader van de onderhandelingen over de Europa-Overeenkomst.

Ik bevestig hierbij dat de Gemeenschap de nodige maatregelen zal treffen opdat Roemenië na de inwerkingtreding van deze overeenkomst in onbeperkte mate en onder dezelfde voorwaarden als Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije gebruik kan maken van de bij artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad ingestelde regeling voor de invoer van levende runderen.

De invoer van levende runderen welke niet onder de voorzieningsbalansen bedoeld in artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad en de met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije gesloten Europa-Overeenkomsten vallen, dient te worden beperkt tot kalveren met een levend gewicht van 80 kg of minder.

De Gemeenschap behoudt zich het recht voor, indien uit de ramingen blijkt dat de invoer in de Gemeenschap meer dan 425 000 stuks zou kunnen bedragen en deze invoer de communautaire markt voor rundvlees ernstig dreigt te verstoren, passende beheersmaatregelen te nemen als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 1157/92 van de Raad en de Europa-Overeenkomsten, onverminderd alle andere rechten welke zij aan de Overeenkomst ontleent.

Ik moge U verzoeken de instemming van uw regering met het voorgaande te bevestigen.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Gemeenschap

B. Brief van Roemenië

Mijnheer,

Ik heb de eer U de ontvangst te bevestigen van uw brief van heden die als volgt luidt:

„Ik heb de eer te verwijzen naar het overleg betreffende de handelsregelingen voor bepaalde landbouwprodukten tussen de Gemeenschap en Roemenië in het kader van de onderhandelingen over de Europa-Overeenkomst.

Ik bevestig hierbij dat de Gemeenschap de nodige maatregelen zal treffen opdat Roemenië na de inwerkingtreding van deze overeenkomst in onbepaalde mate en onder dezelfde voorwaarden als Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije gebruik kan maken van de bij artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad ingestelde regeling voor de invoer van levende runderen.

De invoer van levende runderen welke niet onder de voorzieningsbalansen bedoeld in artikel 13 van Verordening (EEG) nr. 805/68 van de Raad en de met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije gesloten Europa-Overeenkomsten vallen, dient te worden beperkt tot kalveren met een levend gewicht van 80 kg of minder.

De Gemeenschap behoudt zich het recht voor, indien uit de ramingen blijkt dat de invoer in de Gemeenschap meer dan 425 000 stuks zou kunnen bedragen en deze invoer de communautaire markt voor rundvlees ernstig dreigt te verstoren, passende beheersmaatregelen te nemen als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 1157/92 van de Raad en de Europa-Overeenkomsten, onverminderd alle andere rechten welke zij aan de Overeenkomst ontleent.

Ik moge U verzoeken de instemming van uw regering met het voorgaande te bevestigen.”.

Ik heb de eer U mee te delen dat mijn regering met de inhoud van deze brief instemt.

Gelieve, Mijnheer, de verzekering van mijn zeer bijzondere hoogachting te aanvaarden.

Voor de Regering van Roemenië

Verklaring van de Commissie van de Europese Gemeenschappen betreffende artikel 2, lid 3, van Protocol nr. 1

De Commissie van de Europese Gemeenschappen bevestigt dat de behandeling die aan Roemenië wordt verleend uit hoofde van het bepaalde in artikel 2, lid 3, van Protocol nr. 1 in wezen dezelfde is als die waarin de met Polen, Hongarije en Tsjechoslowakije overeengekomen protocollen voorzien en dat een eventueel gewijzigde Verordening (EEG) nr. 636/82 in beginsel op uniforme wijze zal worden toegepast ten aanzien van de vijf landen van Centraal- en Oost-Europa.

Verklaringen van de Europese Gemeenschap

Protocol nr. 2 betreffende EGKS-produkten

Artikel 9, lid 1, sub 3 en artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 betreffende EGKS-produkten

De Gemeenschap gaat ervan uit dat de in de artikelen 9, lid 1, sub 3 en artikel 9, lid 4, bedoelde overheidssteun uitsluitend wordt verleend ten behoeve van de daarin omschreven herstructurering en legt er de nadruk op dat vervoerssubsidies die direct of indirect het effect van steunverlening aan de ijzer- en staalindustrie sorteren, uitgesloten zijn.

Artikel 9, lid 4, van Protocol nr. 2 betreffende EGKS-produkten

Er wordt van uitgegaan dat de mogelijkheid om de periode van 5 jaar bij uitzondering te verlengen strikt beperkt blijft tot het bijzondere geval van Roemenië en niet prejudicieert op het standpunt van de Gemeenschap ten aanzien van andere gevallen of op internationale verbintenissen. Bij de afwijkingsmogelijkheid waarin lid 4 voorziet is rekening gehouden met de bijzondere moeilijkheden waarmee Roemenië bij de herstructurering van zijn staalsector te kampen heeft en met het feit dat dit proces pas zeer kort geleden op gang is gebracht.

Verklaring van de Gemeenschap

De Gemeenschap neemt er nota van dat de Roemeense autoriteiten geen beroep zullen doen op de bepalingen van Protocol nr. 2 betreffende EGKS-produkten, in het bijzonder op artikel 9 daarvan, ten einde geen vragen te doen rijzen omtrent de verenigbaarheid met dit Protocol van de tussen de steenkoolindustrie van de Gemeenschap en de elektriciteits-

ondernemingen en de staalindustrie gesloten overeenkomsten ter bevordering van de verkoop van steenkool uit de Gemeenschap.

Verklaringen van de Gemeenschap

Artikel 21, lid 4

De Gemeenschap bevestigt haar voornemen onderhandelingen over de wijnsector aan te vatten met het oog op de sluiting van:

– een overeenkomst inzake wederzijdse bescherming van de benamingen van oorsprong van wijn en de controle op dit produkt;
en

– een overeenkomst inzake wederzijdse tariefconcessies, eveneens met inachtneming van de communautaire bepalingen ter zake van de invoer, en met name betreffende de oenologische procédés en de certificeringen.

Artikel 21, lid 4

De Gemeenschap verklaart zich bereid de in Verordening (EEG) nr. 1767/82 neergelegde preferentiële regeling voor bepaalde kaassoorten voor een bijkomende periode van vijf jaar onder dezelfde voorwaarden te handhaven.

Verklaringen van Roemenië

Artikel 8

De tijdelijke volledige en gedeeltelijke schorsingen van douanerechten krachtens Besluit nr. 812/1991 van de Roemeense Regering gelden tot en met 31 december 1992.

Artikel 14, lid 3

Roemenië zal de Gemeenschap begin 1993 de op de gecombineerde nomenclatuur (acht cijfers) gebaseerde lijst doen toekomen van produkten die aan tijdelijke kwantitatieve uitvoerbepalingen zijn onderworpen. Alle latere wijzigingen van deze lijst zullen tijdig worden bekendgemaakt.

Artikel 21

De Roemeense delegatie dringt er andermaal op aan dat in het kader van de Associatieraad ten spoedigste gevolg wordt gegeven aan haar verzoek tot verhoging van de contingenten voor de produkten van de hierna volgende GN-codes:

01041090
01042090

0201
0202

ex 0203

0204
ex 0207
07020010
07020090

07070011

07096010

07119040
07111020
07111030

08091000
08094011
08094019
08101010
08101090
08121000
08132000
08133000

10019099

12129910

15121191
15121991

20011000
20019090
20029030
20029090
20097019

De Roemeense delegatie is de vaste overtuiging toegedaan dat deze belangrijke kwestie uiteindelijk door een gezamenlijke inspanning van de EG en Roemenië kan worden opgelost.

Verklaring van Roemenië

Protocol 4, regels van oorsprong

Roemenië is van oordeel dat in het kader van de Associatieraad besprekingen moeten worden gehouden om een oplossing te vinden betreffende de toepassing van de regionale cumulatie met Polen, Hongarije en de Tsjechische en Slowaakse Federatieve Republiek, wanneer de handel tussen de Gemeenschap en deze drie landen en tussen Roemenië en deze drie landen geregeld is bij overeenkomsten die dezelfde regels bevatten als Protocol nr. 4.

GEDAAN te Brussel, de eerste februari negentienhonderd drieënnegentig.

(Voor de ondertekeningen van de Slotakte zie blz. 58 van dit Tractatenblad)

Verwijzingen

De Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal is ingesteld bij het op 18 april 1951 te Parijs gesloten Verdrag, waarvan tekst en vertaling zijn geplaatst in *Trb.* 1951, 82. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1990, 151. Dit Verdrag is laatstelijk gewijzigd door bij het op 7 februari 1992 te Maastricht tot stand gekomen Verdrag betreffende de Europese Unie. De Nederlandse tekst van dat Verdrag is geplaatst in *Trb.* 1992, 74. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1994, 28.

De Europese Gemeenschap is ingesteld bij het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag, waarvan de tekst is geplaatst in *Trb.* 1957, 92. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1987, 116. Dit Verdrag is laat

stelijk gewijzigd bij het hierbovengenoemde Verdrag betreffende de Europese Unie.

De Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (EURATOM) is ingesteld bij het op 25 maart 1957 te Rome tot stand gekomen Verdrag, waarvan de Nederlandse tekst is geplaatst in *Trb.* 1957, 92. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1987, 117. Dit Verdrag is laatstelijk gewijzigd bij het hierbovengenoemde Verdrag betreffende de Europese Unie. Van het op 8 april 1965 te Brussel tot stand gekomen Verdrag tot instelling van één Raad en één Commissie welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben, is de Nederlandse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1965, 130. Zie ook *Trb.* 1986, 30. Dit Verdrag is laatstelijk gewijzigd bij het hierbovengenoemde Verdrag betreffende de Europese Unie.

Van de op 22 oktober 1990 te Luxemburg tot stand gekomen Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en Roemenië inzake handel en commerciële en economische samenwerking, naar welke Overeenkomst onder meer wordt verwezen in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst onder meer wordt verwezen in de preambule tot de onderhavige Overeenkomst is de tekst geplaatst in Pb EG L van

Van de op 30 oktober 1947 te Genève tot stand gekomen Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (GATT), naar welke Overeenkomst onder meer wordt verwezen in artikel 8 van de onderhavige Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1966, 1; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1967, 160. Van het op 8 februari 1965 te Genève tot stand gekomen Protocol tot wijziging van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel door invoeging in die Overeenkomst van een Deel IV met betrekking tot handel en ontwikkeling zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1966, 87. Zie ook *Trb.* 1967, 164.

Van het op 6 april 1974 te Genève tot stand gekomen Verdrag inzake een gedragscode voor Lijnvaartconferenties, naar welk Verdrag wordt verwezen in artikel 57, eerste lid, van de onderhavige Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1979, 177. De vertaling in het Nederlands is geplaatst in *Trb.* 1980, 165. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1987, 130.

Het Internationale Monetaire Fonds, naar welk Fonds onder meer wordt verwezen in artikel 63 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht bij een op 27 december 1945 te Washington tot stand gekomen Overeenkomst. Van deze Overeenkomst zijn tekst en vertaling, zoals deze luiden sinds 1 april 1978 geplaatst in *Trb.* 1977, 40. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1991, 70.

Van het op 5 oktober 1973 te München tot stand gekomen Verdrag inzake de verlening van Europese octrooien, naar welk Verdrag wordt verwezen in artikel 67, tweede lid, van de onderhavige Overeenkomst, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1975, 108; zie ook, *Trb.* 1994, 47.

Van het op 22 maart 1989 te Bazel tot stand gekomen Verdrag inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, naar welk Verdrag wordt verwezen in artikel 81 van de onderhavige Overeenkomst, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1990, 12. Zie ook *Trb.* 1993, 72.

De Europese Investeringsbank, naar welke Bank onder meer wordt verwezen in artikel 100 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht ingevolge artikel 129, eerste lid, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap. De Statuten van de Europese Investeringsbank zijn opgenomen in een Protocol gehecht aan laatstgenoemd Verdrag; zie hiervoor *Trb.* 1957, 91, blz. 130. e.v.; zie ook *Trb.* 1957, 249. Vergelijk ook het op 15 oktober 1970 te Brussel tot stand gekomen Verdrag houdende wijziging van het Protocol betreffende de Statuten van de Europese Investeringsbank (tekst in *Trb.* 1971, 3; zie ook *Trb.* 1971, 103). En het op 10 juli 1975 te Brussel tot stand gekomen Verdrag houdende wijziging van een aantal bepalingen van het Protocol betreffende de Statuten van de Europese Investeringsbank (tekst in *Trb.* 1975, 119; zie ook *Trb.* 1977, 59). Vergelijk ook *Trb.* 1993, 95.

De Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, naar welke Bank wordt verwezen in artikel 105 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht bij een op 27 december 1945 te Washington tot stand gekomen Overeenkomst. Van deze Overeenkomst zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* G.278. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1989, 121.

De Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling, naar welke Bank wordt verwezen in artikel 105 van de onderhavige Overeenkomst, is opgericht bij een op 29 mei 1990 te Parijs tot stand gekomen Overeenkomst. Van deze Overeenkomst zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1990, 143. Zie ook *Trb.* 1991, 81.

Van de Interimovereenkomst betreffende de handel en aanverwante zaken tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek Roemenië, anderzijds, is de tekst geplaatst in Pb EG L 81 van 2 april 1993.

Van de op 12 april 1979 te Genève tot stand gekomen Overeenkomst inzake de toepassing van Artikel VII van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel, naar welke Overeenkomst wordt verwezen in artikel 5, tweede lid, van Protocol 4 bij de Overeenkomst is de tekst geplaatst in PB EG L 71 van 17 maart 1980. Zie ook UNTS 1235, blz. 126.

Van het op 12 juni 1985 te Lissabon/Madrid tot stand gekomen Verdrag betreffende de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek tot de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en Akte betreffende de voorwaarden voor de toetreding van het Koninkrijk Spanje en de Portugese Republiek en de aanpassing van de Verdragen, naar welke Akte wordt verwezen in Hoofdstuk I respectievelijk Hoofdstuk II van Protocol 5 bij de Overeenkomst, is de Nederlandse tekst geplaatst in *Trb.* 1985, 135. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1988, 158.

Van het op 15 november 1965 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en in handelszaken, naar welk Verdrag wordt verwezen in de Gemeenschappelijke verklaring bij artikel 5 van Protocol 6 bij de Overeenkomst, is de tekst

geplaatst in *Trb.* 1966, 91 en de vertaling in het Nederlands in *Trb.* 1969, 55. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1989, 101.

Uitgegeven de drieëntwintigste februari 1994.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. H. KOOIJMANS

INHOUD

A.	TITEL	1
B.	TEKST	1
	Europa-Overeenkomst	1
	Lijst van Bijlagen	59
	Protocol nr. 1	61
	Protocol nr. 2	63
	Protocol nr. 3	67
	Protocol nr. 4	70
	Protocol nr. 5	92
	Protocol nr. 6	95
	Protocol nr. 7	102
D.	PARLEMENT	102
E.	INWERKINGTREDING	102
J.	GEGEVENS	103
	Slotakte	103
	Verwijzingen	118
